

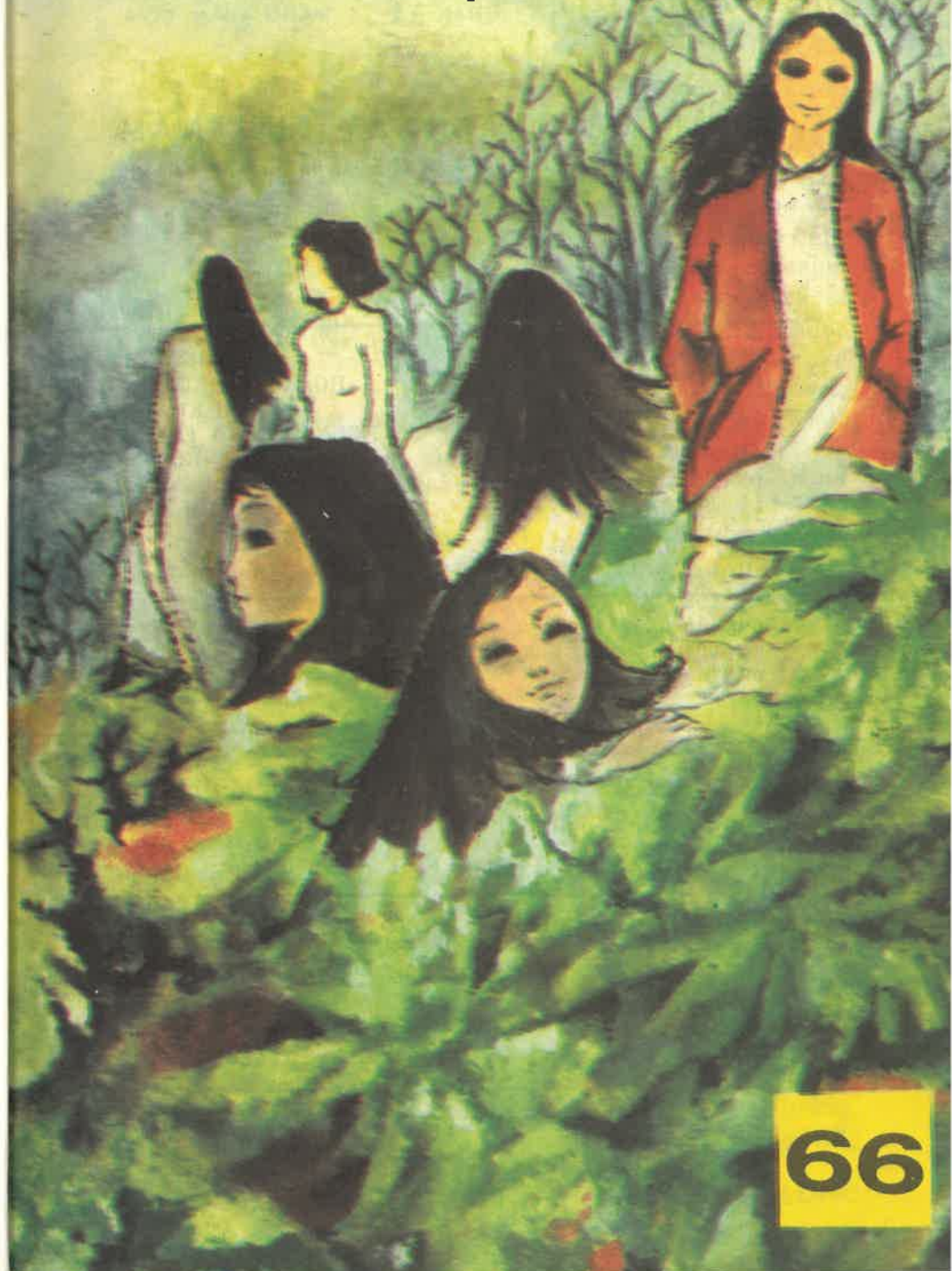
Va 307
AP 215
924
+

Đồ Võ Phi Hùng Cũ HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiêu Đăng chủ Khố sách của trường

Trần Văn

tuổi ngọc

tuần báo của yêu thương





CHỦ NHIỆM : VŨ MỘNG LONG
CHỦ BÚT : ĐÌNH TIẾN LUYỆN
THƯ KÝ : PHẠM ĐÌNH THỐNG
QUẢN LÝ : ĐẶNG XUÂN CỎN

TUẦN BÁO RA NGÀY THỨ NĂM

Tòa soạn, trị sự : 38 Phạm Ngũ Lão Saigon — Đ.T. : 23.595

VĂN

hoàng ngọc tuần và một buổi chiều
buổi chiều hạ lau
cô bạn nhỏ của em
bóng sù cũ
về trên lối mưa
một thời
bò sữa gặm cỏ cháy

DUYÊN ANH
HOÀNG NGỌC TUẤN
ÁI KHANH
NGUYỄN ĐỒNG THẠCH
ĐAN HOÀNG
PHÙ TRẦM
DUYÊN ANH

THƠ

hoài đồng — hạc trắng — nguyên nhuộc tiêu — ngý sơn —
tân hoa — trường thoai — phan văn nghĩa — lê xuân huy
mây hạ

TRUYỆN DÀI

vuông cổ hện
mộng ngoài cửa lớp

ĐÌNH TIẾN LUYỆN
NHÃ CA

MỤC THƯỜNG XUYÊN

nhìn xuống cuộc đời
bệnh mới lớn
biết một biết mười
chạm phở
ngọc thân ái
tuổi ngọc và bạn ngọc

TÒA SOẠN VÀ BẠN NGỌC
NGUYỄN TUẤN ANH
NGUYỄN THẾ
KIẾN VÀNG
NGỌC
TUỔI NGỌC

BIÊN LAI SỐ 579/BTT/NBT NGÀY 24-4-1971

TUẦN LỄ TỪ 31-8-73 ĐẾN 7-9-1972 SỐ 66 BỐ MỖI GIÁ 60đ.

thư tòa soạn

mới máimớihoài cho tuổi ngọc

Như đã loan tin ở số Tuổi Ngọc tuần trước, tòa soạn đang chuẩn bị Tuổi Ngọc số 70, số báo đánh dấu sự trưởng thành thật sự của Tuổi Ngọc, số báo xóa bỏ những dấu vết tài tử. Bây giờ là chuyên nghiệp. Phải chuyên nghiệp. Bây giờ là tài năng thật. Chấm dứt giai đoạn lễ thể của tài năng giả. Thật được sống. Giả bị chết. (Tôi chỉ nói tài năng trong cái vũ trụ báo chí tuổi nhỏ). Không muốn bị xóa tên một cách đau thương, Tuổi Ngọc cần khai thác, tận dụng khai thác mọi « chuyên nghiệp » của mình. Mười lăm năm viết văn, làm báo thành công và thất bại, tôi biết tôi sẽ tìm một chỗ đứng nào cho Tuổi Ngọc trong cuộc cách mạng báo chí 4-8-72. Sáng kiến sẽ phát huy đều đều. Hy vọng đừng anh em nào bắt chước. Những kẻ cứ thích giống người khác, trước sau, cũng phải chết. Tuổi Ngọc số 70 — đang chuẩn bị từ hôm nay — sẽ là một tuần báo lớn, tuần báo lý tưởng của thanh, thiếu niên Việt Nam. Nội dung hoàn toàn mới lạ. Hình thức hoàn toàn thay đổi. Tuổi Ngọc 62 mới chút chút đổi thay. Không chút chút nữa. Cách mạng toàn diện. Cái cũ sai mòn rồi, vất nó đi, quên lãng nó đi, ai cứ muốn dùng làm cái độc dao của mình, Tuổi Ngọc thân tặng đó. Ngay cả chữ cũ cũng sẽ đổi nó đi. Tuổi Ngọc số 70 chữ mới, máy mới. Bạn ngọc sẽ thấy Tuổi Ngọc vùng lên, vùng lên đích thực. Thế giới nhỏ bé của nó mở rộng ra. Nổi cô đơn của nó mất hút. Bộ biên tập của nó đông đầy. Toàn những nhà văn, nhà thơ, nhà giáo, nhà báo mà bạn ngọc yêu mến. Số 70 chấm dứt Vương cổ hện của Đình Tiến Luyện. Nhưng ngay tại số trước đã ngưng Thư Anh trên cát, thay thế bằng truyện bốn kỳ của Nhã Ca. Duyên Anh sẽ gặp lại bạn ngọc ở số 70 với truyện dài thiết tha, nồng nàn hơn Ngựa chứng trong sân trường. Đó là truyện dài Văn còn tiếng chim hót, truyện giáo dục cảm động nhất đời của Duyên Anh. Từ số 70 trở đi. Tuổi Ngọc mới đích thật là báo chuyên nghiệp. Chuyên nghiệp không bao giờ là thương mại. Lý tưởng của Tuổi Ngọc trước sau y nguyên. Bởi Tuổi Ngọc tồn tại, cố gắng làm cho nó tồn tại cũng chỉ vì lý tưởng. Thiếu vắng tính chất lý tưởng, Tuổi Ngọc tự nó phải chết, chẳng cần ai giết nó. Bạn ngọc hãy trông đợi Tuổi Ngọc số 70.

VŨ MỘNG LONG



bò sữa gặm cỏ cháy

PHẠM ĐÌNH THÔNG giới thiệu

Nhà xuất bản Nguyễn Đình Vượng khởi in cuốn tâm bút của Duyên Anh nhan đề BÒ SỮA GẶM CỎ CHÁY từ tháng 12-971 và rao phát hành vào tháng tư 1972. Nhưng mãi tới nay, sách vẫn chưa thấy bày bán. Nguyên nhân của sự « nằm nhà in » là do sự bất đồng ý kiến giữa nhà xuất bản và tác giả về một số trang sách nằm rải rác trong phần nửa đầu cuốn tâm bút. Cuối cùng, sau nhiều tháng bàn cãi, tác giả Duyên Anh chịu thua, bằng lòng sửa chữa, viết lại những trang mà nhà xuất bản Nguyễn Đình Vượng cho là « không được ». Cuốn sách bèn được in lại 84 trang. Đã khâu rồi, xé ra khâu lại. Có lẽ, bởi lẽ đó, Duyên Anh mới than « cuốn tâm bút gặp nhiều lần nạn ». Một hai hôm nữa, cuốn sách sẽ phát hành. Nhà xuất bản và tác giả định tổ chức ngày ra mắt cuốn sách « lặn lội » tại Trung Tâm Văn Bút Việt Nam và sẽ mời quý vị nặng lòng với tuổi thơ, tuổi trẻ tới dự để tặng sách. Tuổi Ngọc xin trích một đoạn gọi là giới thiệu BÒ SỮA GẶM CỎ CHÁY, tâm bút của Duyên Anh, Nguyễn Đình Vượng xuất bản, bìa Đình Tiến Luyện, sách dày trên 200 trang, giá 280 đồng.

P.Đ.T.

Những con bò sữa gặm cỏ cháy của tôi thiệt thời đủ thứ. Phải thấy tận mắt bò sữa gặm cỏ cháy trên cánh đồng hực lửa mới biết thương xót tuổi thơ Việt Nam. Đây, hãy nhìn vào sách học của các em tiểu học! Hãy mở từng cuốn ra mà đọc, mà xem một cách thật bình tĩnh. Rồi thở dài buồn thảm. Bò sữa đã bị gặm cỏ cháy ngay từ ở học đường. Cỏ cháy là những

cuốn sách giáo khoa ố loát lem nhem. Tác giả của chúng, những vị giáo viên đầy uy tín nhưng liếc qua hình thức, người ta không khỏi ngậm ngùi cho uy tín của quý vị ấy. Không hề có chuyện sửa chữa mỗi lần tái bản. Quý vị giáo viên, tác giả những cuốn sách giáo khoa tiểu học, đã cho sắp chữ, vô phong đúc chì và chày ào ào. Chạy bằng chữ xẩy ra hai điều bất tiện. Một là đắt quá, thu về ít lời. Hai là tái bản lại phải trả thêm công sắp chữ. Vậy thì cứ vô phong để dành, niên học tới ta tiếp tục đúc chì ố loát, khỏi cần sửa chữa, tốn công. Do đó sách của các em nó mới lem nhem như cái cái hiện tại của xứ sở. Giáo dục trẻ con người ta cũng tính toán. Tính toán thật kỹ. Giáo dục thanh niên thì khỏi kể. Một vị giáo sư trường Luật rất đáng ca ngợi về sự chịu khó sửa chữa « tác phẩm » của mình từng niên khóa. Mỗi năm vị này sửa chữa, viết thêm vài trang. Đề « cua » của mình hoàn hảo? Không đâu. Đề sinh viên mới không thể mượn hay xin hay mua rẻ « cua » của sinh viên cũ. Phải mua « cua » sửa chữa, nhuận sắc mà học! Cái sự sửa chữa ở đây vẫn mang nặng tính chất tính toán. Nhưng chỉ nói tới bò sữa gặm cỏ cháy, tôi tưởng nên « ca ngợi » vị giáo sư đại học nọ chút chút rồi trở về với bò sữa gặm cỏ cháy của tôi. Sách giáo khoa của các em ố loát lem nhem, đóng gập cầu thả Phấn Đông (có thể nói hầu hết) đóng bằng ghim lớn chứ không khâu bằng chỉ. Tôi không muốn đề cao ông Nguyễn Đình Vượng, song so sánh báo Văn của ông với sách giáo khoa Việt Nam, báo Văn ố loát đẹp gấp trăm lần sách giáo khoa tiểu học. Và tiểu thuyết do ông xuất bản thì chưa hề thấy một cuốn sách giáo khoa nào, cho là giáo khoa trung học, in đẹp hơn. Tiểu thuyết in ít mà người ta khâu bằng chỉ. Sách giáo khoa in nhiều lại đóng ghim. In nhiều tất bán nhiều. Bán nhiều thì lời nhiều. Nhưng nhà giáo viết sách và xuất bản sách chỉ nghĩ lời nhiều chứ không nghĩ sách in đẹp. Thử tưởng tượng cuốn Việt ngữ lớp ba của tác giả X được các trường công giáo ở Việt Nam dùng giảng dạy thôi. Bao nhiêu chục ngàn cuốn? Tôi nghĩ có in hình ảnh bốn màu, mỗi năm, tác giả của nó cũng thu hàng mấy triệu lời. Buồn thay, sách chỉ một màu đen tối. Chữ in đen đã đành, hình ảnh cũng đen luôn. Tôi có đứa con học lớp năm. Năm ngoái, dở cuốn Việt ngữ của nó ra coi bài « Tinh tú ». Mở đầu như thế này: « Ban đêm, ta ngồi nhìn lên bầu trời, ta sẽ thấy những vì sao lấp lánh... » Cái hình in kèm với bài vẽ thằng bé ngồi trên ghế đá công viên nhìn lên bầu trời đen thui vì... bản kẽm hư! Chẳng thấy vì sao nào lấp lánh. Đứa con ngây thơ hỏi. (Vì nó không hiểu kỹ thuật ố loát): Sao đâu, bố? Phải đáp: Chắc hôm nay nhầm đêm ba mươi, sao đi ngủ sớm! Ôi, báo chí người ta đã ố loát bốn năm màu mà sách giáo khoa tiểu học Việt Nam vẫn một màu đen của hãng mực Song Long thì thật là một chua xót cho mầm non của tổ quốc! Bao giờ trẻ em Việt Nam mới được cầm những cuốn sách giáo khoa bìa cứng, giấy trắng, in ốp xết bốn màu? Bao giờ mới có những giáo sư thạc sĩ chỉ khiếm tốn soạn sách giáo khoa tiểu học? Từ nay đến bao giờ ấy, nhi đồng Việt Nam còn phải học những cuốn sách ố loát lem nhem, những cuốn sách in thua gập trăm lần tiểu thuyết của nhà xuất bản Nguyễn Đình Vượng. (Tới đây, tôi xin phép

mở ngoặc để được công khai ca ngợi thiện chí của nhóm giáo chức Việt và nhà xuất bản Cảnh Hồng. Họ vừa làm một cuộc cách mạng sách giáo khoa tiểu học niên học 1972-1973. Tôi chúc họ thành công. Họ thành công con em chúng ta sẽ được học những cuốn sách soạn thảo công phu và loát đẹp với nhiều tranh màu dễ thương. Do đó, bò sữa vẫn tiếp tục gặm cỏ cháy... sách giáo khoa in sẵn từ năm nào năm nào và sẵn sàng, và anh dũng bỏ bỏ giá cũ, dán giá mới đề lên (đôi khi dán giá mới đề lên mới công, tốn của, cứ phăng phăng đóng con dấu giá mới lên trên hay xuống dưới giá cũ) để phù hợp với giá sinh hoạt hiện tại dù rằng giá giấy, công in mình chịu đựng ở năm nào năm nào!

Đấy, hãy nhìn kỹ đi, hãy cùng khổ sở với bò sữa gặm cỏ cháy cùng nó làm bài toán mà tác giả cuốn sách toán cho sai đáp số và lười biếng không sửa « mô rât », thành thử, không in đính chính. Đấy, người đã vất cỏ cháy cho bò sữa ăn như vậy đấy. Ngay từ ở học đường. Tôi muốn nói thêm về những cuốn sách ấn loát tân kỳ do chính phủ và nhân dân Hoa Kỳ viện trợ và do ông Mỹ này, bà Mỹ nọ soạn thảo chung với các chức sắc của Bộ Giáo Dục nước tôi. Sách tặng không. Nhưng không ai dạy. Vì không thích hợp. Thí dụ cuốn « Đường nhi ». Cuốn sách phát cho các em học trò nghèo là một sự buồn cười. Em bé gái sáu tuổi vừa sinh em bé phải bảo phải vắt cam tươi cho mẹ uống, phải pha sữa cho mẹ uống, phải rửa quần áo. Sách chỉ quên chưa bảo phải vặn máy lạnh cho mẹ ngủ và kê gối cao đầu cho mẹ ngủ. Phải mua nhiều cam, táo, nho, lê bỏ vào tủ lạnh trong buồng của mẹ, phải mua nhiều quần áo, quần áo cho mẹ ngủ. Chánh phủ Mỹ viện trợ phương tiện cho bò sữa, tại sao bò sữa cứ gặm sách giáo khoa ấn loát lem nhem? Tại sao Ban Tu Thư của Bộ Giáo Dục không dùng cái phương tiện quý hóa, soạn sách và ấn loát thật đẹp như sách giáo khoa tiểu học Pháp, Mỹ, Nhật để bán rẻ cho bò sữa và để loại giáo khoa đến tới vào bóng tối lãng quên? Tại sao? Đó là một vấn đề khó hiểu. Phải chăng, trong giáo dục cũng có chủ trương... tự do kinh doanh? Phải chăng, giáo dục cũng giống báo chí? Có báo đứng đắn có báo số đề số đuôi, đâm ô đờn trụ. Có báo in đẹp, có báo in bần. Sự thiệt thòi to tát vẫn là sự thiệt thòi mà bò sữa, tổ quốc, quê hương phải gánh chịu. Và ai chịu trách nhiệm đây? Đã có chỗ cho mọi người trong mọi lãnh vực đổ lỗi: Chiến tranh!

Chiến tranh, ta thù mi một phần nào vì mi gây chết chóc, đổ vỡ, đau khổ cho dân tộc ta nhưng những phần còn lại là vì những kẻ làm giàu do mi, đạt được địa vị cao nhờ mi, tạo đầy lăm lăm không không dám nhận đánh dùng mi để khỏa lấp tội lỗi. Những kẻ mang trọng trách với thể hệ mai sau cũng đổ vạ tại chiến tranh. Họ giả vờ đó. Họ chỉ ham cái hiện tại, họ không nhìn rõ nỗi trống trải của thể hệ rường cột. Xã hội Việt Nam hôm nay, phần đông, người ta mãi mê hiện tại. Trái cây quý thường trồng lâu năm, mất công chăm bón. Những kẻ ham hiện tại đại gì trồng cam trồng soài cho dân tộc. Họ khoái trồng bí, trồng dưa. Để biết chắc thời gian thụ hưởng. Tương lai mơ hồ. Chết rồi, ai sống mà ngắm vườn xoài vàng ối mà

đạp tin tưởng thể hệ rường cột xâm mình chiến đấu chiến thắng Cộng sản. Tôi viết những dòng chữ này không phải để khoa trương. Đừng ngộ nhận, đừng nghĩ rằng tôi tự đề cao tôi là người có trách nhiệm với thể hệ mai sau. Người cả bu... nói lên được ưu tư của mình mới có tư tưởng đúng là ưu tư của nhiều người tức là y đã làm xong một phần phận. Y không thể giải quyết những gì y nghĩ nên y viết. Vì y viết với tất cả tấm lòng của y. Gọi là tâm bút. Thế thôi. Nhưng nếu người đọc tôi nghĩ tốt chút chút về tôi, nghĩ là tôi đã... tâm bút thật, tâm bút không toan tính, tâm bút không chuẩn bị cho một tương lai chính trị hay một âm mưu nào đó, tâm bút để chấp nhận mọi thiệt thòi về mình thì tôi xin thú nhận rằng, suốt đời tôi, tôi chỉ loay hoay những vấn đề của tuổi trẻ. Tôi đã thất bại. Vì không có quyền, không có tiền. Hai không tạo thành cái gì có đơn. Khổ nỗi tôi lại chủ quan và mơ mộng. Tôi tin những dòng tâm bút của tôi sẽ được những người nhiều quyền, nhiều tiền và muốn đầu tư cái quyền và số tiền của họ vào tương lai của đất nước đọc và suy nghĩ. Tôi không ôm cái tham vọng ngớ ngẩn là họ sẽ tin và làm theo những gì tôi viết. Tham vọng của tôi nó giản dị như văn chương của tôi: Họ chợt thấy rõ nỗi trống trải của thể hệ rường cột nếu không lo đào tạo ngay hôm nay. Đào tạo cách nào, tôi chẳng cần biết nhưng họ đặt vấn đề đầu tư thể hệ mai sau vào nhi đồng hôm nay, tôi tưởng như tôi đã làm xong phần phận của một công dân tốt. Thế là đủ. Xã hội nuôi tôi, đãi ngộ tôi, tôi có ý kiến mà tôi nghĩ là hay thì tôi phải đóng góp. Tôi không bao giờ ngu xuẩn vỗ ngực tự coi những gì mình viết là khuôn vàng thước ngọc. Đã có những kẻ ngu xuẩn. Và họ đều bị mĩa mai. Tôi nặng lời với người này, bạo miệng với người nọ cũng chỉ là « tâm bút », chỉ vì bò sữa, vì muốn bò sữa được thả trên cánh đồng cỏ non, được thanh thoi gặm cỏ và có sữa tốt để cho dân tộc trông cậy. Chứ, để bò sữa gặm cỏ cháy mãi, tội nghiệp quá.

DUYÊN ANH

GIỮA THÁNG CHÍN MƠ MỘNG
HÃY NGHE DUYÊN ANH
KỂ NHỮNG CHUYỆN TÌNH ĐẸP NHẤT
CỦA MỘT ĐỜI NGƯỜI TRONG

VỀ YÊU HOA CÚC

TUỔI NGỌC xuất bản
DUY THANH vẽ bìa
Sách dày ngót bốn trăm trang



về một chính sách giáo dục kỹ thuật

Theo như nghị định của bộ Quốc Gia Giáo Dục, năm nay Trung Tâm Quốc Gia Kỹ thuật Phú Thọ sẽ mở một kỳ thi tuyển vào năm thứ I kỹ sư chung cho các ban. Được biết số sinh viên sẽ thu nhận là 300 cho bốn trường Điện Học, Công Chánh, Công Nghệ và Hóa Học. Sau khi đậu các sinh viên sẽ chọn ban khi ghi danh. Được biết, như vậy năm nay là năm đầu tiên áp dụng thể thức thi tuyển chung các ban. Nhìn chung tưởng thi vậy có lợi hơn, nhưng thật ra nó có một kẽ hở quan trọng cần được chú ý. Trung Tâm Quốc Gia Kỹ Thuật Phú Thọ là một trung tâm kỹ thuật rộng lớn, lý tưởng cho sự phát triển nền giáo dục kỹ thuật trong tương lai (Hình như đã có dự án biến trung tâm này thành một Trung Tâm Kỹ Thuật cho toàn vùng Đông Nam Á). Việt Nam là một Quốc Gia đang trên đường mở mang, giáo dục kỹ thuật phải là một vấn đề hàng đầu để mở mang xứ sở. Nhìn

lại những kết quả đạt được mà các sinh viên có tú tài kỹ thuật đã học từ hồi vào lớp 8, thử hỏi có chán nản và phung phí không? Ngoài ra cần phải đặt lại vấn đề giảng dạy toàn quốc và ngay cả Trung Tâm Kỹ Thuật Phú Thọ, chúng ta nghĩ chính phủ cần phải xét lại chính sách giáo dục này. Một thí dụ nhỏ trong sơ học này, như mỗi năm các trường Kỹ Thuật trên toàn quốc sản xuất ra nhất 500 học sinh có Tú Tài II kỹ thuật. Trong khi T. T. Q. G. K. T. Phú Thọ chỉ dành riêng có một nửa số sinh viên thu nhận vào trường kỹ sư Công Nghệ là 40 sinh viên. Thử hỏi còn lại hơn 450 học sinh Tú Tài kỹ thuật kia lẽ làm gì. Có thể một số rất ít may mắn thi đậu vào các ngành khác, còn lại họ sẽ ghi danh học Văn Khoa, Luật Khoa, Khoa Học Biết bao nhiêu công kỹ tiền bạc đổ vào để đào tạo ra một ông Tú Tài kỹ thuật, để rồi ghi danh học Văn Khoa, Luật Khoa. Trong khi ấy đáng lẽ phải dành riêng hẳn trường Kỹ Sư Công Nghệ để thu nhận các thí sinh có tú tài kỹ thuật mới thôi. Bởi lẽ, sau 5 năm (từ lớp 8 đến lớp 12) học ở trường kỹ thuật, những thí sinh có tú tài kỹ thuật đã có một căn bản vững vàng về kỹ thuật để tiếp tục hoàn tất chương trình ban kỹ sư tốt đẹp hơn. Thử nghĩ, 5 năm học ở trường trung học kỹ thuật, mỗi tuần 4 giờ kỹ nghệ họa, 4 giờ thực tập ở xưởng, 2 giờ lý thuyết về công tác xưởng... không phải công trình học hành này là nhỏ. Và thử tưởng tượng khi nhập học năm thứ I kỹ sư công nghệ (ở đây chúng ta chỉ thử nói đến công nghệ thôi), với 40 sinh viên có tú tài kỹ thuật phải vừa học vừa dạy 40 sinh viên có tú tài phổ thông mới nắm học từng nét vẽ kỹ nghệ, từng bài học đơn sơ về lý thuyết cơ khí

trí thức người và trí thức ta

Tình cờ đọc được mẩu tin viết về chuyện 6 giáo sư Đại học Nga gốc Do Thái phải đóng một số tiền khá lớn cho chính phủ Nga để được cấp chiếu khán di trú rời đất Nga về phục vụ cổ quốc Do Thái. Bỗng nhiên lòng thấy ngậm ngùi cho trí thức ta. Theo như ban tin thì các giáo sư đại học đó phải đóng một số tiền từ 12 tới 15 ngàn rouble (khoảng hơn 15 ngàn Mỹ Kim) tùy theo môn học sở trường cá nhân rồi mới được rời Nga trở về lại cổ quốc là Do Thái. Tình thần dân tộc họ cao đến thế, dù rằng đã thành người Nga họ vẫn nghĩ đến chuyện trở về phục vụ cổ quốc. Họ trở về phục vụ với tư cách một công dân được phục vụ quốc gia, họ có thể chạy taxi hay làm bất cứ gì

mà không đòi hỏi quốc gia phải đền đáp địa vị chức tước này nọ như các đẳng trí thức ta. Nhìn lại trận chiến tranh sáu ngày giữa Do Thái và Ả Rập hồi 1967 thì rõ. Chỉ vài triệu người họ đánh bẹp được một liên bang rộng lớn gấp trăm lần bao quanh với mấy trăm triệu dân. Trong khi đó các đẳng trí thức ta du học mấy chục ngàn người rồi khi tốt nghiệp bèn ở luôn bên ngoài quốc gia! Thử hỏi với con số mấy chục ngàn sinh viên du học ở ngoại quốc đã hoặc chưa tốt nghiệp không chịu về nước làm việc, quốc gia đã thiệt hại biết bao nhiêu. Hy vọng với chính sách xuất ngoại và du học mới ban hành sẽ cải thiện phần nào tệ trạng trên. Người ta nêu ra vấn đề lính tráng để giải thích tình trạng trên. Và vấn đề công ăn việc làm của họ ở Việt Nam cũng là một lý do khác để giải thích. Từ đó, ta có thể hy vọng một mai khi hòa bình đến, con số nhân tài to lớn kia sẽ trở về phục vụ quốc gia để kiến thiết xứ sở. Chúng ta có thể lạc quan tin tưởng như thế không nhỉ? Ai sẽ trả lời câu hỏi đó? (Phạm Định)

giới thiệu sách báo mới

Tòa Soạn Tuổi Ngọc vừa nhận được những sách báo sau đây do các tác giả và nhà xuất bản gửi tặng.

— THẮNG GÙ NHÀ THỜ ĐỨC BÀ. Của Victor Hugo, bản Việt văn của Trần Quang Huân, Ham Thụ xuất bản. Sách dày 288 trang, giá 320đ.

Tuổi Ngọc chân thành cảm ơn người tặng sách và ân cần giới thiệu cùng tất cả bạn ngọc.



NGUYỄN THẾ

du học

1) VN còn cho đi du học tại pháp không ?

2) Có người bảo chính phủ vẫn cho đi nhưng phải chọn những môn học mà VN không có. Còn nếu chọn Y hoặc Dược thì không ? Đúng hay sai ?

3) Trường hợp như người quen bên ấy xin đơn ở Đại Học rồi gửi về để nộp chung với hồ sơ xin đi du học có lợi ích gì ?

4) Có bằng Brevet, xin du học tại Pháp, có phải khảo sát Pháp văn không ?

DỪNG (Saigon)

1) Xin du học tại Pháp rất giới hạn chỉ dành cho những trường hợp đặc biệt cấp cao học hay hậu đại học. Anh được biết chỉ có một vài người được học bổng đi học thêm về về làm giáo sư Đại Học mà thôi.

2) Việc chọn những môn không có dạy tại VN áp dụng chung cho

việc xuất ngoại du học ở bất cứ nước nào, không riêng gì đối với Pháp. Xin đi học Y hoặc Dược không được chấp thuận, ngoại trừ đã đậu Bác sĩ và có khả năng được cho đi học thêm (nạp đại học).

3) Trong hồ sơ xin du học phải có chứng chỉ ghi danh tại một Đại Học Đường ngoại quốc. Vậy nếu có người quen tại ngoại quốc xin ghi danh giúp thì được nhanh hơn thì gửi thư từ đi lại. Có thể thôi.

4) Có. Nhưng nếu học chương trình Pháp từ tiểu học, lại đậu Brevet thì thế nào cũng qua được kỳ khảo sát.

Đại học

1) Những ngành thích hợp với ban C ?

2) Tú Tài ban C có thể nộp đơn vào Dược hay Y khoa không ?

3) Hạng thứ ban C có thể xin du học tự túc được không ? Ngành nào ? Học phí nước nào rẻ ?

4) Học ngoại giao là sao ? Em khá sinh ngữ ; con gái học ngoại giao được không ?

THIÊN MÂY (Đà Nẵng)

1) Đậu Tú Tài ban C, lên Đại học thích hợp nhất là Văn khoa và những ngành khoa học xã hội như xã hội học, sử địa, khảo cổ, báo chí, sinh ngữ, sư phạm v.v...

2) Có Tú Tài ban C không học được Y khoa vì muốn vào Y khoa phải có một chứng chỉ dự bị khoa học, mà Khoa Học Đại Học chỉ nhận những sinh viên có Tú Tài ban A và B thôi.

Muốn học được phải qua một kỳ thi tuyển. Sinh viên có Tú Tài ban C được quyền nộp đơn thi, nhưng

heo anh thì hơi khó đậu đấy vì chương trình thi nặng về khoa học, hơn nữa tỷ lệ chấp nhận rất ít, một phải chọi với cả chục. Ngành được bây giờ bị « lạm phát » rồi, học làm gì, nếu không có ý hướng tiến xa trong ngành khảo cứu, sáng chế y được ?

3) Xin xuất ngoại du học tự túc cũng dành ưu tiên cho những người đậu Tú Tài có hạng Ưu, Bình, Bình Thừ rồi mới đến Thừ. Như vậy đậu thứ cũng khó xin đi đấy.

Nếu được xuất ngoại, nên học những ngành không có tại VN. Ban C có thể ghi học ngành thông ngôn chuyên nghiệp tại Thụy Sĩ ; chính trị học (sciences politiques) ; xã hội học ; kinh tế gia đình...

Về học phí thì nói chung ở Âu Châu rẻ hơn Mỹ Châu (có nhiều nước Âu Châu không mất học phí). Ở Mỹ Châu thì Gia Nã Đại học phí rẻ phần nữa tiền học phí tại Hoa Kỳ.

4) Ngoại giao bao quát nhiều ngành. Nói một cách cụ thể, một Tòa Đại Sứ gồm có Tùy Viên Văn Hóa, Tùy Viên Báo Chí, Tùy Viên Thương Mãi, Tùy Viên Quân Sự... chưa kể các ông Đại Sứ, Lãnh Sự, cố vấn phải am tường mọi lãnh vực. Vì vậy không có trường đào tạo nhân viên ngoại giao với hình thức một Trường Đại Học. Hầu hết các nước đều mở những cuộc thi tuyển đòi hỏi ứng viên một số điều kiện về bằng cấp và kiến thức nào đó. Thí dụ ở VNCH trước đây hàng năm đều có tổ chức thi tuyển Tham Vụ Ngoại Giao ; ứng viên phải có văn bằng cử nhân hay tương đương không phân biệt ngành nào (Văn Khoa, Luật, Sư Phạm). Nhưng

chương trình thi, ngoài phần kiến thức tổng quát và sinh ngữ, các bài khác đều nặng tính cách luật pháp và chính trị. Do đó những ứng viên có Cử Nhân Luật và giỏi sinh ngữ đậu nhiều hơn. Khi được tuyển rồi, sẽ được huấn luyện bổ túc về ngoại giao tại ngay Bộ Ngoại Giao. Hiện nay, nghe đâu không còn các kỳ thi tuyển như vậy nữa. Ngành ngoại giao ở VNCH sẽ được đào tạo tại Học Viện Quốc Gia Hành Chánh cấp Cao Học cho những người có cấp bằng Cử Nhân. Khóa I Cao Học Ngoại Giao chưa mở kỳ thi tuyển thì bị chiến cuộc hiện nay buộc phải tạm hoãn. Em chịu khó đọc báo sẽ biết về những cuộc thi tuyển này.

Ngành ngoại giao có những phụ nữ xuất sắc lắm chứ, em giỏi hai sinh ngữ sau này có cử nhân thì đậu là cái chắc. Biết đâu sau này em chẳng trở thành Nữ Đại Sứ VNCH tại một quốc gia nào đó, như vợ ông Đại Sứ Bunker chẳng hạn, hiện đang là Đại Sứ của Hoa Kỳ tại Népal.

tuổi ngọc

In tại nhà in
NGUYỄN ĐÌNH VƯỢNG
38, Phạm Ngũ Lão — Sài Gòn
giá bán

Một số 60đ.
Ba tháng 720đ.
Một năm 2880đ.

Ấn hành mỗi kỳ 10.000 số
TỔNG PHÁT HÀNH ĐỒNG NAI
270, Đề Thám — Sài Gòn

LÀM VĂN NGHỀ

HOÀNG NGỌC TUẤN và một buổi chiều

DA : Một câu hỏi thật thừa nhưng cần thiết cho các bạn trẻ của Tuổi Ngọc : Anh Hoàng Ngọc Tuấn, tại sao anh chọn nghề văn ?

HNT : Văn chương không phải là một nghề nghiệp hiểu theo nghĩa thông thường. « Văn » chọn tôi chứ tôi không chọn « nó » được, khi ta làm một nghề gì đó, nghề nghiệp ấy đòi hỏi một thời khóa biểu, một giờ giấc, một số lương bổng nhất định, một số giờ nghỉ ngơi cuối tuần như thứ bảy, chủ nhật chẳng hạn. Tôi viết văn thì không như thế. Ngày nào cũng rong chơi như một ngày chủ nhật, và ngày nào cũng bận rộn làm việc như một ngày thứ hai. Đêm là ngày, ngày cũng là đêm. Đời của một kẻ sáng tác không có mùa hè hoàn toàn rảnh rang, mà là suốt năm tràn đầy mùa xuân thôi thúc hưng khởi.

Nhưng nếu nói một cách đơn giản hơn, thì tôi theo đuổi chuyện văn chương vì đó là một sinh hoạt có ý nghĩa nhất trong đời sống, theo ý kiến riêng của tôi. Sau nữa, tôi không biết làm việc khác được ngoài sự viết.

DA : Khi đặt bút viết dòng văn chương thứ nhất, anh có nghĩ mình sẽ trở thành nhà văn không ?

HNT : Tôi nghĩ là đang hình thành, và thời gian cùng độc giả sẽ xác định tôi có thành hình được hay không.

DA : Truyện đầu tay của anh viết vào năm nào ?

HNT : Khoảng 67 hay 68 gì đó. Sau hai năm học ở Đại học và bắt đầu thấy rằng những chữ mình viết ra coi có vẻ thích thú hơn là những chữ trong cours.

DA : Anh đã viết truyện ngắn đầu tay Buổi Chiều Hạ Lan như thế nào ? Xin anh nói rõ về tâm trạng của anh lúc ngồi trên bàn viết, bản thảo về kỹ thuật, nghệ thuật

HNT : Lúc đó tôi chẳng có công việc gì để làm cả. Buổi sáng, đang đói và thèm cà phê mà không có tiền đi đâu được. Tôi ngồi lại một mình trong căn phòng của hội đoàn CPS (khu Khâm Lớn cũ) .. Hiện tại thì trống rỗng, nhạt nhẽo, kỷ niệm thì ngọt ngào, hào hứng... thế là tôi bắt đầu viết.

DA : Anh viết bao lâu thì xong Buổi Chiều Hạ Lan ?

HNT : Trong một buổi sáng.

DA : Trước đó, anh nghĩ bao lâu về « nó » ?

HNT : Đêm hôm trước. Đêm tối, ánh sáng, cô đơn, và viết, thế là có Buổi Chiều Hạ Lan.

DA : Như thế là anh viết từ ngót 5 năm nay, có thể, đã hết bị gọi là người viết mới » nhưng anh có khó chịu khi bị các ngự sử văn chương ở đây coi anh như một cây viết mới ?

Hoàng Ngọc Tuấn, sinh năm 1947 tại Bến Ngự, Huế. Theo học vài năm tại ĐH Văn Khoa Saigon 66 - 67. Khoảng 67-68, truyện ngắn đầu tay đăng trên tạp chí Bách Khoa. Sau đó, viết trên các tạp chí và tuần báo : Bách Khoa, Văn, Khởi Hành, Văn Đẻ, Chính Văn, Đời, Tìm Hiểu .. và một số truyện tuổi thơ trên Tuổi Ngọc.

SÁCH ĐÃ IN :

- 1) Hình Như Là Tình Yêu (Quán Văn 71, Tri Đăng 72)
- 2) Ở Một Nơi Ai Cũng Quen Nhau (Quế Sơn, 71)
- 3) Thư Về Đường Sơn Các (Thời Mới, 72)
- 4) Cô Bé Treo Màng (Tri Đăng, 72)
- 5) Chuyện Hai Người (An Tiêm, 72)



HNT : Chưa thấy ai gọi tôi như thế. Tôi không có mặt trong hai số báo đặc biệt của tạp chí Văn về những cây bút trẻ.

Những danh xưng đặt trước tên của tác giả như : cây bút mới, cây bút trẻ, nhà văn thời danh v.v. không có ý nghĩa nào cả đối với một nhà văn đích thực và những độc giả trưởng thành. Điều đáng kể là những cái đi sau tên tác giả, nghĩa là tác phẩm.

Mới, đổi mới luôn luôn là ước vọng của tôi. Cho đến nay, tôi luôn luôn phải xài bút mới vì trung bình mỗi tuần tôi đánh mất tới thỉu hai cây bút nguyên tử.

DA : Một truyện ngắn, theo anh, nên xây dựng ra sao ? Anh cũng cho biết những yếu tố cần thiết phải có cho một truyện ngắn.

HNT : Trong một cuộc phỏng vấn mới đây của Tuổi Ngọc, tôi thấy nhà văn Vũ Hạnh đã có những ý kiến khá đầy đủ về vấn đề này. Tuổi Ngọc cũng đã làm một loạt bài phỏng vấn nhiều tác giả về đề tài này rồi. Tôi không có ý kiến nào độc đáo thêm nữa.

Đối với riêng tôi, thì một truyện ngắn của tôi nên xây dựng theo một kiến trúc của tôi. Những yếu tố của tôi sẽ không cần thiết cho ai cả.

DA : Bấy giờ anh viết còn khó khăn, còn đập đi xóa lại như « thuở ban đầu » ?

HNT : Luôn luôn khó khăn, luôn luôn đập đi xóa lại. Giờ hấp hối của tôi rồi cũng đẹp như « thuở ban đầu ».

DA : Anh có « học hỏi » thêm được điều gì mới lạ ở những người phê bình tác phẩm mới của anh ?

HNT : Họ thường kết luận là chờ đợi và tin tưởng ở những tác phẩm mới hơn của tôi. Tôi mong họ giữ mãi niềm tin đó, vì đó cũng là niềm tin mạnh mẽ của tôi. Bây giờ chỉ còn việc biến niềm tin thành hành động.

DA : Và những bức thư của độc giả — nhất là độc giả phái nữ — gợi về khích lệ và ngưỡng mộ anh ?

HNT : Tôi « học hỏi » ở những lá thư này nhiều hơn bất cứ ở một cuốn sách khảo luận văn học nào. Điều khích lệ nhất là họ cho tôi thấy cái khối độc giả « vô danh và thầm lặng » trở thành những con người sống động. Lời nói bao giờ cũng thú vị hơn im lặng. Tôi không muốn được ngưỡng mộ, tôi muốn được chia sẻ và thương mến.

DA : Tại sao anh bỏ dở dang truyện dài Tuổi Trẻ Hư Không đăng trên tạp chí Bách Khoa ?

HNT : Hồi đó tôi kẹt nhiều chuyện và mệt quá. Và để tài cuốn tiểu thuyết đó có nhiều đòi hỏi khá khó khăn. Nhưng đến bây giờ thì tôi cũng đã hoàn tất truyện dài đó, với nhan đề mới là *Tuổi trẻ Tuổi trẻ*, sẽ do nhà Trí Đăng xuất bản vào cuối năm 72.

DA : Anh thấy viết truyện ngắn thú vị hay truyện dài thú vị ?

HNT : Viết truyện ngắn thú vị hơn vì được sống liền với cảm hứng và tình cảm còn mới, còn nóng « sốt » của mình. Truyện dài đòi hỏi những kỹ thuật, sự làm việc của lý trí... và nhất là sự « trung thành » gần bó lâu dài với tác phẩm. Như thế, không còn là nỗi thú vị ngắn ngủi mà là một cuộc chinh phục đầy say sưa và đầy cả gian lao.

DA : So sánh Hình Như Là Tình Yêu với Chuyện Hai Người là tác phẩm mới nhất của anh, anh có thấy anh mới ra không ?

HNT : Có lẽ bớt ngây thơ và hồn nhiên hơn. Điều đó hơi buồn nhưng làm sao tránh được mọi người đều phải lớn. Nhưng tôi cũng mong rằng nếu càng ngày tâm hồn tôi càng « già » hơn đôi chút thì chữ nghĩa cũng phải « già » thêm mới được.

DA : Anh đã đọc và mê những tác phẩm nào trước khi viết văn ?

HNT : Tôi đọc qua bản dịch, hầu hết những tác phẩm của các tác giả danh tiếng quốc tế. Ở VN Tôi mê đọc thơ hơn là văn xuôi.

Tôi thích Saroyan, mến Salinger, phục Dostoevsky nhưng chẳng mê ai ai cả.

Không những trước khi viết không thôi, mà bây giờ và về sau tôi vẫn còn đọc mãi mãi.

DA : Anh có bị ảnh hưởng ở họ ít nhiều ?

HNT : Tôi không biết. Người đọc sẽ dễ thấy hơn tôi. Nhưng tôi sẽ rất sung sướng nếu được ảnh hưởng ít nhiều tinh hoa nhân loại. Sáng tác thì dĩ nhiên trong cô độc, nhưng con người sáng tác nào cũng phải sống với cuộc đời, nhận lấy những dấu vết của cuộc đời và thụ hưởng gia tài nghệ thuật chung của con người.

DA : Anh có viết văn ở quán cà phê không ?

HNT : Không. Ở quán cà phê, tôi tan gấu với bạn bè, nhìn ngắm đường phố... uống cà phê.

DA : Anh đã bằng lòng lắm về những tác phẩm đã xuất bản của anh chưa ?

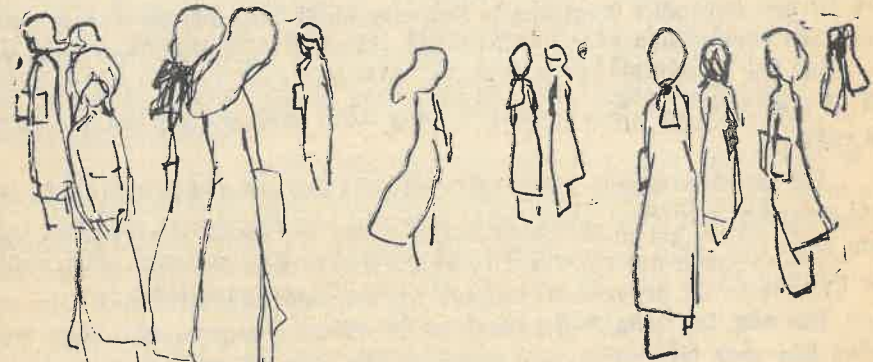
HNT : Chưa tác phẩm nào tôi « bằng lòng lắm » cả. Tôi chẳng bao giờ hài lòng về tôi, có lẽ ngay cho đến tác phẩm cuối cùng.

DA : Câu hỏi chót của tôi : Có phải chỉ theo học ban C hay học Văn Khoa mới viết văn được ?

HNT : Ai nói thế ? Cô Ngọc Minh thường viết trên Tuổi Trẻ học ban B đó.

BUỔI CHIỀU HẠ LAN

HOÀNG NGỌC TUẤN



Quán cà phê lộ thiên đặt trong sân trường cách bực thêm một khoảng ngắn. Khoảng cách vừa đủ để tôi vừa uống một ly cà phê đá lát lèo vừa nhìn rõ bọn con gái với áo quần đủ màu đủ kiểu đang điệu bộ đi từng bước vào lớp học. Những chiếc jupe ngắn khoe khoang nhiều đôi chân trắng đẹp, nhưng thỉnh thoảng cũng cho thấy những cặp giò bắp chuối thô kệch như cầu thủ đá banh, hay lêu khêu như ngọn sào.

Buổi chiều có giờ triết của một giáo sư rất ăn khách nên bọn sinh viên vội vã chen lấn nhau vào giảng đường như đi đem một phim đoạt cả mấy chục giải Oscar. Các cậu con trai với kính thị cận giả hiệu và thực, từ không độ đến hai chục độ, với một tập sách kênh cang trong tay đang nói chuyện học hành sôi nổi với nhau làm tôi chán ngán. Các cô con gái thì bận rộn nhiều động tác hơn, phải nói chuyện với cái giọng nói nghe sao cho riu rít như chim, mắt long lanh liếc qua liếc lại thật nghệ thuật và tay chân vung vẩy những dáng điệu học thuộc trong phim ảnh.

Giờ này đáng lẽ tôi phải học nếu muốn có hy vọng trong kỳ thi sắp tới nhưng đừng hòng bắt tôi phải chun đầu vào cái giảng đường kín mít vào một buổi chiều trời dễ thương lạ lùng như thế này. Chưa hoàng hôn nắng đã tắt rất sớm. Tôi ngửa mặt nhìn lên cao, khoan khoái nhìn thấy màu xanh mát rượi, đám lá cây lung lay như sắp sửa rơi và tôi hồi hộp đợi chờ một cơn gió mạnh thổi qua. Những chiếc lá xanh nhỏ như hạt sòng sẽ phủ đầy làm cơn mưa trên đầu, trên vai áo, và đôi khi rơi ngay vào ly cà phê đang cầm trong tay.

Tôi quá nản cái phòng học đầy đặc người. Những cặp mắt chăm chú thực tình và chăm chú giả vờ của bọn sinh viên. Những bàn tay ghi nhanh nhẹn trên giấy không sót một lời. Ông giáo đứng trên bục gỗ sau cái micro nhỏ, trịnh trọng sửa cặp mắt kính với một vẻ hãnh diện thật lạ lùng. Ông ta sẽ nhún vầng trán nghiêm trang, thao thao về bài giảng mà có lẽ vừa phiên dịch từ một cuốn sách ngoại quốc. Những ngôn từ bóng bẩy thì nhau nỗ vang như pháo cộng thêm với tên tuổi của tác giả quốc tế, những đoạn ngoại ngữ đọc lâu lâu theo nguyên văn nhanh như một anh thông ngôn xuất sắc. Tất cả tạo thành một bản nhạc thời trang thịnh hành làm say sưa bọn người trẻ tuổi.

Tôi thì ghét thậm tệ bài hát ấy. Tôi chỉ khoái châm một điều thuốc cho khói cay nồng nặc trong miệng, nhấp một tí cà phê đậm đặc và nhìn bầu trời, nhìn chân trời, nhìn ra con đường ngấn thấp thoáng bóng người, nhìn những cây phượng đỏ và màu đất nâu yêu dấu trên lối vào quen thuộc.

Vừa ném bay mẩu thuốc tàn đi xa thì một thằng quen mặt bỗng ngồi xuống bên cạnh tôi thân mật vỗ vai. Hắn mỉm cười đề nghị tôi chơi vài ván xập xám cho đỡ buồn. Ý kiến thật thông minh và hợp thời. Nhưng tiếc là trong túi tôi chỉ còn chừng mười đồng để trả tiền cho cái con mẹ chủ quán không bao giờ cho mắc chịu này. Thằng bạn nhún vai thất vọng rồi nó đảo mắt nhìn quanh và chỉ một lát là nó đã rủ được hai thằng khác. Hình như tất cả những thằng mê cờ bạc đều có vẻ một con xi trên mặt.

Khi ly cà phê và thêm một ly trà nhỏ không tính tiền đã không còn một giọt, tôi cảm thấy thừa thãi. Có độc thật tốt nhưng đôi khi có độc cũng buồn thật. Tôi ném tờ giấy bạc cho con mẹ chủ quán và đứng dậy đi về phía thư viện. Đây cũng là một nơi họp mặt của bọn chăm chỉ học hành. Dĩ nhiên tôi cũng chẳng ưa cái phòng này chút nào nhưng đành phải chun vào vì không biết làm gì.

Không khí im lặng lạnh ngắt làm tôi dựng tóc gáy. Cũng vẫn những cái đầu đen tóc ngắn và tóc lòa xòa, vẫn những cặp kính cận thị đủ độ đang cúi gằm xuống trang sách. Một vài đôi mắt vô hồn dờ dẩn ngược lên nhìn tôi một giây rồi lại cúi xuống. Người duy nhất vẫy tay chào tôi là một thằng bạn rất thân, nó có một thân hình với chiều dài ngắn vừa đủ để luôn luôn tự so sánh với *Napoléon Bonaparte*. Cái thằng bạn dễ thương này đang bận tán tỉnh một con bé mặt mày xinh xắn ngồi bên cạnh. Lão quản thư đưa cặp mắt khó chịu nhìn tôi. Lão quá quen mặt tôi bởi vì hình như tôi là cái thằng duy nhất vào thư viện mà không đem theo sách vở, và cũng không thêm mượn đọc một cuốn sách nào cả. Đôi lúc tôi cũng muốn tìm một vài cuốn sách để đọc nhưng những thư sách chứa trong thư viện này được tuyển chọn theo một qui tắc thật lý lạ. Nghĩa là nó có tất cả những cuốn sách mà tôi không bao giờ muốn tìm đọc, và bất cứ một cuốn sách nào tôi cần đọc đều không có ở đây. Một lần tôi đã chọc giận lão quản thư bằng cách mượn một cuốn tiểu thuyết, *Tam Quốc Chí*. Đây là một cuốn truyện tuyệt hảo nhưng lão quản thư không bằng lòng chút nào, lão nói đó

không phải là sách giáo khoa cần thiết cho sự học. Tôi không thể làm lão vui lòng được vì những gì cần thiết cho sự học đều làm tôi chán ngán.

Có lẽ tôi sẽ quay ra khỏi thư viện ngay nếu cặp mắt cận thị thực sự của tôi không nhìn thấy lưng áo màu xanh của Hạ Lan ở cuối phòng. Tôi vội vã đi đến thật nhanh, hình như là chạy về phía nàng kéo chiếc ghế với một tiếng động lớn nhất làm tất cả những người trong thư viện đều giật mình. Tôi ngồi xuống chiếc ghế trước mặt Hạ Lan, sung sướng mỉm cười với nàng. Nhưng Hạ Lan chỉ hơi nhếch mép, nụ cười xa lạ chưa từng thấy và đôi mắt không tỏ vẻ gì là bằng lòng cả. Điều này làm tôi cực hứng và muốn chửi thề được.

Người ta nói người miền Nam tính tình đơn giản, thành thật và cởi mở nhưng cô nàng này quả đã chứng minh ngược lại. Tôi quen nàng cách đây đã một tuần lễ và thỉnh thoảng nàng cũng tâm sự đôi điều với tôi. Đại khái là gia đình nàng ở một tỉnh nhỏ miền Nam, nàng lên Saigon học và hiện ở tại một ngôi biệt thự kín cổng cao tường của gia đình ông chú.

Nàng cũng đã cho tôi biết rõ địa chỉ nàng nhưng lại cấm tôi không bao giờ được đến thăm hay viết thư từ gì cả. Điều này thật mâu thuẫn khiến một người đơn giản như tôi không bao giờ hiểu nổi. Tên thật của cô nàng là Nguyễn thị Lan, Trần thị Lan hay Lê thị Lan gì đó, và tôi cũng khá lảng mạn để đặt cho nàng một cái tên đẹp hơn là Hạ Lan. Tôi cũng đã nhiều lần đưa nàng về nhà bằng chiếc xe gắn máy xộc xệch nhất trường của tôi, nhưng mỗi lần muốn nàng ưng thuận nhảy phóc lên yên xe tôi phải nán nỉ với tất cả những nước bọt có trong miệng, làm như là đi vay nợ.

Cô nàng Hạ Lan này khó chịu và thích làm ra vẻ lạnh nhạt không chịu nổi. Mỗi lần gặp cô nàng, nếu chỉ cười chào là nàng bỏ đi thẳng tỉnh bơ. Ít nhất cũng phải toét miệng cười cầu tài như tên bồi tiệp ba tàu, miệng tía lia hời hợt nôm nỉ như một tên quảng cáo thuốc, nàng mới chịu dừng lại nói vài câu chuyện vắn vơ với tôi. Điều này làm tôi bức mình hết sức.

Nhưng có điều làm tôi đôi khi quên sự bức mình, là Hạ Lan đẹp lạ lùng. Tuy một thằng bạn của tôi không đồng ý với tôi điều đó nhưng tôi quả quyết rằng chưa có đứa con gái nào làm tôi chết mệt như nó. Như hôm nay, nàng mặc một chiếc áo đầm xanh mau mát rượi như ngọn suối làm lộ rõ tay chân trắng như tuyết. Tóc nàng đẹp, mắt đẹp, mũi đẹp, môi đẹp. Giọng nói nàng đẹp rộn rã trong veo như tiếng chim vành khuyên, mặc dầu tôi chưa nghe chim vành khuyên hót bao giờ cả. Tiếng cười của nàng thật tuyệt diệu, như tiếng vỗ vụn của một loại hồng ngọc đắt giá nhất thế giới, nên tôi phải làm cho nàng cười luôn, đôi khi suốt chút nữa thì đã thọc lét nàng. Giá tôi có một tí chất thi sĩ trong người thì thế nào cũng bịa được một bài thơ đề ca ngợi Hạ Lan.

Tiếc rằng tôi không phải là thi sĩ. Tôi chỉ có thể nói: Lan đẹp thật mẹ, và tôi còn nhớ cái hôm tôi thành thực khen nàng như thế, nàng đã giận dỗi bỏ ra về ngay vì lời lẽ của tôi mà nàng cho rằng rất sống sượng.

Hạ Lan, cũng như những người khác trong phòng này, có trước mặt một tập *cours* dày cộm đầy những vế mực ghi chú. Nàng tỏ vẻ khó chịu khi

nhìn thấy tôi với tay trắng trơn như đang ngồi trong một quán rượu. Bàn tay phải của tôi nó lại không được đẹp cho lắm, vì hai ngón tay chuyên môn kẹp điều thuốc vàng ám khói. Bao giờ tôi cũng là người mở đầu câu chuyện, và tôi luôn luôn cố gắng lái câu chuyện của chúng tôi thoát ra khỏi những đề tài học hành, sách vở, thi cử đề hướng dẫn đến những mục thú vị hơn.

— Chiều hôm qua đưa Lan về nhà xong thì trời mưa ghê quá. Anh bị ướt mèm, lên cơn sốt cả đêm...

Bữa nay tôi bắt đầu bằng một vụ tả oán. Nó cũng không phóng đại lắm đâu. Chiều hôm qua tôi có đưa nàng về nhà nàng thật, nhưng khi tôi đã về đến nhà trọ của tôi rồi trời mới mưa. Tôi cũng bị ướt mèm thật đấy nhưng là ướt trong phòng tắm với một cục xà bông thơm trên tay. Và tôi thì chẳng bao giờ bị sốt cả, vì trùng luôn luôn che cái thân thể ốm yếu của tôi.

Hạ Lan có vẻ thích thú, nàng bĩu môi. Không hiểu nàng làm thế nào mà đôi mắt nâu của nàng tự dưng tình tứ không chịu được. Đôi mắt nàng ngon như một trái ổi chín, và tôi là thằng rất khoái ăn ổi.

— Tôi nghiệp chưa, ai bảo anh cứ đòi đưa Lan về làm gì. Thôi chiều nay để Lan về một mình cũng được.

Tôi hốt hoảng :

— Không, để anh đưa về. Chiều nay trời không mưa đâu, mà có mưa thì anh cũng... rần chịu.

Tôi vẫn thường xưng « anh » với nàng rất oai mặc dầu hình như nàng lớn hơn tôi chừng một tuổi. Hạ Lan im lặng, môi nàng hơi mím một chút như chế diễu. Phải có một cuốn sách cả triệu trang mới ghi chép hết những lời tôi năn nỉ đưa nàng mỗi buổi tan học, những lời từ chối của nàng. Lúc nào cũng có một màn giằng co giữa sự bằng lòng và từ chối làm tôi phát nản. Tôi đổi câu chuyện :

— Mùa này ở quê của Lan có thứ trái cây gì chín ?

— Long An hả ? Mùa này là mùa mận.

Tôi la lên :

— Trời ơi, mận thì tuyệt quá. Ở Huế mùa này có chiều thứ... nhãn, măng cầu, ổi, mít, cam quýt...

Tôi bao giờ cũng say sưa nói về thức ăn không biết mệt. Tôi cũng tả cho Hạ Lan nghe về xứ Huế. Con sông ngon núi, cây cầu, những chiều lang thang trên lề đường đầy xác phượng. Hạ Lan hình như không nghe gì cả, nàng đứng đưng lam tôi cực hứng. Nếu nàng chăm chú nghe, tôi sẽ đưa đầy câu chuyện đến chỗ tả oán rằng tôi là một thằng con trai giang hồ lãng tử đã lâu, sống một mình ở đây không người quen biết. Tôi là một người cô đơn và bất cứ một người cô đơn nào cũng thích có một người bạn thân, và bạn gái thì bao giờ cũng khoái hơn bạn trai. Và dĩ nhiên là nếu cô bạn gái

(Xem tiếp trang 54)

cô bạn nhỏ của em

ÁI KHANH



Bài Phương Mai, cái tên thật dễ thương, đọc lên êm như tiếng đàn, tên cô bạn nhỏ xinh xinh dễ thương của em. Phương Mai lúc nào cũng như mèo con nhỏ nhảnh dễ thương với giọng nói Bắc như suối reo muôn hướng. Trong lớp em thương Phương Mai nhất, Mai nhỏ con ghê đi rửa, nhìn Mai mặc chiếc áo dài trắng, quần trắng, cả đôi hài cườm trắng, em thấy Phương Mai như một thiên thần trên trời rơi xuống lớp học này.

Bài Phương Mai yêu dấu của em, Phương Mai vô tình với em ghê đấy nhé, em thương mến Phương Mai ghê cơ, muốn Phương Mai là riêng của em thôi mà Phương Mai không thương em chi cả, Phương Mai không nói chuyện với em, em muốn nói chuyện với Phương Mai ghê nhưng em mắc cỡ lắm Phương Mai ạ. Hồi chuyện Phương Mai mà Phương Mai không trả lời em sao ? Eo ơi em lần thân quá Phương Mai nhỉ. Phương Mai thấy thế không hở ?

Phương Mai yêu dấu của em, Phương Mai vẽ đẹp ghê cơ, eo ơi, nhìn mấy tấm hình Phương Mai vẽ em tưởng họa sĩ đấy, tương lai Phương Mai có thể là họa sĩ rồi Phương Mai ạ. Phương Mai viết chữ cũng đẹp nữa nè, những tựa đề nhạc mà Phương Mai chép trang hoàng đẹp tuyệt vời, em ngần người nhìn không chớp mắt. tuyệt đẹp Phương Mai ạ. Phương Mai của em cái gì cũng hay cả. Phải không Phương Mai dễ thương của em ? Phương Mai viết văn hay ghê cơ, những dòng văn của Phương Mai thật tuyệt vời, văn của Phương Mai như một hạt mưa rơi vào lòng em mát rượi cả thân hình, thơ Phương Mai êm đềm như tiếng sáo diều, Mai biết không em nhớ mãi mấy câu thơ Mai viết lưu bút cho em đấy, em đọc Phương Mai nghe nhé.

Bây giờ mùa lá vàng phai

Qua con đường cũ nghe hoài nhớ nhưng

Bạn bè xa đã nghìn trùng

Ngồi buồn nước mắt chọt chùng như tơ.

Phương Mai nhớ không ? em thương bốn câu thơ đó ghê Phương Mai ạ. Phương Mai có lẽ là một nghệ sĩ ghê đi ấy. Đúng không Phương Mai ?

Phương Mai yêu mến của em, mùa nắng mới đã bắt đầu và chúng mình đã xa nhau rồi phải không Mai ? Mau ghê Mai nhỉ, mới ngày nào

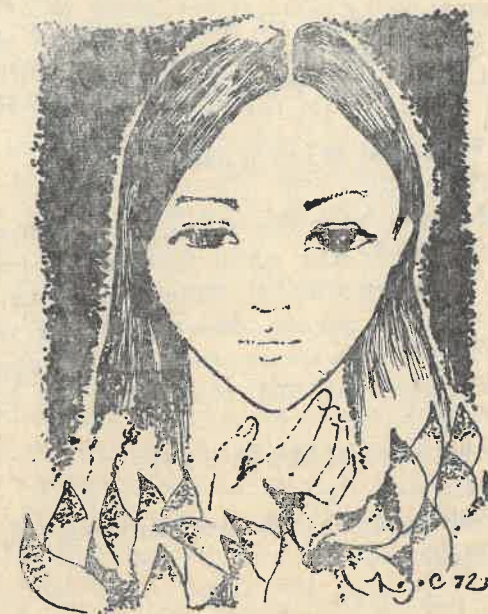
chúng mình còn tung tăng cắp sách đến trường mà bây giờ đã xa nhau rồi, em nhớ thương bạn bè thầy cô và ngôi trường ghé cơ. Nhưng em nhớ nhất là Phương Mai cơ đấy. Mai thấy em thương Phương Mai không? Cây phượng trường mình chừ đây hoa đã tàn ư rồi nhỉ, lá của nó chắc đã mọc đầy cây, em thương những phiến lá xanh ròn và đều đặn của cây phượng ghé Mai ạ. Nó dễ thương ghé Mai nhỉ, mỗi lần gió thổi nó rung rinh dễ yêu ghé Mai ạ. Mai thích nó không? Mấy cây điệp chắc cũng đã thay là rồi Mai nhỉ? Thảm cỏ dưới sân chừ đây đã mọc đều rồi Mai nhỉ? Các lớp học chắc bụi bặm giảng đầy Mai nhỉ? Dây hành lang vắng tên dài hun hút rộng thênh thang, vắng bước chân mình dạo bước rồi Mai nhỉ. Chả bù lúc chưa nghĩ ồn ào cả lên đến nhức đầu. Mai thấy em tài chưa, em ở nhà nhưng em vẫn biết những việc trong trường mình đấy. Mai khen em không nào?

Phương Mai thương, những cơn mưa ngày xa xôi nào đã trở lại với chúng ta rồi đó Phương Mai ạ.

Những cơn mưa này thường đến vào buổi chiều, chiều nào cũng có những đám mây đen từ xa giăng kín bầu trời. Những lúc đó em nhớ Mai ghé Mai ạ. Bây giờ Phương Mai đang làm cái gì ở nhà hử Mai? Chép nhạc, làm thơ, viết văn hay đi học hè. Khó đoán ghê. Phương Mai nè, hôm nghỉ hè em có món quà muốn tặng Mai ghé cơ, nhưng lại quên mất về nhà mới nhớ lúc đó Mai và em đã xa nhau rồi, thôi đành năm sau vậy. Mai bằng lòng hử. Đố Mai biết cái đó là chi nè, Mai biết không, thôi bật mí cho Mai biết nhé. Một cái vỏ ốc to thật đẹp của anh cho đấy. Đẹp lắm Mai ạ, em vẫn giữ để dành cho Mai đấy. Mai thấy em thương Mai không? Phương Mai nè, sao Mai không cho em biết nhà Mai. Mai xấu ghê, em ghét Mai quá. Mai không muốn cho em biết nhà Mai hử. Tại răng hử? em thắc mắc ghé Mai ạ. Nói cho em nghe nhá Mai. Trong những ngày xa trường muốn viết thư cho Mai ghé nhưng chả có địa chỉ Mai nên đành thôi. Lúc ấy giận Mai ghé nơi đi. Mai ghét em không hử. Em lúc nào cũng mong Mai thương em nè, và lúc nào cũng thương một mình em thôi Mai nhé.

Phương Mai thương của em, trời đã bắt đầu mưa rồi, to ghé Mai ơi. Nghe rào rào, gió cũng to nữa. Chắc bão quá hử Mai. Mưa đẹp ghé Mai ạ. giống như màn giăng ngoài trời ấy. Những hạt mưa đọng rơi trên lá me đẹp ghé Mai ạ. Cơn mưa này làm em nhớ tới buổi học cuối cùng, cũng cơn mưa to này, có lẽ to hẳn Mai ạ, em đi sớm nên không ướt, còn mấy bạn sau eo ời ướt như chuột lột vậy đó, có chừng mười lăm người đi bao nhiêu nghỉ hết, cả Mai nữa phải không? Hôm đó buồn ghé em học không vô ngồi ngắm mưa rơi bên cửa sổ thú ghê Mai ạ. Nếu hôm đó mai đi học tha hồ Mai làm thơ nhỉ? Bù Phương Mai, em thương yêu mãi ngàn đời cái tên dễ thương ấy, em nhớ mãi tên Mai trong suốt cuộc đời này, em mong cho ngày cắp sách tới trường chóng tới để em lại được âu yếm gọi tên Mai và cùng Mai dạo bước trên con đường đầy lá me rơi vương trên tóc mình Mai nhé.

ÁI KHANH



BÔNG SỨ CŨ

Khi Thái về, những con chim bồ câu đã ngủ ngoan trên mái ngói. Đêm xẩm và vắng tiếng rù rì thường lệ. Anh đứng lại một lát giữa sân, nhìn những mảnh ngói vỡ trên mái nhà. Những phản chim trắng còn thấy mập mờ chen lẫn những khóm rêu đen, ngấm nước im lìm, Nhật đã đi khoảng vài giờ, lúc Thái đứng vờn vờ trên bến sông nhìn những xác lá úa trôi bập bênh chậm chạp trên dòng nước nhuộm đỏ màu bùn. Nhật nói em về dưới đó, không thể nào nán lại lâu hơn nữa. Thái im lặng lắng nghe. Thật ra mọi việc đã được bàn bạc từ mấy ngày trước; hôm qua hoặc hôm kia. Bây giờ chỉ là lần nhắc lại cuối cùng trước lúc chia tay.

Chia tay. Thái nghe lòng chùng xuống, một chút đắng cay ần nấp đầu đó chợt hiện ra bùng vỡ, bít kín tâm hồn.

— Em sẽ nói gì với Di?

- Không nói gì cả, hoặc chỉ nói đi ngang tạt qua thăm anh.
- Thái cười buồn, tay gõ máy trên đầu vải sòn :
- Em về, nói anh nhắn lời thăm Dì. Khi nào mạnh anh xuống.
- Vâng, em sẽ nói.

Nhật nín lặng hái mấy cọng cỏ quanh người. Thái nhìn chăm xuống giòng nước. Đôi mắt người bệnh trẻ lặng chết trên mặt sông vằn đục hơi bùn. Chiều xẩm và âm màu chì. Bên kia sông, khu đất thấp lau sậy mọc kín mặt nước vàng màu nắng chiều. Trong bóng hoàng hôn có vài tiếng chim kêu dài, kỳ lạ.

Thái hỏi như không còn ai chung quanh :

— Em về thật à ?

Tiếng « à » chìm trầm, hút xuống và dài ra trong giọng nói. Về à. Anh nhắc lại nhiều lần và mắt vẫn đắm chiều, tia nhìn nằm im dưới lòng sông ngập nước. Cứ như thế không ai nói gì. Những cánh lá bút hái vò nát quần queo vút đầy dưới chân. Con gió nhẹ mơn từ mặt sông lên lắt lay vài nụ hoa cánh trắng ứa tàn. Cây sung già xơ xác đã vứt hết những cánh lá cuối cùng, thân khẳng khiu mốc trắng. Thái chợt nhớ ra một điều đã được nghĩ đến nhiều lần.

- Khi nào lên hái anh một nắm bông sứ.
- Để em nhớ.
- Không nhớ sao được, mùa này nhìn đâu không thấy.

Nhật đáp dịu dàng :

— Vâng.

Thái bỗng hỏi :

— Khi nào em lên ?

Nhật khẽ cau mặt lại, đôi lông mày lay động một thoáng. Bao giờ em lên ? Thái cũng không ngờ mình lại hỏi một câu như thế, điều đã dự định sẽ không nói đến trong mấy ngày hôm nay. Nhật có thể lên trong vài ngày đến, trong một tuần hoặc nửa tháng hơn, cũng không chừng, hay có thể là không bao giờ nữa. Lên, có nghĩa là về đứng im lìm giữa khu vườn rộng nhìn quanh quất những bông, những trái, những miếng gạch vỡ vụn trên rêu. Lên là vô ra thăm lặng chuyện vãng pha trà cho một người bệnh trẻ. Lên là lang thang vô lối trong vườn ngoài lộ trên bến sông với Thái trong những chiều vu vơ. Nhẹ êm và dịu dàng khó quên. Lên là rời bỏ một ngôi nhà cổ này sang ở một ngôi nhà cổ khác vương vãi cùng một tình cảm lạ. Như thế, đối với Nhật là một chọn lựa quyết định và do đó : có thể hoặc mãi mãi xa rồi.

Cứ như thế im lặng kéo dài không ai nói thêm một lời nào. Thái nhìn đắm ra sông, Nhật vẫn ngắt hái những lá xanh mỏng bờ quanh chân. Buổi chiều không còn nắng. Ngọn núi xa đục mù hơi sương. Tiếng gió đưa rơi gầy một cảnh cây khô gần đầu đó. Khi Thái nhắc thêm : Về à ? Không còn ai nghe cả, anh có cảm tưởng thế và khi quay sang Nhật đã đi vào từ lúc nào. Anh thở dài rời khỏi mồm đá, cặp nặng vào người. Anh nghe tiếng nặng mình khác lạ hơn những lần trước, nhẹ hẫng và buồn tênh.

Ánh đèn sáng phía trong soi mù mờ một khoảng hiên vắng. Trên bàn, chiếc ấm sứ bốc khói nhẹ nhàng. Thái rót một tách nước đưa lên môi. Hơi ấm phả lang trên mặt, trong mùi thơm của trà, anh chợt nhớ đến những cánh sứ nở trắng trong khoảng vườn xanh. Một nơi Nhật đang đến có bàn tay xanh mượt vin trên cành lá khô già. Thái muốn một mình trở lại Bến Đá nhưng gió đã lớn sương đã lớn và bít kín hàng dậu thưa trong sân. Chỉ còn lại bóng mình, Thái nói khẽ và lắng nghe tiếng va chạm róc rách giữa hai lớp ngói của bầy chuột ăn đêm, gọi kêu nhau rối rít. Người chị ngồi vá lại chiếc áo cũ cho cháu bé, nghe tiếng va chạm ngừng lên nhìn Thái, khuôn mặt người em khuất mờ trong bóng tối mù mù, nhắc nhở :

- Sương quá rồi cậu Thái.
- Thái gỡ nhẹ chiếc nặng gỗ lên mặt gạch :
- Vâng, em ngồi chút nữa, chị.
- Gió này mai lại mưa.
- Vâng, có lẽ vậy.

Có lẽ vậy. Từ bao lâu nay Thái chỉ có thể trả lời như thế. Anh không có sẵn một khẳng định nào cho mọi vấn đề được đặt ra. Có thể vậy, Nhật có thể lên hoặc ở lại biệt mù, anh có thể một sáng đứng lại vững vàng bước từng bước một tìm đến thăm Dì, Nhật, những khuôn mặt im xa trong vườn cây thiếu nắng buổi sáng mai thức dậy nghe tiếng chim sẻ kêu gọi ồn ào, trưa mặc vớng nằm im dưới tàn lá xanh ngọc nghe cái mông mênh xa ập của nửa ngày đang qua. Bây giờ vẫn thế, có Nhật đang về nghe ngóng xa xăm.

Người chị chăm chú công việc, ánh đèn vàng che gần hết nửa người.

— Nhật đã về rồi ?

— ...

— Bao giờ cô ấy lại lên ?

Thái thần thờ :

— Em cũng không biết nữa.

Câu hỏi cứ bất ngờ được nhắc lại. Bao giờ lại lên. Bao giờ, bao giờ đây Nhật. Áo trắng giữa vườn xanh, Nhật di động nhẹ nhàng lẫn lộn trên lối cỏ, Thái im lặng ngắm nhìn Nhật cười nói, bông hoa cắm nghiêng trên mái tóc che rừ. Nhật đó. Hôm qua hôm kia vẫn thế. Bây giờ Thái thấy như đã xa lắm, xa lắt lờ như dĩ vãng. Dĩ vãng có con đường nhỏ và hai người nắm tay đi giữa hàng keo già lá vàng rụng đầy mặt đất.

Thái nhóm đứng lên, Nhật theo tách ấm, người chị ngăn lại :

— Cậu vào đi, để đó chị.

Thái bỏ hàng hiên trở vào giường nằm. Cánh cửa sổ khép hờ nhìn suốt ra ngoài đêm.

— Ngày mai chị sang chợ Ngang, về hơi muộn một chút.

— Dạ vâng.

— Cậu nên ở trong nhà đừng ra vườn nhiều quá, cháu bé chị gửi bên

chị Tư.

— Chị đề em trông cũng được, có sao đâu.

— Thôi. Chị đã nhờ người ta rồi, vả lại không có cô Nhật mình cậ làm sao được.

Thái im lặng. Sau câu nói vô tình của người chị anh thấy thấm nghĩ như những hạt mưa bay suốt qua hồn lạnh buốt. Giờ này Nhật đã đến nhà cũ và nằm trên giường của mình, đã ngủ mê man hoặc đứng yên bên khung cửa sổ nhìn mông ra ngoài. Khu vườn đêm sẽ có nhiều bóng tối. Có cánh sừ nào nở trắng đêm nay. Thái của mình nghe chân mình đau buốt, anh qu tay tìm chiếc gối ôm, úp mặt, chiếc nệm bị vợ trúng ngã khô trên sàn gạch. Thái nghiêng rắng kèm chế cơn đau, lúc ngừng dậy anh chợt thấy má mình ướt đầm nước và bên ngoài ánh sáng mờ mờ của trăng chìm lẫn trong sương nhuộm đục ngọn lá. Đêm mở ra ngát sâu như cánh sừ.

Có cánh sừ nào nở trắng đêm nay.

— Chị Nhật ơi, chị Nhật.

— Gì thế?

— Chị ra xem này!

— Gì thế?

— Ra đây mau lên.

— Nhưng mà cái gì mới được chứ.

— Ra đây là biết ngay.

Nhật đứng dậy rời cửa sổ. Dung đang đứng dưới cây khế thấp đầu nh chiếc áo xanh mát êm đôi cánh tay trần. Mặt ngược cao và đôi mắt mở lo kiếm tìm, mớ tóc mượt rũ xuống lắc lư. Dung như viên bi thủy tinh mờ sáng trong. Nhật đi chậm về phía em, buổi sáng sương ướt lá cỏ, dính sát lấp lánh. Dung nhìn Nhật cười.

— Này, nhìn kia.

— Đầu?

Theo tay chỉ của Dung, qua đám lá xanh dày bao phủ một cành mốc meo trơ trụi nở một chùm hoa trắng, giữa một khoảng kín đáo khó thấy.

— Chị thấy chưa?

— Rồi.

— Chùm hoa đầu mùa đó, đặc biệt cây sừ này, nhờ mọc gần cây khế mấy cây ngoài kia đầu đã có.

Nhật đáp dịu dàng:

— Có lẽ.

— Em lấy sào hái xuống nưé?

Nhật vội ngăn lại.

— Đừng, để đó chị. Đạp gãy xuống nát hết.

Đừng, để đó chị. Nhật nghe giọng mình quyết định lững lờ. Để đó thật ra Nhật chẳng cần đến làm gì nhưng Thái đã dặn, rất nhiều lần. M

nắm sừ mang từ dưới vườn lên thế nào cũng phải có. Nhật nhớ đến khuôn mặt Thái lúc chia tay. Mái tóc rũ và mắt nhìn mông lung dưới mặt nước thoáng nét buồn bã vu vơ. Thái hy vọng có ngày nàng sẽ lên. Nhưng còn phần Nhật? Có thể lên với Thái lần nào nữa không. Chưa có một quyết định dứt khoát trong đầu. Đứng lại cũng là hình thức chấm dứt một sự gần kề chung đụng và quay lưng cùng một chiều hướng tình cảm khác. Dĩ nhiên đó là một sự chia lìa, nhưng liệu Nhật có dư can đảm chịu đựng những dày vò sẽ xảy đến hay không. Lên cùng Thái là mặc nhiên chấp nhận một sự gần bó thân mật, tuy rằng chưa ai nói ra nhưng chắc chắn đã có, đã dịu dàng nảy sinh giữa hai người, một người trai năm bệnh và cô gái áo xanh lần khuất giữa vườn trong ngôi nhà cổ, âu yếm trong thăm lặng.

— Lên hay không bao giờ?

Nhật lăm bầm và ngược nhìn chùm hoa trắng trên cao, có nhiều búp vừa hé còn xanh màu lá. Nhật như bị thôi miên, nàng nhìn mãi đến khi mỏi cổ và đau cả mắt. Những phân vân lo tính vẫn còn vằng vắt trong đầu. Nếu có Thái bây giờ nàng có thể dứt khoát một cách dễ dàng biết bao nhiêu. Nhật nhìn ra ngõ nhưng vô ích, cây lá bít kìa lối đi. Hai cánh cửa sắt vẫn đóng im bên ngoài. Nhật vẫn nhớ câu hẹn mơ hồ của Thái. Khi nào mạnh anh xuống. Nhưng đến bao giờ mạnh? Người bệnh trẻ và cặp nạng gỗ mới, Nhật chưa hề thấy có lần rời nhau. Nước da xanh, hàm râu dài trông Tuổi như đến trước thời gian trong cái đích là tuổi già của mình.

Ánh sáng một ngày bắt đầu soi vàng ngọn cây.

— Chị Nhật ơi, đỡ giùm em một tay!

Nhật quay lại, Dung đang khó nhọc di chuyển một cây sào từ góc hiên đến. Cây sào dài vươn nhiều gốc cây và kéo mắc trở lại. Nhật chạy lại giữ lấy một đầu. Dung tươi cười, trán lấm tấm mồ hôi. Nhật hỏi:

— Đã bảo để chị mà.

— Chị làm sao hái xuống?

— Kiểm cách khác.

— Cách nào, chỉ có leo lên thôi. Chị nhờ ai?

— Để đó...

Nhật chần chờ và nhậ thấy Dung có lý, nhưng với cây sào dài này, khi hái xuống những cánh hoa trắng dày của nàng sẽ đập nát hết cả. Với những cánh hoa như thế nàng sẽ chẳng còn dùng gì được. Phải làm thế nào để ngắt được những cánh hoa ấy và gói vào mảnh khăn mỏng. Đến bây giờ Nhật vẫn chưa nghĩ ra.

Dung hỏi khi Nhật vẫn còn lững lờ:

— Sao chị? Dẹp hay sao.

— Ờ, dẹp.

Hai chị em đem cây sào về chỗ cũ.

Trên cao, ánh nắng ăn tới chùm hoa sừ, những cánh trắng được chiếu dọi sáng trong như ngọc. Nhật nhắm mắt và tiếng nói thì thầm ăn căn của Thái trở về. Thế nào cũng phải mang cho anh một nắm sừ. Nhật mơ hồ

như đang đứng giữa ngôi nhà xưa cùng người bệnh trẻ trong những chiều ra vào âm u. Ở đó có nỗi mong nhớ và trống vắng đang chờ Nhật đến để lấp đầy. Ở đó có những buổi sáng đầy sương và hai người ngồi cạnh nhau nhìn mông ra ngoài vườn thấp, để thấy thấp thoáng những thân thông cao khẳng khiu hiện từng khoảng nhỏ bên kia dãy đồi trọc, lác đác tiếng chim kêu và bãi cỏ ướt. Ở đó có tất cả những rung động dịu dàng và năng lực kỳ lạ để Nhật có thể quyết định từ bỏ một quá khứ. Như người tiểu phu có thể từ già vĩnh viễn một cánh rừng đã bao năm nương náu. Nhưng đến bao giờ? Nhật nín lặng và nghe lòng lằng lằng.

— Dung à.

— Gì, chị?

— Ngày mai có định lên phố không?

— Em chưa biết nữa, nhưng ngại mẹ không cho.

Nhật hỏi vặn:

— Nhưng nếu mẹ cho thì sao, Dung có lên không.

Dung phân vân:

— Em chưa biết nữa.

— Sao lại chưa biết?

Dung ngó ngàng nhìn chị, không hiểu vì đâu làm Nhật thắc mắc như thế.

— Vì cuối tuần mới lấy báo cho Ba được.

— Thế thì thôi.

— Chị tính gửi gì phải không?

— Không.

— Chứ làm sao?

Nhật mỉm cười nhìn vẻ mặt lo lắng của em:

— Nếu được thì cùng đi cho vui.

— Chị mời trên đó về...

— Nhưng sẽ đi nữa. Dung tin không. Lat nữa sẽ nói với mẹ.

— Em ngại...

Dung nói và đưa những ngón tay nắm lại gõ nhẹ liên tục lên đầu mình. Nhật nhìn và hai chị em cùng cười, cổ ngược cao và tóc phủ ngang mặt. Trời đang thông thả những đám mây non bay dật dờ, nổi bật sau những khoảng trong xanh chói mắt. Cây lá, chim chóc và mặt trời đang trở dậy cùng buổi sáng. Dung bắt một lợn tọc ngậm lên miệng. Đôi hàm răng trong suốt, nhún nhún nghe những tiếng tạo xạ trên môi. Dung không dự trù lên phố ngày mai nhưng nếu Nhật rủ thật có lẽ nàng cũng không từ chối. Những ngày hè êm đềm trong những lối đi dưới lá như dài ra thêm một chút. Đêm ngủ chong mắt nhìn sao đến mỗi cổ. Sáng thức dậy nghe tiếng chim kêu nhau vội vang trên mai ngói. Thức dậy trước mình bóc thêm một tờ lịch vạt lên san nhà và náo ra rằng thêm một ngày vừa mới được trôi qua, Dung đang bắt đầu một ngày mới, mà ánh sáng là tên lính tiên phong đang đứng đợi ngoài cửa. Đã rất nhiều ngày như thế và còn rất nhiều ngày nữa

(Xem tiếp trang 41)

MỘNG NGOÀI CỬA LỚP

truyện 4 kỳ



NHÃ CA

kỳ 1

CHƯƠNG I

Có lẽ Liên Hạ là người trông thấy những bông hoa phượng đỏ đầu tiên trong sân trường. Ở những nhánh cao tít, hướng về phía cửa sổ lớp học ngay tầm mắt Liên Hạ nhìn ra, vào buổi học chiều, Liên Hạ trông thấy những giọt đỏ nhỏ điểm trên tán lá xanh rậm rạp. Những giọt đỏ hóa ra lẻ loi, nhưng không kém vẻ hân hoan trong mắt nhìn của cô bé. Liên Hạ chỉ cho cô bạn ngồi cạnh:

— Kia, phượng đã nở rồi Hoa bói đầu mùa đó.

Đạm Tuyết nhìn ra, cô nhỏ bồng reo khê:

— Thích quá. Hè sắp đến rồi. Bỏ biết sắp có gì vui không?

Liên Hạ lắc đầu. Mùa hè đối với cô chẳng có gì vui hết. Không đi nghỉ mát bao giờ, cũng không có những ngày tháng vui hơn. Nghỉ hè cô phải ở nhà, trông lũ em vừa học dốt, vừa hỗn hào. Lại nữa, công việc trong nhà như trút hết lên đầu cô. Mùa hè, cô còn buồn hơn nữa là không còn bạn bè. Ở cái xóm nhỏ của cô, tại con gái bằng tuổi Liên Hạ thì đã như chị hai Liên Hạ rồi, và chúng có nhiều chuyện khác để bận rộn, Liên Hạ không bì kịp.

— Không nhớ hả? Năm ngoái tổ chức liên hoan toàn trường. Trong lớp mình có nhiều bà hát không thua gì ca sĩ.

Liên Hạ nhớ lại. Buổi kịch tan trường năm ngoái vui ghê. Hôm đó bạn bè Liên Hạ diện quá trời, chỉ có Liên Hạ vẫn đơn sơ trong chiếc áo dài lụa trắng đã quá cũ, hơi sờn ở cùi tay. Nhưng Liên Hạ cử động nhẹ nhàng, chút sờn nhỏ chưa có cơ để nhúc nhích thêm được. Buổi kịch tan trường. Liên Hạ nhớ ra rồi. Cô mỉm cười, một hình bóng ai đó thoáng qua. Hình như Đạm Tuyết cũng thế. Cô hỏi nhỏ:

— Năm nay anh Văn lại tổ chức nữa. Anh Văn coi ban văn nghệ toàn trường mà. Năm ngoái cũng anh. Anh Văn giỏi ghê.

Liên Hạ không góp ý kiến gì hết. Đối với Hoàng Văn thì những lời khen tặng không những chỉ ở lớp đệ tam này mà còn bay khắp trường. Học giỏi, đàn hay, hát hay, anh còn biết làm thơ, ngâm thơ nữa.

Buổi văn nghệ năm vừa qua, Liên Hạ cũng có tham dự bằng một vai kịch nhỏ. Vai phụ thôi, nhưng khi lên sân khấu, không hiểu sao cô đã khóc, vai cô đóng cũng như hoàn cảnh của cô, một đứa trẻ nghèo, mặc áo rách cùi tay, đi học bị bạn bè chế riễu. Hoàng Văn đã trông thấy giọt nước mắt rất thật đó của cô. Khi tan buổi văn nghệ, anh đã đứng trước mặt Hạ khen rất tự nhiên:

— Liên Hạ đóng kịch mà như thật. Khóc được giỏi ghê.

Rồi anh hỏi tiếp, giọng săn sóc:

— Liên Hạ có ai tới đón không? Đề tụi này đưa về.

Tụi này của Hoàng Văn là một nhóm khá đông, trong đó có Đạm Tuyết. Không hiểu sao Liên Hạ từ chối. Tối đó trên đường lui thủ đi bộ về một mình, Liên Hạ đã khóc. Nhóm của Hoàng Văn có chiếc xe hơi nhỏ không mui. Họ leo hết lên xe, vui vẻ, nhộn không thể tả trước bao nhiêu đôi mắt mong ước, thêm khát của bạn bè, có cả đôi mắt của Liên Hạ trong đó nữa.

Liên Hạ đã nghe Hoàng Văn đánh đàn, nghe Hoàng Văn hát, nghe Hoàng Văn ngâm thơ. Trong buổi văn nghệ, ngoài vở kịch ra, Hoàng Văn xuất hiện trên sân khấu khá nhiều, và lần nào anh cũng được từng tràng pháo tay nghe tới ngộp người, những ánh mắt ái mộ như luôn luôn chờ để dành cho anh. Bọn con gái xôn xao: Ồ, người đâu mà giỏi thế không biết. Môn gì cũng giỏi. Có cô cười khúc khích: Giỏi đã dư điểm mà còn bỏ trai nữa. Anh ấy cười ngó mê luôn. Con nhà giàu đó nghe, thỉnh thoảng dợt xe hơi trông nghệ sĩ ác. Liên Hạ bàng hoàng, hồn cô đã ra ngoài lớp học từ bao giờ. Hình ảnh Hoàng Văn với mái tóc dài biếng chải, trong buổi kịch tan trường đã đọc một bài thơ của Đinh Hùng xâm chiếm hết linh hồn Liên Hạ. Lời thơ như còn bay trong gió, vừa trốn kín trong bông phượng rực rỡ đầu mùa:

Khi mới lớn tuổi mười lăm mười bảy

Làm học trò mắt sáng với môi tươi

Ta bước lên chân vắn dạo bên người

Ngoài cặp sách trần ai coi cũng nhẹ

Đời thấp thoáng qua học đường nhỏ bé

Phố phường vui cuộc sống mới lên hoa

Ta ngồi nghe những tiếng thị thành xa

Hồn lơ đãng mộng ra ngoài cửa lớp

Nắng thuở đó khiến lòng ta hồi hộp...

Nắng bây giờ đang trải trên lá xanh, đang nao nức ôm vài bông phượng đỏ cũng khiến lòng Liên Hạ hồi hộp. Từ sau buổi kịch tan trường đó Liên Hạ không gặp anh trong suốt mùa hè. Nhưng hình ảnh Hoàng Văn y như trong thơ vẫn không ngừng ám ảnh:

Hồi thành đó với linh hồn bách thảo

Có nhớ ta chàng tuổi trẻ tóc bay

Làm học trò nhưng không sách cầm tay

Có tâm sự đi cùng nói cây cỏ.

Sau mùa hè, Liên Hạ vào lớp đệ tam, Hoàng Văn lên đệ nhất. Đầu năm, Liên Hạ được các bạn đề cử vào ban văn nghệ, nhưng không hiểu sao cô từ chối. Một phần vì mặc cảm nghèo kém. Chưa có một cô bạn gái nào cùng lớp biết nhà Liên Hạ hết. Họ sẽ khinh mình khi biết mình nghèo tới mức đó. Mỗi đầu tháng, Liên Hạ hoảng hốt nhiều ngày vì món đóng học phí. Ba má cô đã xoay sở rất khó khăn, và Liên Hạ không bao giờ đóng đúng kỳ hạn. Chàng học trò mắt sáng môi tươi, tóc bay bay trong gió đó lại gặp liên Hạ trong sân trường. Không ai nói gì với nhau hết, nhưng họ đã quen nhau. Mỗi lần gặp, Hoàng Văn gật đầu, mỉm cười chào và Liên Hạ cũng ngược ngược cười chào đáp lại. Chỉ có vậy, kéo dài gần một năm học nay.

Liên Hạ thở dài. Mau quá, mới đó mà mùa hè sắp tới nữa. Đạm Tuyết vừa nhắc lại cho Liên Hạ một kỷ niệm mùa trước, và những ngày vui sắp tới đây. Thế nào chẳng có một buổi văn nghệ lúc bãi trường. Năm nay lại là năm cuối cùng của Hoàng Văn ở trường này. Anh sẽ hát, sẽ ngâm thơ, giọng hát, tiếng ngâm đó, Liên Hạ và bao nhiêu cô nhỏ khác trong trường phải chờ đợi đúng một năm trời mới được nghe lại. Nhưng năm nay, sau buổi kịch tan trường, không bao giờ Liên Hạ còn gặp Hoàng Văn nữa. Anh sẽ đi trường, sẽ lên Đại học, và anh sẽ không còn nhớ gì đến mái trường tu bé nhỏ này, nơi bao trái tim đều đập rộn ràng khi bắt gặp ánh mắt anh.

Còn Liên Hạ, không biết hoàn cảnh gia đình có cho cô học tiếp lên Đại học không? Gia đình quá nghèo, Liên Hạ đi học chậm, không thi vô được trường công. Học phí càng ngày càng tăng mà cha mẹ vất vả quá. Cứ mỗi lần mùa hè sắp tới, Liên Hạ lại lo lắng, không biết mùa sang năm mình còn làm cô học sinh nữa hay không? Giờ ra chơi, Liên Hạ ra sân, hy vọng trông thấy bóng Hoàng Văn. Nhưng Hoàng Văn đang bận họp ban văn nghệ nhà trường. Lớp Liên Hạ có tới năm cô đi dự. Đạm Tuyết, Hồ Thủy, Thu Ba, Thê Tần và chị trưởng ban văn nghệ trong lớp Lê thị Bích Đào. Cả năm cô này thường họp thành một nhóm. Họ đều con nhà giàu, cô có giọng hát rất hay, cô đánh đàn giỏi, cô làm thơ, viết bài trong bích báo nhà trường.

Họ cũng còn rất lập đi làm thành một cái đích cho các bạn ao ước và ganh tỵ. Về phía nam sinh, có ba bốn câu trong ban văn nghệ lớp, cũng có một khuôn mặt khá xuất sắc là Thái Văn Toàn, trong lớp không ai không biết Toàn trông cậy si chỉ trông ban văn nghệ Bích Đào. Nhưng Bích Đào không lộ một cử chỉ nào để các bạn hiểu lầm, tính chị rất tự nhiên, đối với ai cũng thân mật như ai, làm bạn bè chưa ai hiểu gì về chị ấy.

Liên Hạ cũng có một giọng hát tốt, chính chị Bích Đào thường khuyến khích Liên Hạ hát. Nhưng mỗi lần Liên Hạ ngêu ngao hát một bài gì ở nhà là bị má mắng ngay vào mặt: Đừng có bày đặt hát hồng, bấu gì thứ xướng ca vô loại đó. Tao cấm mày ca nghe chưa? Vậy là Liên Hạ cụt hứng.

Sau giờ ra chơi, buổi học được bỏ trống khoảng hai mươi phút vì giáo sư bận một việc gì đó, phải ra về sớm. Bích Đào đứng dậy giữ các bạn ở lại để bàn một chút về hoạt động văn nghệ nhà trường. Liên Hạ không có việc gì phải ở lại, nhưng Đạm Tuyết giữ tay cô:

— Ngồi đây họp một chút cho vui. Lát nữa hãy về. Lát nữa mình có chuyện này nói với bồ.

Trong đám năm cô, Đạm Tuyết giàu nhất nhưng tính tình bình dị nhất, vì ngồi cạnh nhau suốt cả năm học nên Đạm Tuyết khá thân với Liên Hạ. Liên Hạ đành ngồi ở lại. Buổi họp gồm có sáu cô với bốn cậu. Toàn làm ra vẻ quan trọng:

— Trong buổi họp vừa rồi, anh Hoàng Văn chú ý tới lớp mình nhất. Dù sao lớp mình cũng có nhiều nhân vật võ lâm xuất sắc. Năm nay, lớp mình cố lên để lấy điểm.

Đạm Tuyết cười mỉm. Liên Hạ không thể không nhìn và thích thú vì đôi má lúm đồng tiền rất sâu của bạn.

— Thi anh Toàn lập công đi. Sang năm ông Hoàng Văn đi khỏi đây, chắc chắn anh được bầu làm trưởng ban văn nghệ toàn trường.

— Cố gắng anh Toàn sẽ nhường cho chị Bích Đào. Kính con gái đặc thọ.

Hồ Thủy tiếp lời Đạm Tuyết. Cả bọn cười rúc rích. Toàn đỏ mặt, nhưng trong sự bực tức đó có một vẻ gì dương dương tự đắc rất đáng ghét. Bích Đào cười cười:

— Thôi bàn chuyện, không kể nhau nữa nghe. Hồi nãy anh Hoàng Văn nhờ lớp mình một đơn ca, một hợp ca. Lại còn vụ bán vé xò số nữa. Xò số để lấy tiền cứu trợ đồng bào nạn nhân chiến cuộc đó nghe các bạn, chứ không thì các bạn tưởng bao vào nghề lấy tiền đó tổ chức đi trại hè. Anh Hoàng Văn nhất định bắt lớp mình phải lo vụ xò số đó mới ngán chứ. Bọn làm cho nó gỏi gỏi đầu nghe.

Thế là đầu lâu...
— Sao việc gì anh cũng đàn cho lớp mình cả vậy. Làm như lớp mình toàn thiên tài không. Nhưng anh Hoàng Văn cũng phải nhận nhiều mục mới được. Năm nay là năm chốt của anh, anh phải hát xả láng. Phải ngâm thơ nữa. Trời ơi nghe anh ngâm thơ chết luôn. Chết thiệt đi chứ, phải hôn?

— Ờ, Thề Tàn sẽ chết vì anh Hoàng Văn, ai biết đầu đó. Nhưng này, có cô bé Liên Hạ đây, năm nay phải giúp một tay nghe chưa? Lân hoài, dễ ghét qua.

Phía bọn con trai:

— Phải do. Liên Hạ vô ban hợp ca nghe. Lớp mình có ban hợp ca gỗ ghề nhất trường mà.

— Là chắc. Tay ghi-ta Tính cũng dễ nè này. Còn Toàn thì hết chỗ chê, anh còn chơi trong ban kịch động nhạc không?

Toàn làm bộ khiêm nhượng:

— Bị bận học quá, nhưng vẫn còn. Tụi này sắp làm đêm cho một club Mỹ ở Long Thành.

Vậy là Liên Hạ bị các bạn ép vào ban hợp ca. Liên Hạ từ chối không được, nhưng cũng không chịu nhận lời. Chị Bích Đào dọa:

— Được rồi sẽ bảo chính anh Hoàng Văn xuống ra lệnh vậy. Chịu không? Năm ngoái đóng kịch, anh Văn khen quá trời. Khóc thiệt như Kim Cương.

Giọng nói thân ái của chị trưởng ban văn nghệ làm cho Liên Hạ hoảng hốt. Chị làm thật thì chuyện lại trở nên trò cười. Liên Hạ đành gật đầu:

— Dạ thôi, để em nhận.

Đạm Tuyết choàng vai Liên Hạ:

— Vậy mới ngoan chứ. Ban hợp ca tụi mình may một loạt áo mới hết nghe. Vải giống nhau, may cùng một tiệm, giày giống nhau.

— Tụi này cũng may giống như mấy bạn hén?

Bên bọn con trai nhào vô phá. Mấy cô cười ngặt:

— Dám không? Dám thì cứ tự nhiên, đầu có ai cấm.

Riêng Liên Hạ, cô lo lắng tới tận thần cả người. Lỡ nhận vô ban hợp ca rồi, phải may áo mới, phải giày giống nhau. Mình sẽ đào ra tiền để may. Về xin ông ba già ư? Thà chết còn hơn. Liên Hạ muốn từ chối, nhưng cô không thể làm thế trước mặt mọi người được. Cuối cùng cô mỉm cười đánh tiếng thả liêu. Chuyện còn lâu. Liên Hạ nhìn ra cửa sổ, trên cánh phượng đỏ lè tè.

Tan buổi họp cũng vừa tới giờ tan học. Đạm Tuyết choàng vai Liên Hạ đi trong sân. Lúc nào Đạm Tuyết cũng nhân nhả chờ đợi xe nhà tới đón. Liên Hạ chợt nhớ ra, hỏi bạn:

— Hồi nãy nói có chuyện gì quan trọng, rồi đi?

Đạm Tuyết mở cặp lôi ra một phong bì lờn nhét vào tay bạn:

— Tối chủ nhật này sinh nhật mình. Liên Hạ nhớ tới dự nghe.

— Nhưng mình sợ ba má không cho đi. Mình...

CHƯƠNG II

— Ê, không được từ chối. Liên Hạ không đến mình giận lắm đó, không đến mình buồn, rồi tại mình không bạn bè nữa nghe.

Liên Hạ không biết nghĩ sao, bật cười ;

— Đạm Tuyết buộc mình khó xử quá mình sợ lẽ...

— Không lẽ gì hết.

Liên Hạ rút rề, cô rất nể bạn, nhưng cô sợ phải gặp đồng người. Trước mặt đám đông, cô sẽ như con sâu chiếu, cuộn tròn lại, gỡ không ra, rồi trò cười sẽ đi đến đâu nữa.

— Mà có đông không ?

— Không, chỉ có nhóm văn nghệ trong lớp mình. Ba Tuyết cho mời đông nhưng Tuyết thấy chỉ nên họp bạn mình thôi, tự nhiên hơn. Bạn bè khác trường, khác lớp Tuyết không mời ai hết.

Nhưng Tuyết vội nói thêm :

— À, hôm chủ nhật sẽ rất vui. Tuyết mời được anh Hoàng Văn rồi. Hôm đó tại mình tha hồ bắt chẹt anh, bắt anh hát, ngâm thơ mỗi miếng luôn.

Liên Hạ làm thinh. Có mặt Hoàng Văn ở đó làm cho sự do dự của cô càng lớn hơn, nhưng đồng thời lòng cô cũng xôn xao hơn. Ai mà không mê tiếng hát của anh, giọng ngâm thơ của anh. Liên Hạ nắm chặt tay bạn :

— Mình không dám hứa, nhưng cố gắng tới. Cảm ơn Đạm Tuyết nghe.

— Ê, không được hoãn binh nghe chưa ? Hôm nay thứ sáu rồi, ngày mai không có giờ tại mình nghỉ học hết. Bảo tối chủ nhật tới là tới. Ra lệnh đấy.

Liên Hạ đành cười :

— Thì đã bảo cố gắng mà. Đến chứ.

Đạm Tuyết đập vai Hạ từ giả. Xe nhà của cô đã tới đang bóp còi inh ỏi gọi cô. Liên Hạ đứng ngẩn ngơ dưới tàn phượng. Tàn phượng đầy lá xanh um, chưa nhiều khoảng trống cho hoa chen nở. Nhưng Liên Hạ biết nhiều búp phượng đang trở mình, chờ tới buổi bung ra, đổ ối một góc sân trường.

Liên Hạ muốn đợi cho học sinh ra bớt. Khoảng sân trường thưa vắng dần dần tới hết phía cửa. Trái tim của Liên Hạ như đồ thả lên. Cùng lúc lúc với mắt sáng, môi hồng. Chàng tuổi trẻ tóc bay từ một hàng hiên đi ra. Có nhớ ta chàng tuổi trẻ tóc bay, làm học trò mà không sách cầm tay... có tâm sự. Không mũ, không sách vở, tóc bay, chân bước thật nhẹ trên đất, sợ chạm đau đá bụi. Hoàng Văn đi ra sân. Liên Hạ quay mặt đi, cô sợ bắt gặp một nụ cười. Mâu thuẫn chưa, lòng cô lại sợ một nụ cười mà cô chờ đợi.

Lúc Liên Hạ ra khỏi nhà đã gần sáu giờ chiều. Trong giấy mời Đạm Tuyết ghi đúng sáu giờ, còn chưa thêm câu : Xin các bạn đến đúng giờ. Liên Hạ hơi hốt hoảng, chắc chắn là cô tới trễ rồi. Càng trễ hơn nữa vì phải đổi đến ba chuyến xe Lam. Từ trưa tới giờ, cô không ngớt khổ tâm, băn khoăn vì món quà tặng bạn. Liên Hạ leo lên xe Lam với món quà nhỏ trên tay. Chiếc khăn thêu cô cất giữ gần bốn tháng nay, cô thêu cẩn thận quá, thấy đẹp quá, cô không dám dùng. Hôm nay suy nghĩ mãi, chẳng lẽ lại không tặng bạn món gì, Liên Hạ chỉ có mỗi chiếc khăn đó. Cách đây mấy tiếng đồng hồ, và kéo dài cho tới trước lúc ra đi nữa, Liên Hạ đã nhiều lần tự khuyên mình : Thôi đừng đem nó nữa, mình sẽ lạc lõng giữa đám bạn quá giàu, quá sang trọng.

Nhưng rồi cái không khí vui vẻ, quyến rũ của buổi tiệc sinh nhật lại thăng. Lúc đầu, Liên Hạ sợ không đi Đạm Tuyết sẽ giận ghê lắm. Nhưng sau đó, cô biết đó chỉ là một lý do. Giận Hạ, một hai ngày sau Tuyết sẽ quên và cười ngay. Điều khác quyến rũ Tuyết nhiều hơn là sự có mặt của Hoàng Văn. Liên Hạ cho rằng, cuộc đời học sinh của cô còn rất ngắn, biết đâu sang năm cô không được cấp sách đến trường, cô nôn nao muốn hưởng gấp hết những ngày vui với bạn bè. Không còn tới trường, buồn ghê gớm, và còn điều buồn hơn nữa là buổi chiều hôm nay, Hoàng Văn đến đó, hát, ngâm thơ mà không có Liên Hạ tham dự.

Liên Hạ leo lên chuyến xe Lam thứ nhất, cô nhẹ nhàng kéo vạt áo, ngồi rất kè nể, sợ vạt áo bị nhăn. Quanh năm, Liên Hạ chỉ có hai chiếc áo được giữ gìn cẩn thận nhất, còn lành lặn, sạch sẽ.

Liên Hạ đưa bàn tay lên xem. Những móng tay đã được rửa sạch bằng xác chanh, phớt một màu hồng khoẻ mạnh. Hai bàn tay này, lúc bốn giờ còn dầm trong chậu thau quần áo.

Trong lúc bận rộn công việc nhà, Liên Hạ không ngừng nghĩ tới buổi sinh nhật của bạn. Rồi cô nghĩ lang man tới bạn bè khác. Trong chiều chủ nhật như thế này, các bạn cô, có đưa đi cine, có đưa tới hồ bơi, có đưa đi học lớp cắm hoa, đưa ghi tên khóa bánh mứt để chuẩn bị trang hoàng cho đời con gái của các cô.

Riêng Liên Hạ, những ngày nghỉ cô ít khi ra khỏi nhà, cả tuần lễ, công việc dồn hết vào ngày chủ nhật. Hôm nay phải làm việc xong xuôi sớm, nắn nỉ gần gần luỡi, Liên Hạ mới được phóng sinh một buổi.

Leo lên chuyến xe thứ hai chậm như nêm, Liên Hạ có cảm tưởng mình như đẹp lép, đôi lúc cô không thở được nữa, mồ hôi đổ ra như tắm. May mắn sang chuyến xe thứ ba, xe tương đối rộng rãi hơn, Liên Hạ có đủ thì giờ ngồi vuốt lại vạt áo, lau sạch mồ hôi và thở cho người hơi sinh lại.

(Còn tiếp)

ngây thơ

lòng ta con phố rộng
rở trăm nghìn dóa buồn
em cười như gió lộng
hồn ta buồn như sương

em về qua lối sỏi
ngõ hẹp bỗng mây mù
ngáy di trên mê mõi
tình ngỡ chết nghìn thu

em gương đôi mắt thỏ
ngõ hồn nghe lao xao
ta như con sâu nhỏ
tự tình với trời cao

em vui như se sẻ
bay chuggen trên mái nhà
ngậm một cành hoa trắng
đáp nhẹ xuống hồn ta
HOÀI ĐÔNG

nhớ dành như mơ

em về lòng bỗng chiêm bao
xếp trăm lá cũ, ngày nào em sang
chiếu hoa dành trái hai hàng
mong em gót nhỏ, lá vàng như mưa

anh về thăm lại vườn xưa
thấy đôi bướm nhỏ đang đùa nắng hanh
thấy ngày xưa mắt em xanh
lóc em tung gió, nhớ dành như mơ
HẠC TRẮNG

người về chim vỗ cánh bay

Về trông hoa cúc vẫn còn
Nắng hanh hao cũng mỗi môn hàng cây
Người về chim vỗ cánh bay
Ngẩn ngơ một chút nghe cay mắt buồn

hôm nay trở lại một mình

Hôm nay về đường xưa
Hàng cây im gió ngủ
Một mình ta lối cũ
Đâu một bóng người xưa
THƯƠNG HOÀNG



cho một người đồng khánh

Chiều bãi học đi về mớ rúa
Hội o tẻ vóc hạc mình mai
Để thương ghê tà áo lụa dài
Bay phất phới trong chiều sắp tắt

Có chi mớ mà o chớp mắt
Đề cho tình ghen tiếng yêu thương
Có chi mớ mà o luống cuống
Bước chân về, cho chiều tương tư

Lạ chưa bỗng tự nhiên mà nhớ
Nón che nghiêng nửa nụ o cười
Chiều bãi học o về chi với
Tiếng guốc buồn dội mấy âm thừa
NGY SƠN

ôi chiều nay không thấy

Chiều ngang qua nhà em
Nghe nắng rơi bên thềm
Mỗi mình con chim nhỏ
Đứng hót quá buồn tênh

Tần ngần anh nhìn mãi
Ôi ! đau hình bóng em
Chập chờn con bướm trắng
Càng làm anh nhớ thêm

Bao nhiêu chiều rồi đó
Anh chiếc lá tương tư

Bay chờ em ngơ ngẩn
Ôi ! chiều nay không thấy
Dáng em gầy xinh xinh
Anh về buồn biết mấy
TẦN HOA

tơ vương

Vía hè đêm bước chân lẻ
Đường dài ngút mắt lối về buồn tênh
Gặp em hong tóc bên thềm
Lược chia trăm ngọn, chải riêng hai

Ta nhìn em, mắt ngỡ ngang
Tơ tình con nhện giăng ngang đường về
NGUYỄN NHƯỘC TIÊU

về nỗi nhớ

Em ngồi hong tóc bên song
Nhớ người phương nở mà lòng quặn đau
Tìm người trong giấc chiêm bao
Tưởng chừng đã gặp kiếp nào xa xưa

nguyễn

Tóc anh gió cuốn bành bồng
Em mơ theo gió nền lòng chớm đau
Buồn như cỏ úa thu nào
Mắt anh xa vắng .. em sầu khôn nguôi
Đêm mơ thấy dáng anh cười
Biết lòng mình vẫn ngậm ngùi nhớ anh
TRƯỜNG THOẠI

lục bát rời

Sáng hồng nghe tiếng chim ca
Lòng tim máu chảy chia xa cội nguồn
Đan tay vót lắt mảnh hồn
Về trong nỗi nhớ phiền buồn lên ngôi
Vàng lên tà áo em bay
Buổi trưa nắng thấp mù cay mắt huyền
Em qua biển mắt dây hồn
Sóng mù khơi vô thân cồn tan hoang
Quen nhau mới có hôm nào
Từ mang tình bạn đi vào yêu đương
Nhớ nhung trong giấc ngủ thường
Giờ nghe xa vắng lòng vương vấn sầu
LÊ XUÂN HUY

xao xuyến

lá thư tình đầu đời như mật ngọt
mực xanh xanh như những sợi tơ trời
ta sung sướng rộn ràng lên chắt ngất
bỏ hết mấy giờ buổi trưa nghỉ ngơi

ngồi nắn nót từng hàng chữ cho em
bảo rằng trong ta chao ôi yêu mềm
nên đọc lá thư ngập ngừng hồi hộp
nên chẳng ngờ rằng được em làm quen

rán để tóc dài lang thang như mây
rán đi học ngồi vắng lời cô thầy
rán đừng viết thư tình trong lớp
ta hứa cho em trọn vẹn ngất ngây
PHAN VĂN NGHĨA

ngày tháng lãng quên

Em đã nghe lời đôi môi em ái
Biết bao lời thương mến tự trong tim
Ôi sớm mai ngẩn ngơ đắm bóng mình
trên đường

Em muốn khóc

Ánh nắng hồng ngao trên mắt, trên môi
Buổi sáng ngọt ngào ca khúc yêu đương
Buổi sáng ngọt ngào lời chúc tụng
Buổi sáng em ôm trong vòng tay hạnh
phúc bé nhỏ

Ôi sớm mai thăm ngát màu áo xanh
thân ái

Của đôi mắt mở to hồ hên

Của nụ cười ngạo nghễ thân yêu

Và tất cả trong sáng của mặt trời
trên vòng tròn

Buổi sáng em ngẩn ngơ đếm nỗi nhớ
mong

Nằm thân ái trên mười ngón tay thấp
bút

Buổi sáng mơ hồ bước chân dịu nhẹ

Ngoan ngoan gót hài xinh

Ôi sớm mai đếm trên đường những
sợi nắng mong manh

Em bỗng nhận ra rất nhẹ nhàng

Nỗi vui mừng nằm thân ái trên hàng
lá xanh

Qua khung cửa hồng thân ái mở to...
MÂY HẠ



NGUYỄN TUẤN ANH

NG. ĐÌNH HẠNH PHÚC (Cần Thơ)

1.— Chú cũng nghĩ là cháu bị lang ben (Vitiligo). Hãy dùng dung dịch Essence De Bergamote 25% hòa trong cồn 90° hay nước hoa Eau De Cologne để thoa các chỗ da loang lổ rồi phơi nắng. Nên uống thêm Ammoidine và chiếu tia tử ngoại (Ultra-Violets). Dùng sinh tố H (Paraminan) từ 2 tới 6 viên mỗi ngày cũng rất tốt.

2.— Muốn sạch gàu cháu dùng thử dung dịch Selsun xem sao. Thuốc này chỉ dùng sau khi đã gội đầu bằng xà bông với nước nóng. Chúc cháu mau lành.

MINH HUYỀN (Qui Nhơn)

1.— Lông mi mọc đâm vào mắt gây bệnh lông quặm (Trichiasis) chỉ có cách mổ mới hết.

2.— Ngày xưa, cách đây vài chục năm thì 19 tuổi thì Tú Tái phần II là giới rồi cháu ạ. Ngày nay với tuổi đó lại có vẻ hơi chậm đấy.

3.— Cháu còn cao thêm nhiều, đừng lo. Số cân 43 so với bề cao của

cháu là hơi mập. Bớt chừng 2kg là đẹp. Muốn sụt kí cháu chỉ cần nhịn ăn, uống ít nước và tập thể dục đều đặn là đủ. Không phải uống thuốc. Ăn ít thịt, thật nhiều rau.

4.— Đi tắm biển rất tốt và không làm nổi mụn như cháu nghĩ.

SƠN (Đà Nẵng)

Cháu hãy mua Psorial để chích, Grisefuline để uống và 1 ống Laccoderme Au Goudron De Houille để thoa. Chú hy vọng cháu sẽ sớm tìm lại được làn da mịn màng.

GIANG THANH BÌNH (Saigon) và NGỌC VĨNH (Cần Thơ): xin xem câu số 1.

1.— Bệnh đau màng óc (Meningite) là một bệnh rất nguy hiểm vì dễ chết người. Vô phúc mắc phải chỉ có cách đi nằm nhà thương ngay may ra mới sống sót. Chính vì lẽ đó chú không thể chiều ý cháu mách vài ba thứ thuốc tắm bậy được. Thông cảm nhé! Sau đây là một vài triệu chứng chính: sốt li bì, gầy sòm rất mau chóng, cổ và xương sống cứng ngắc, nhức đầu kinh khủng và ói mửa.

2.— Hay hồi hộp là tim yếu. Tạm uống Epanal 3 hay Passiflorine và Cardioritmon. Nên chích thêm Hept-A-Myl.

3.— Hay chảy nước mắt có lẽ bị tắc ống thông hốc mũi với tuyến nước mắt. Phải thông mới khỏi.

4.— Hay chảy mồ hôi là tim phổi và tình trạng sức khỏe tổng quát yếu. Có thể dùng Tonicardine, Génatropine, Tonique Bayer và nên chụp 1 hình phổi ngay.

TUẤN THI

Chú không biết cháu là trai hay gái. Nếu là gái mỗi tối trước khi đi

ngủ nên thoa mặt bằng kem Beauty Sleep hiệu Elizabeth Arden.

MỘT CHÁU GÁI Ở ĐÀ NẴNG KHÔNG KÝ RÕ TÊN

1.— Có lẽ thơ trước của cháu bị thất lạc chứ ai nữ vứt thơ của cháu vào sọt rác.

Con gái 19 cao 1m58 nặng 50kg thì quả là có hơi nặng kí. Không có thuốc nào làm cho xương nhỏ bớt cháu ạ, thật đáng buồn. Chính vì phải lao động chân tay hàng ngày cho nên tứ chi của cháu ngày một nở to. Nên ăn ít thịt, cá, nhiều rau, uống ít nước và uống thêm Lipolysine F cho tiêu bớt mỡ.

2.— Muốn bớt ngủ để có thể chăm chỉ học thì cháu nên dùng trong một thời gian ngắn Maxiton hoặc Actiphos Amphétamine.

ĐÔNG NGHI (Đất Bình)

1.— Chóng mặt có thể do tim yếu, áp lực máu thấp. Hãy chích Hept-A-Myl, uống Hépatrol và Coramine.

2.— Mới 17 tuổi đã cao 1m 49 có gì mà lo. Nên uống thuốc với Calci-génol Vitamine, dầu cá viên Oléovitamin.

VŨ LA GIANG (Cần Thơ)

1.— Chảy nước miếng khi ngủ không phải là 1 bệnh mà là một thói xấu khi ngủ không ngậm kín miệng, vì ban ngày chạy nhảy quá mệt đêm phải há miệng để hít thở thêm dưỡng khí hoặc do cổ tật (bẩm sinh) hai hàm răng không đều.

2.— Con người có thể cao tới năm 24, 25 tuổi khi các đĩa sụn tăng trưởng ở các đầu xương đã hóa cốt hết.

3.— Chú sẽ thỏa mãn điều đòi hỏi của cháu trong một số báo rất gần.

HOÀNG VIỆT THÚY (Saigon)

1.— Kinh nguyệt không đều, lại 9 tuổi dậy thì nên tính tình có hay thay đổi như cháu tả. Phụ nữ có tuổi, lúc sắp sạch kinh tính nết cũng khó chịu như vậy. Điều đó do ảnh hưởng của các kích thích tố nội tiết. Tạm uống Hémagène TAILLEUR và Épanal 3.

2.— Cháu nên dùng Aseptol để rửa bộ phận sinh dục. Uống Activarol, hay Dynacytone và Albamycine G.U sẽ bớt huyết trắng.

MINH TÂM (Đà Nẵng)

Con mắt là cửa sổ linh hồn và là giác quan quý bậc nhất nên không thể coi thường. Cháu nên đến ngay một bác sĩ chuyên về nhãn khoa để đo lại thị lực kỹ càng và để nhận được các lời khuyên và toa thuốc có giá trị.

ĐẶNG NGUYỄN ÁNH (Huế)

Cháu mua PH22 hay xà bông Dermacide để rửa mặt hàng ngày sẽ toại nguyện. Không phải triệu chứng đau gan đâu cháu ạ.

ĐỖ THỊ LÂM TUYỀN (Sài Gòn)

Nếu là những mụn cóc như cháu tả, cháu thử bôi lên các mụn đó hai lần mỗi ngày với dung dịch Acide Lactique và buổi tối bằng thuốc mỡ:

Acide Salicylique 3-4

Oxyde De Zinc 20

Talc 20

Huiles Amandes Douces 20

Trước 2 bữa ăn uống mỗi lần 0g50 Magnésie Calcinée. Nếu không hết phải đốt bằng điện hay chà Azote lỏng.

Chúc cháu mau lành và yêu đời hơn trước.



CỬA TIỆM BÁN TỪ CÂY KIM ĐẾN CHIẾC PHI THUYỀN

một mắt

Nếu chúng ta mất đi 1 con mắt, là chúng ta mất nửa thị quan của chúng ta, có đúng như thế không? Thực ra thì không phải thế. Sau một cuộc thí nghiệm mới đây, các nhà chuyên môn nhãn khoa tuyên bố rằng hỏng một mắt là mất đi 1% thị giác.

năm dài

Bạn có biết rằng năm dương lịch 46 trước Thiên Chúa giáng sinh có những 445 ngày? Các nhà viết sử gọi năm đó là « năm hỗn tạp ». Tại sao lại có sống thừa như thế? Đó là do ý nghĩ kỳ lạ của nhà độc tài Jules César, muốn sửa đổi niên lịch để chứng tỏ quyền uy của mình.

năm 2000

Nhiều Bác học gia tỏ vẻ bi quan cho rằng năm 2000 đời sống con người bị đe dọa trầm trọng bởi sự tiến bộ khoa học và kỹ nghệ, không khí bị nhiễm độc nhiều hơn, lan tràn khắp nơi, tới vùng Bắc Cực (North-Pole) và ngay cả gấu trắng cũng bị nhiễm thứ không khí ở uế này.

Loài người gia tăng đến độ không có gì kềm soát nổi nạn nghèo đói, bệnh tật. Những sự tranh đấu giai cấp, chiến tranh kinh tế, kỹ nghệ thế giới chỉ nằm trong tay của 60 công ty.

Cũng trong năm 2000, dân số thế giới 7000.000.000 người, làm việc 7 tiếng rưỡi mỗi ngày và 7 ngày 1 tuần. Mỗi năm chỉ làm việc 39 tuần lễ. Nghỉ lễ chính thức 10 ngày và nghỉ vào mỗi cuối tuần 3 ngày liền.

Hàng năm nghỉ hè tới 13 tuần. Như vậy 1 năm chỉ làm việc có 147 ngày còn 218 ngày được tự do.

GIANG THANH BÌNH

năm ánh sáng

Các nhà thiên văn đã khám phá ra rằng vũ trụ thật bạc la. Khoảng cách giữa các vì sao với nhau và với trái đất chúng ta xa vời vợi. Nếu chúng ta dùng mắt hay ngay cả km làm đơn vị để đo những khoảng cách ấy, chúng ta sẽ gặp những con số dài lê thê rất bất tiện cho việc ghi chép, đọc và nhớ. Vì thế người ta dùng năm ánh sáng (quang niên) làm đơn vị đo lường.

Năm ánh sáng là đoạn đường mà ánh sáng đã trải qua với tốc độ là 300 000 km/g, rông rã suốt 365 ngày. Đoạn đường này dài 460.800.000.000 km (tức gần 10.000 tỷ km). Ngôi sao Sirius sáng nhất trên bầu trời của chúng ta, cách chúng ta 8 quang niên. Có những ngôi sao ở xa đến nỗi ánh sáng của nó phải chạy thực nhiều năm mới tới trái đất. Có những ngôi sao ở gần hơn. Khi ánh sáng nó khởi hành thì chúng ta còn bé tí teo. Khi ánh sáng nó tới mắt chúng ta thì chúng ta già lom khom.

về trái đất

Chúng ta sống trên một trái cầu : đường kính độ 12 800km (8.000 dặm), đường vòng lớn nhất (xích đạo) độ 40. 076,6 km (25.048 dặm), có hai cực (Nam và Bắc cực) làm thành trục xiên 23 độ rưỡi chiều hướng nhất định. Trái cầu này xoay quanh trục 24 giờ (1 ngày đêm) giáp một vòng và chạy quanh mặt trời với tốc độ 67.000 dặm một giờ cứ mỗi 365 ngày cộng thêm với 1/4 ngày thì được một vòng

PIANO (cóp)

nét chiêm tinh

— KHUÔN MẶT TRÒN : Tính tình vui vẻ, cởi mở thích hoạt động và nói nhiều hơi ích kỷ.

— KHUÔN MẶT DÀI : Tính trầm lặng. Thích trẻ con và hay bốc đồng. Ít nói chuyện nhưng tính khó. Chơi tốt với bạn, hơi tếu.

— KHUÔN MẶT TRÁI SOAN: Người ham hoạt động, lo cho mình và người khác, lãng mạn, tính vui vẻ.

BUI THỊ THU HƯƠNG

CHẠP PHỎ ĐẠI TỰ ĐIỀN

KIẾN VÀNG chủ biên

với sự đóng góp của các bạn Vàng

sự học ÁO VÀNG

GIÁM THỊ : Đấng « cần mũi kỳ đà » không cho học sinh đùa giỡn, hút thuốc, chơi bài tây và trêu ghẹo dân... kịp tốc ngay trong sân trường.

PHỤ HUYNH : Những nhân vật « lớn » luôn luôn nghĩ rằng họ đã sống trong thời đại mà mọi học trò đều xếp hạng nhất trong lớp mỗi khi xem đến học bạ con cháu. PHÒNG THÍ NGHIỆM : Nơi mà bàn ghế bụi bặm nhất, nhất là không khí phảng phất có mùi, trong đó các giáo sư, đều (có vẻ) thông thái, luôn luôn tạo cơ hội cho học sinh phá phách các dụng cụ « nhẹ tay dễ bề ».

THÀNH TÍCH BIỂU : Những tờ « hóa đơn » mang nhiều số và những lời phê không mấy êm tai mà học sinh nhận được mỗi tháng, sẽ tự ký lấy hay điều đình một người ký hộ.

EUCLIDE : Toán học gia người Hy Lạp (306 — 283 trước JC) đã từng bị hàng vạn, hàng triệu học sinh nguyên rủa đã lỡ dại khám phá ra môn hình học phẳng.

HÀM SỐ : Phần toán học cần dùng đến rất nhiều con số, chữ, ký hiệu, đồ biểu, mũi tên mà đôi khi chính giáo sư cũng phải điên đầu vì những thứ « hăm bà lằng ấy ».

2.500.000 que diêm để xây dựng một tháp Eiffel tí hon.

Sau hơn bốn năm làm việc, Giáo sư Georges Vitel đã hoàn thành một kiệt tác phẩm của ông, một mô hình của tháp Eiffel, một trăm lần nhỏ hơn cái thật, được hoàn thành bằng những que diêm! « Đây là một giấc mơ từ thời niên thiếu », giáo sư Vitel nói. « Tôi luôn luôn yêu thích những công trình kiến trúc nghệ thuật. »

Vào năm 1968, không có họa đồ kiến trúc, giáo sư Vitel đã phải chụp hình từng góc cạnh và cách thiết trí của tháp Eiffel. Rồi, cùng với vợ và đứa con trai, ông bắt đầu ráp những mảnh gỗ lại với nhau, không nghỉ hè, không ngày nghỉ cuối tuần. Và cuối cùng, sau 8.000 giờ làm việc, với 2.500.000 que diêm, 600 mét dây điện và 230 bóng đèn, tháp « Eiffel nhỏ » được hoàn thành. Giống như thật, cũng sáng, cũng có thang máy, cũng có hàng ăn và đầy đủ bàn ghế. Trong ấy còn có phòng Eiffel của người xây dựng tháp, những sự tiếp vận vô tuyến truyền hình... Từ mặt đất đến đỉnh tháp cao 3m20 chưa kể đến một bóng đèn neon dài 1m20 mang một chong chóng gồm nhiều cánh quạt nhỏ và đẹp mắt ở đỉnh.

Và bây giờ thì giáo sư sẽ làm gì?

« Tôi sẽ tổ chức những cuộc triển lãm và sẽ dùng một phần lớn của số tiền thu được để tặng cho những sự phát triển mới trong lãnh vực kiến trúc và thể thao »

ĐỜN CỎ

bạn đã thấy bao giờ chưa

Nhận sa trước mắt có tin hay, chim sẽ làm tổ cây trong sân nhà thì thịnh vượng, có làm tổ trong bụi tre thì tốt, ong đến làm tổ trong sân có điềm hay, giạt mình thành linh, có tin buồn, chim bồ câu kêu là có khách đến thăm nhà, rắn vào nhà thì không được hay, chim cú kêu thì độc.

NGUYỄN THỦY (Sài Gòn)



kiến
vàng
ơ!

VẤN : Kiến vàng ơi! Khi mới hội kiến cũng như mới làm lành thì mình nói nằm thao mi lị người ta nhỉ? Có phải cười to cái miệng phở diễn hằm răng ép chiến lược của mình không hở, Kiến vàng?

THỤY THỦY (Đà Lạt)

ĐÁP : Cái răng đi trước, lời nói theo sau. Hay gọi cho nó thơ văn một tí là, đem tặng hoa trước (nụ cười ấy mà) là khôn ngoan nhất, duyên dáng nhất. Ngôn ngữ chỉ là... bắt đầu dĩ mà thôi. Nhưng phải để ý, vì thiên hạ có xài câu « vô duyên chưa nói đã cười » đấy.

VẤN : Kiến vàng ơi, tại sao phần của con thần lẫn lại nửa đen nửa trắng mà các sinh vật khác không thể có như thế? K V mà không trả lời được là có phen được xit dầu lửa đó nha.

LÊ NGỌC THẮNG (Đà Nẵng)

ĐÁP : Thẩn lẫn ư rong chơi hoặc kiếm ăn trên trần nhà. Từ cao hẳn có thể nhìn nhân gian phía dưới và thường tặc lưỡi khinh miệt đời đen bạc. Nhưng hẳn không làm sao diễn tả được tư tưởng ấy nên hẳn bèn... thả xuống một cục phân nửa đen nửa trắng như bạn thắc mắc. Thật thâm thúy thay!

VẤN : Kiến vàng ơi ời! Có nên nhận đồ tặng của dân « hủi của » cho không nhỉ? chỉ họ tớ với. Cám ơn nhiều lắm lắm.

PHẠM VŨ

ĐÁP : Nhận quà của hẳn tức là đã nhận một điều gì khác nữa. Bạn tự vấn xem, ta sẽ có gì để cho hẳn. Đừng nhận vô tội vạ quà tặng của thiên hạ, nếu không « thấy có gì » trong lòng.

loài vật biết trước thiên tai

Hồi tháng ba năm 1964, những loài vật và nhất là những loài chim ở sở thú Tacoma, tiểu bang Washington, đã đồng thanh gầm thét, kêu la để báo hiệu về một trận động đất lớn sắp tàn phá xứ Alaska cách xa đó 2.800 cây số.

Năm 1949 hồi tháng 4, ở vùng Tacoma cũng có một cuộc báo động như thế do loài vật tạo ra và liền sau đó vùng này bị động đất.

Vùng báo động thứ ba của loài vật đã xảy ra ở Ý, tỉnh Langarone, ngày 9-10-1963. Hôm ấy có cây nước dâng lên mạnh đến một triệu tấn làm vỡ một cái đập lớn, gây tai nạn chết 2.500 người. Trước khi xảy ra, không ai hay biết gì cả song loài vật đã có linh tính báo trước. Một người đi xe hơi gần cái đập thấy một con thỏ chạy bán sống bán chết lên đỉnh đồi, rồi đến con thứ hai, rồi cả đàn thỏ nữa. Tất cả đều kiếm nơi đất cao để lánh nạn.

Một nhà nuôi một con chim trong lồng, bỗng thấy nó dùng hết sức bình sinh để phá lồng bay ra, rồi cuộc nó bị mắc kẹt ở nan lồng mà chết. Chủ nhà mau trí, đoán ngay là có chuyện bất thường, bèn kéo con cái chạy lên đồi cao. Vừa tới nơi thì ông ta thấy cây nước cuộn cuộn kéo đến tràn ngập cả vùng, lôi kéo bao nhiêu xác người và thú vật cùng nhà cửa, đồ đạc đổ vỡ.

TY TY NGỌC YẾN (Sưu tầm)

yêu nhau

Nếu sợ mịch lòng nhau thì không bao giờ yêu nhau.

G. FLAUBERT

Người ta có thể sống không cần tình yêu nhưng không một ai sống

mà thiếu hy vọng sẽ yêu hoặc được yêu.

Đau khổ vì yêu làm sao sánh với sự thiếu tình yêu.

R. RASSOUSKY

Sự thật là chúng ta nên lấy vợ sớm, chỉ nên yêu một người đàn bà và yêu họ suốt đời.

MICHELET

TRÁI TIM HỒNG (ghi)

phép lạ

Bố đang mãi mê đọc báo, con chạy tới hỏi :

— Bố ơi bố, thế nào là một phép lạ?

Ông bố ngừng đọc, quay sang tát cậu con một cái nên thân, đoạn hỏi :

— Cái tát ấy có làm con đau không?

Con mếu máo :

— Thưa bố... thưa bố... có.

— À, nếu cái tát ấy mà không làm con đau thì quả là một phép lạ đó, con đã hiểu chưa?

ĐỜN CỎ

mẹo vặt

— Muốn khâu lại các đồ dùng bằng cao su bị đứt chỉ (như cặp da hoặc giày dép) dễ dàng, không gì khó cả, mỗi khi xỏ kim qua cao su bạn chỉ việc vuốt cây kim lên mái tóc một hai bận, là sau đấy kim xuyên qua cao su phẩm phấp.

— Cách lấp những khe nứt trên sàn cây : Bạn ngọc chưng cách thủy keo (colle force) cho lỏng ra. Lấy mặt cửa rây thật nhỏ đem trộn với keo khi còn nóng. Đem trét vào các khe hở trên sàn cây rồi miết cho bằng mặt. Sau này sẽ tùy theo màu sắc sàn ván mà đánh cho tiếp màu.

BITHI (ghi)



Kiến vàng và bạn vàng

HOÀNG TÂM (Sàigòn).— Chuyện thơ văn không phải là phần KV, đã có các ông chủ bút, thư ký, đừng đề tên KV, nhớ KV mại ở cửa chạp phố thì sự nghiệp văn chương của bạn... đi vào văn học sử sớm.

KIẾN BẠCH (Cuối Việt).— Xúi KV làm thơ ư, đại đột thế nhĩ. KV sắp có mục hấp dẫn khác cho cửa tiệm nếu cửa tiệm không vì TN không có đủ 10 triệu mà sập tiệm luôn. Chẳng hạn như CPIN sẽ có riêng một... Tờ Báo Bỏ Tú, đủ các mục tin và bình luận theo kiểu Chạp Phố, rất là nóng hổi. Suy, khế vậy kéo thiên hạ bắt chước mất đi giờ.

BẢO KHÁNH (Đà Nẵng).— Bạn đã thi đỗ và đang nổi hừng... giết một người ư? Cứ giết, giết người trong mộng ấy bạn ạ. Đừng có lạng quạng mà đe dọa anh em KV nhà tôi, khối người đã ân hận vì đã lỡ... dẫm trên ổ của họ hàng nhà tui đấy, nói trước cho mà biết.

NHÃ QUỲNH — «Quà tặng» của bạn cứ «xem trang sau» rồi «lật mặt kia» hoài làm con nhà Kiến Em chóng mặt ngã xỉu. Một cuộc lường gạt táo bạo, coi chừng bạn sẽ bị trả thù lớn đó nha.

ĐỨC SINH (Trảng Bàng).— Gian hàng trò chơi cửa tiệm sẽ mở lại một ngày gần đây theo lời yêu cầu các bạn vàng, với điều kiện các bạn phải «đặt hàng» cho đông cơ.

xứ nhiều phù thủy nhất Âu châu

Thành phố Hambourg là nơi có nhiều phù thủy nhất Âu Châu. Ít nhất cũng có tới 300 trụ. Thật đấy, vì con số trên do tờ báo Đức «Frankfurter Rundschau» mới tiết lộ đấy. Các vị phù thủy này cũng có phòng bảo chế riêng của họ ở các phố nhỏ đi ra hải cảng, và đã được kiểm tra đăng hoàng.

quốc trưởng nghèo nhất thế giới

Có lẽ là chủ tịch Albanie tên Enver Hodja. Albanie là trong 6 nước nhỏ nhất Âu Châu và thế giới. Ông Enver Hodja chỉ lãnh mỗi tháng 2000 lecks, tức 132 000 quan nhẹ tỉnh chẵn, hay 79.200 đồng bạc Việt Nam (trước ngày 15-11-71). Số tiền này chỉ lớn gấp hai lương một Giám đốc nhà máy và gấp 3 lương một công nhân. Trong khi đó:

— Quốc Vương Nhật Bản nhận lương tháng 16.202.400.000đ V.N.

— Hoàng tử Quốc Trưởng Monaco : 257.382.000đ V.N

— Thái Công Quốc Trưởng Lục Xâm Bảo : 66 000.000đ V.N.

— Hoàng Tử Quốc Trưởng Lech-tens ein : 15.720.000đ V.N

NGUYỆT QUẾ

lễ nhạc

Nhạc gây xúc động nội tâm. Lễ gây xúc động bên ngoài.

Cùng cực của nhạc là hòa. Cùng cực của lễ là thuận.

LỄ KỶ

Sự kiêu hãnh là cái búa giết chết cái khôn ngoan của người đời.

Giận dị quá người ta hờn. Nghiêm trang quá người ta không thích.

THIỆT UYÊN

HIỀN THY HỌA MY (ghi)

bông sứ cũ • nguyên đông thạch

(Tiếp theo trang 24)

chưa qua. Lên phố cũng là hình thức du lịch để lấp bớt thì giờ nhàn rỗi mà theo Dung nhiều khi trống trải đến quạnh hiu.

— Chị Nhật à.

Nhật quay lại nhìn Dung vẫn còn cười, đôi lông mày xanh đậm dần ra một cách tinh nghịch.

— Chị định ngày mai lên thật?

— Lên thật.

— Nếu Dung không thêm đi?

— Minh chị.

Dung nhìn mặt trêu chọc:

— Ghê quá!

— Cái gì ghê, cô bé?

Dung nhún vai:

— Chị biết, em đâu biết được.

Nhật dọa:

— Đừng có lộn xộn nghe.

— Ai... lộn xộn?

Nhật cốc lên đầu em một cái, Dung nghiêng đầu né tránh chạy vụt vào trong, bám tay lên thành cửa sổ nhìn mặt gọi chị, vài sợi tóc còn vương trên miệng.

Nhật dọa:

— Dung coi chừng nghe.

Dung vẫn cười, ánh sáng trắng nổi sáng giữa khoảng cửa vuông đen vây quanh như một tấm ảnh cắt vụng và xê nhỏ bằng những đường đen của những thanh sắt.

Dung của buổi sáng đầu ngày. Dung của môi cười những tháng năm mười sáu. Hàm răng bông, mắt đưa nhanh, má ửng đỏ và tay chân mát đều. Co ai đẹp hơn Dung lúc này không. Tuổi thơ đang vùi Dung trong lớp vảy bọc thơ mộng nhất và chỉ đi qua một lần. Không ai có thể nghĩ đến một ngày nào đó Dung chống gậy bước nặng nề trên những lối sáng hôm nay Dung đang đứng. Tuổi già gõ cửa và tuổi trẻ ngã nòn ra đi. Không ai nhận tâm nghĩ đến ngày đó lúc này. Dung đang sáng trong như viên bi mới, nằm trải dưới ánh nắng. Trong suốt chơi lờ.

Gió vẫn thổi mát từng cơn lác lay từng đám lá và nắng sáng gần hết những chớp cây cao nhất trong vườn. Tiếng chim vẫn kêu đều vui, sắc, đầu đó trên mái ngói, bóng cây.

Nhật nghe gió len vào từng chân tóc mát rượi. Gió buổi sáng còn mang đầy hơi sương ẩm ướt. Ở trên kia gió này Thái đã thức dậy hay vẫn còn quán chân nằm mộng mị. Giấc ngủ đêm qua của Thái êm đềm trẻ thơ hay

một mẻ vì những cơn mộng dữ? Tiếng nạng chậm đều vẫn còn gấp gáp đầu đó? Thái như thế nào khi không còn Nhật? Cứ như thế Nhật nghĩ lung tung và nhớ nhung quanh quẩn.

Thái. Thái. Tiếng vang vọng kéo dài và có khả năng tạo nhiều xung động mạnh mẽ trong từng mạch máu của Nhật mỗi lần gọi đến.

Thái. Tiếng kêu gọi về và đang ngập ngừng giữa một lựa chọn.

Thái. Tiếng nói thì thầm riêng lẽ của thế giới sao, trăng, đêm, sương gió và những sáng mưa mù vui lẫn.

Thái. Chỉ có thế. ngắn, gọn nhưng Nhật gọi mãi và nghe lòng mình dường như không bao giờ dứt được. Phải rồi, không bao giờ dứt được.

Những cánh hoa sứ vẫn nở trắng trên cao thoáng lay động vì những va chạm của gió và lá. Dung đã thôi không còn đứng bên trong vương cửa. Cây sào dài còn vắt nằm dưới mái hiên, Nhật bước lại đỡ dậy, nghĩ quanh quất rồi bỏ xuống. Cứ như thế giây lâu nàng vẫn còn đứng giữa vườn dựa lưng vào cây khế già sần vỏ. Mắt ngẩn ngơ và tai lắng nghe đủ thứ. Từ cái lay chuyển của lá của cây đến cái rập rình của cỏ mượt. Có lúc Nhật như đếm được cái chuyển dịch chậm đều của ngày đang qua, đang lê đi quanh nàng bằng tốc độ nhẹ nhàng đến moang manh, nhưng chắc chắn và buồn phiền. Có khi nào quả đất ngừng lại không, để Dung vẫn còn cười muốn thuở và Nhật im lặng ngàn đời như tượng đá trên non cao? Hình như không bao giờ được như thế. Như Nhật đang đứng đây và sẽ biến hiện không ngừng. Như Dung áo trắng tóc xanh đang tới lui đầu đầu đó trong nhà, ngày mai sẽ không còn như thế nữa. Không ai biết được điều gì sẽ xảy ra và biến đổi như thế nào. Cánh sứ sẽ tàn rụi ngã vàng trên đầu nàng trong một đêm không xa. Còn Thái? Chiếc nạng gỗ và những tháng ngày lao đao đã qua sẽ chấm dứt trong bình lặng hay gian nan vẫn còn vây hãm?

Phải rồi, không ai biết được những điều gì biến hiện sẽ đến.

Có tiếng Dung cười khẽ trong nhà. Nhật nhẩn mòi suy nghĩ, nàng thử đưa tay vịn lấy thân cây xù xì, vài khoảng da mốc trắng theo tay nàng rời ra, rơi khô trên đất. Chùm hoa không cao quá khi đến được những nhánh lớn trên kia. Phải như thế chứ. Nhật nói khẽ và quyết định nhanh chóng. Nàng sẽ hái bằng tay. Những cánh hoa trắng xanh trong suốt kia sẽ nằm ngòai trong lòng bàn tay trắng nhỏ của nàng. Nó sẽ nguyên vẹn như thế mà đến với Thái không một cánh nào hư nát.

Tay Nhật vịn lên cành lá thấp nhất, đu khẽ, nhún người lên một chút. Cành lá hơi oằn xuống, tay kia vó lấy thân cây làm tựa, gạt chân trái lên làm đà. Mọi cử động đều rướn nhẹ một chút và không có gì khó khăn. Ngày xưa Nhật vẫn lấy bằng tay những quả đồi chín mềm nằm tít ngoài cành xa như thế. Ngày xưa là ngày có nắng ấm, thức trong hơi sương và ngủ lơ mơ trong trăng chiều. Ngày bình thần như cổ và trôi xuôi như sông. Giữa tháng trăng tròn và cuối tháng trăng chìm. Ngày trong cái ngầy ngật ngọt ngào của hương lá, rêu ẩm, có nắng và mưa trong những ngày tháng giêng tháng bảy... Cứ như thế, Nhật đã lớn như một mầm đã dưới rêu trong lòng suối, không hay biết, một buổi mai soi gương không còn kiểng chân và thấy mình lớn bất ngờ. Những chiếc áo bắt đầu chật, những chiếc quần tự nhiên cao lên khỏi bàn chân. Nhật đã lớn không ngờ như lửa sạ cao cho kịp đà nước lũ, lớn để mỗi sáng soi gương, nhìn mặt, vuốt lại mái tóc kỹ hơn, bắt đầu nhìn thật lâu vào da mặt hồng hào tìm những vết đen vừa hiện đến phá đi. Lớn và kịp gặp Thái. Lớn và nghe thân thể mình trĩu nặng những nơi không ngờ.

Nhật đã đến được phân nửa đoạn đường. Đôi dép nàng nằm lẫn trong lớp cỏ phía dưới. Mồ hôi bắt đầu rịn ra thấm trên trán, trên cổ, chảy mòng mòng trong lưng. Nhật lắng nghe được từng đường nước bò ngoằn ngoèo giữa lớp áo mỏng gây buồn trong ngực. Còn một đoạn ngắn nữa. Nhật nhủ thầm và khẽ nhún người đứng lên. Nắng sáng vàng trên những mái nhà âm rêu. Tiếng chim gọi nhau chuyển cành nghe gần trong những đám lá trên đầu. Vương cửa sổ xanh mở rộng, ban này có Dung bây giờ như năm nghiêng dưới chân nàng. Đám hoa trắng đại nở lan trên mặt đất, dưới xa.

Nhật đang đứng giữa chốn mệnh mông, gần như lơ lửng. Quanh nàng chỉ có lá và hơi gió mát thổi suốt từ ban mai. Qua mái nhà thấp, những khu vườn bên cạnh nhà như nhỏ lên, xanh thắm. Còn một đoạn ngắn nữa bàn tay Nhật có thể với lấy những chùm hoa. Tay hơi mỏi và chân hơi run. Nhật bậm môi lau mồ hôi nơi má. Cành cây nhỏ và gió lác lay chiều xuống, nàng như nghe được từng thớ cây nứt ra tách lia khỏi gốc, nhưng chẳng hề gì còn một đoạn ngắn nữa thôi. Nhật nhủ thầm như thế.

Còn một đoạn ngắn nữa thôi, Nhật có chùm hoa nở đầy trong tay không một cánh nào hư nát. Thái sẽ vui như thế nào khi lắng nghe kể những khó khăn này. Nụ cười người bệnh trẻ sẽ tươi thắm hơn. Nhật sẽ cúi xuống vạch tay áo cho anh xem những vết sứt do cành lá gây nên. Vẫn trong ý tưởng Nhật, một buổi sáng nào đó trong căn phòng riêng ở đầu năm. Thái sẽ gài những cánh hoa trắng trong chiếc ly thủy tinh tinh đầy nước và anh sẽ ngủ vui trong hương thơm của những nụ hoa nở đúng độ, lan tỏa khắp phòng.. Thái và Nhật sẽ đi nhau đi dọc theo mặt gạch cũ, trải dọc theo mái hiên. Gió sẽ thổi và tóc Nhật bay từ phía, phủ cả mặt mũi hai người.

Vẫn trong ý tưởng một buổi mai như thế sẽ không bao giờ dứt được.

Nhật trườn thêm, còn một khoảng thật ngắn, nàng nghiêng cả thân mình ra ngoài, rần thêm một chút. Và cứ thế bàn tay nàng vẫn chưa nắm được cuống hoa. Nhật cố gắng thêm, cố gắng mãi cho đến khi nàng vớ được những cánh hoa trong suốt kỳ diệu kia trong tay. Đó là lúc nàng mừng rỡ nhất, Nhật muốn kêu lên một tiếng thật to cho sự thành công của nàng nhưng không còn kịp. Có tiếng rơi gậy nghe thật gần dưới chân, Nhật lao đao cúi xuống. Thân thể nàng bỗng đứng nghe nhẹ hẫng. Hình như gió nổi thật lớn qua vành tai nàng. Chỉ có thế.

— Sương quá rồi cậu Thái.

— Vâng, em ngồi lát nữa chị.

— Chịu khó tịnh dưỡng vài tháng nữa nhé.

— Dạ vâng, ngày nào Nhật cũng dặn em như thế.

Người chị nhìn em ái ngại:

— Đạo này cậu..

— Dạ không không sao, em vẫn thường như thế chị, đừng lo quá em như vậy. Đêm qua Nhật có nói gì với chị? Với em nàng vẫn nói. Chịu khó...

Người chị đi quanh lại bàn vặn cao ngọn đèn. Trên chõng sách cũ bám bụi, khung ảnh Nhật vẫn còn mỉm cười.

Bên ngoài gió nổi lớn và tiếng Thái ho khan nơi hàng hiên. Trong đầu anh chẳng còn gì ngoài những bóng sứ héo úa tàn tạ gờ ra từ những ngọn tay co quắp của Nhật trong một buổi sáng đã xa.

NGUYỄN ĐÔNG THẠCH



VỀ TRÊN LỐI MƯA • ĐAN HOÀNG

Di An! Và đến bây giờ trời cũng vẫn còn mưa, những hạt mưa nhỏ mịn rơi không biết mỗi đã một tuần nay. Một tuần không thấy mặt trời, một tuần không có thư em. Di An ơi, em không viết hay trời mưa ông phát thư lười không đến? Tôi chỉ biết rằng tôi mong em từ lâu, mong cánh thư với những dòng chữ bé li ti trên trang giấy trắng đến với tôi đều đặn mỗi tuần một lá. Nhưng thế là đã hết một tuần qua, hết một tuần dài đằng đặc, lẽ ra thư em cần phải có trong những ngày mưa này hơn hết, để cho tôi thu mình trong chăn, cười lớn với những ý tưởng ngộ nghĩnh của em, cười với vẻ diễm của em, cười với nét đáng yêu của em và để tôi nhớ em nhiều thêm tí nữa. Di An! Hay là bây giờ trời Đalat cũng mưa nên em ngại ngần lười ra bưu điện, sợ mái tóc xinh bị ướt, sợ đôi chân nhỏ lấm bùn? Nếu vậy thì, Di An, tôi không trách em đâu, nhưng tôi vẫn tha thiết mong những cánh thư của em như đứa trẻ mong đợi một món quà ưa thích.

Mưa tháng bảy là mưa ngẫu đầy phải không Di An, chúng ta không có cầu ô thước để gặp nhau, chúng ta chỉ có ống bưu điện bò chậm như một con rùa để khi thư đến tay tôi hay tay em thì chúng ta đã quên mất chúng ta hỏi gì nhau trong lá thư trước vì chúng ta gửi thư không đợi đúng chu kỳ. Như thế là tuổi trẻ mau quên phải không Di An? Em luôn luôn có những tư tưởng buồn bã và kỳ khôi, trông em ngoan hiền và lặng lẽ như một con nai nhỏ mở còi và thực sự thì em quấy phá, ồn ào như con chó nhỏ. Ừ,

Di An, bây giờ tôi thêm thấy những giọt nước mắt rơi tròn trên đôi má em cũng như thêm thấy nụ cười em tươi trên đôi môi nhỏ, tôi chẳng bao giờ hiểu tại sao em hay cười hay khóc cũng như không bao giờ hiểu tại sao đôi mắt buồn rười rượi ấy lại cùng chung một « giang san » với chiếc miệng hay cười.

Di An, tôi xa em bao lâu rồi nhỉ, chỉ mới gần ba tháng thôi thế mà tôi ngỡ như là lâu lắm. Ba tháng, mười hai tuần. Những cánh thư của em đã đếm tới số mười, đáng lý ra phải là số mười một. Di An, em có bao giờ nghĩ rằng tôi có thể lằm cằm một cách buồn cười thế không hở?

Trời mưa, trời mưa, trời mưa, sao em không viết thư cho tôi hở Di An? Biết kể cho tôi nghe chuyện em đi học về trên con đường có thông che bóng mát, có hoa dại cho em hái, có gió lùa tóc em bay hay có những chàng trai lẻo đẻo theo em về và nói khẽ « tôi ước được đi chung với cô », sao không viết thư cho tôi hở Di An? Tôi sẽ bắt chước những chàng trai theo em về, nhưng vì em ở xa tôi quá đề có thể chung đường tôi chỉ thì thầm với em rất nhẹ « tôi ước được thư của em, Di An ». Vâng, Di An, tôi ước được thư của em biết bao.

Viết thư cho tôi Di An, viết thật dài, thật nghịch ngợm, thật đánh đá, tôi sẽ bằng lòng để em « bắt đền » nhiều thứ, viết cho tôi đề kể cho tôi nghe chuyện em đi vòng Hồ Xuân Hương nhìn lá cổ, viết cho tôi đề chuyện em lên đồi tháng nhất lá làm năm, nhất trái làm quả. Kể cho tôi nghe chuyện những trái dâu đỏ của tháng mười hai, hay chùm mận vàng của ấp Hà Đông trồng nơi nhà nhỏ của ông nội em mà em vẫn khoe là đẹp như tranh vẽ. Và hãy kể cho tôi nghe những chuyện những con đường được ăn gót chân em trong ngày nghỉ học, những lần em mặc áo vàng rong chơi trong rừng nhỏ bay vào Thử Tạ nghịch ngợm với mặt nước hồ trời bằng những giọt coca. Di An, tôi nghe thật cả chuyện em kể và tôi yêu chúng, tôi yêu những gì thuộc về em, tôi yêu những gì mang hơi hướm và dấu vết của em. Di An, em biết câu « yêu em yêu cả đường đi, ghét em ghét cả tồng tv họ hàng » chưa? nhưng tôi chưa bao giờ tôi nói với em tôi yêu em, phải không Di An?

Em sẽ còn nhớ tôi bao lâu nữa hở Di An, tôi sợ những cánh thư không đủ sức giữ lại đôi chân nhỏ của em, tôi sợ những bài thơ làm với vàng không đủ làm trái tim em còn nguyên vẹn, tôi sợ cả những ngày mưa như hôm nay em lười đi phố để những cánh thư buồn bã nằm xếp trong chiếc hộp màu xanh thơm ngát mùi aspege. Những ngày mưa làm tôi nhớ em.

Ồ, Di An, em đã không còn cùng tôi đi những đoạn đường dài, để tóc em bay quăn trên vai áo tôi, để áo em bay nhẹ nhàng trong gió và để một đôi khi vai chúng ta chạm nhau thật nhẹ cho tôi bằng hoàng không nói. Nhưng tôi chưa bao giờ nói tôi yêu em, phải không Di An?

Tay chúng ta chưa bao giờ chạm nhau, thật là vụng về cho tôi trong suốt một năm dài bên em. Phải, tôi chưa bao giờ cầm tay em, chưa bao giờ

ngiêng đầu trên mái tóc của em thì thầm tôi yêu em. Ồ, chưa, nhưng tôi có cần phải nói không hở Di An yêu quý? Cho đến bây giờ tôi vẫn chưa hề ao ước được nắm lấy đôi tay em, phải thế Di An à, tôi tham lam hơn, tôi muốn giữ một cái gì khác hơn kia, và em có em có bằng lòng không nhỉ? Ồ, không Di An à, tôi chưa bao giờ nói tôi yêu em, phải không?

Di An, bây giờ em ở thành phố của huyện thoại và sương mù, của đời thông và thác nước, của đồi núi và rừng già có bao giờ em lại bơi thuyền trên mặt hồ trong hái những cánh sen màu hồng đậm và cười dòn dã như một ngày tôi đã đưa em đi trên miền cao nguyên đất đỏ. Vàng, em ở cao nguyên và tôi cũng ở cao nguyên, từ trên hai đỉnh núi ngóng nhau có dễ dàng hơn dưới đồng bằng không nhỉ? Tôi chỉ sợ núi cao bị mây che phủ khuất mắt tầm nhìn và em sẽ chóng quên bởi em còn quá hồn nhiên thơ trẻ.

Nhưng tôi vừa hỏi gì em đấy nhỉ? À, Di An, phải rồi, em có còn bơi thuyền trên mặt hồ thả sen hồng trắng như vùng Lạc Thiện ngày xưa. Tôi nhớ áo em vàng dịu dàng bay trong nắng em đã nói với tôi em muốn hái tất cả hoa sen trên mặt hồ xanh ngắt, không sợ rằng hoa sẽ đầy thuyền làm chúng ta chết đuối. Không, hoa sen nhẹ lắm phải không Di An? Thuyền chúng ta không chìm bởi vì em không hái hết loại sen đang nở, và nếu như ngày ấy thuyền chìm thì sẽ chỉ có mình em bênh bồng trên đóa hoa sen. Bởi vì em hồn nhiên, em vô tội như trẻ thơ nên em mới có thể đứng yên trên đó. Còn tôi, tôi không muốn làm bỏ tất. Tôi sẽ bơi theo dưới chân em mà chiêm ngưỡng em như một người mộ đạo nhất. Di An, em có bao giờ nghĩ rằng ngày xưa ấy tôi chỉ muốn thuyền chúng ta ngập nước?

Dalat cũng có sen trong hồ phải không Di An? Cũng có những người dân Thượng vai mang gùi, thân đóng khố với chiếc tàu thuốc cũ kỹ ngậm ngang môi nhưng em có bao giờ dự lại một buổi lễ lễ hôm nào tôi đã đưa em vào tham dự. Nếu hôm ấy chúng ta không dự buổi lễ ấy thì hẳn em đã có thì giờ hái hết hoa sen nở phải không Di An. Chúng ta đã bỏ hồ sen nửa chừng để lắng nghe những hồi cầu nguyện liú lo, để nghe tiếng trống bập bùng man dã, và để uống rượu cần trong những chiếc vỏ thật lớn mà em làm bộ ngậm qua chiếc cần dài rồi nhả mặt. Kỷ niệm của chúng ta ngày hôm ấy là gì hở Di An, em có còn nguyên trên cườm tay chiếc vòng vàng nhỏ, sáng, mà tôi đã lấy sau buổi lễ thân ái trao em. Người Thượng họ theo chế độ mẫu hệ, khi người con gái bản xứ trao tặng người con trai chiếc vòng tay ấy là lời đính ước đã được ký kết ngấm ngấm. Còn tôi và em, Di An, chúng ta có theo chế độ mẫu hệ đâu, ồ, có phải là tôi đã nói với em từ dạo ấy rồi không Di An nhỉ. Và tôi, tôi chưa hề nói cho em biết ý nghĩa của chiếc vòng cho nên chắc hẳn giờ này em vẫn còn nhìn nó với một đôi mắt đứng đưng.

Di An yêu quý, bây giờ tôi như còn thấy đôi mắt mắt em sáng ngời những đốm thủy tinh trong buổi chiều chúng ta bơi thuyền hái hoa. Vào tháng này sen đã gần tàn, tôi cũng chẳng có dịp trở lại hồ sen cũ nhìn hoa nở và để bắt gương sen, những gương sen mập mạp tròn trịa em đã nắm đầy hai tay với vẻ háu ăn của những cô bé tham lam. Hạt sen tươi ngon lắm phải không Di An, tôi thích nhìn em ăn sen và nhất là lúc em nhả hạt và một nhân sen còn sót lại. Tôi tự hỏi tại sao em lại xa lìa tôi được. Ừ, thì cũng là cao nguyên đấy nhưng từ đỉnh này qua đỉnh nọ xa quá Di An, mà chúng ta không phải là những cánh chim để tự do bay theo ý muốn.

Một tuần tôi không có thư em rồi Di An, những dòng chữ bé tí ti của em không có, cho tôi mỉm cười, và để cho tôi sẽ cận thị vì đọc mãi thư em

như em đã nói. Tôi vui lòng cận thị vì em, suốt đời đấy Di An, tại sao em không viết cho tôi để tôi ngóng chờ em mãi?

Mùa mưa thì hẳn em sẽ khoác chiếc áo len màu xanh đậm mà em đã đan trong những giờ nghỉ học, em sẽ xõa tóc để che kín chiếc cổ cao và em có mặc thêm manteau để che mưa ướt? Di An, em hãy nói cho tôi nghe trên con đường em đi về có còn những chàng trai lẻo đẻo ước được cùng em chung lối. Chắc hẳn là còn phải không Di An? Thôi, Di An, tôi không buồn em những chuyện ấy đâu, con gái là hoa phải không Di An? Làm hoa cho người ta hái, làm gái cho người ta ghẹo. Tôi chỉ xin em, Di An, em hãy viết thư cho tôi. Những ngày mưa nơi đây buồn biết bao, tôi đang chờ tội cho ông Bưu điện lịch kịch nặng nề dưới cái mái rùa nặng nề đây, nhưng sao trong lòng tôi vẫn có một cái gì nôn nóng.

Mong em, tôi ghét cay ghét đắng ngày chủ nhật trong tuần, chủ nhật thì người phát thư không đi làm con chim xanh ngang qua nhà tôi. Tuần này cả bảy ngày đều là chủ nhật. Di An yêu quý à. Em đang làm gì nơi ấy hở Di An, ở đây trời vẫn còn mưa và tôi vẫn còn nhớ em.

Mưa tháng bảy vẫn là mưa ngẫu phải không Di An, và cầu ô thước của chúng ta vẫn chỉ là ông bưu điện chậm chạp.

Di An, em có còn viết thư cho tôi không nữa hở, em?

DAN HOÀNG

đời đã vô minh

TRƯƠNG VĂN DŨNG

năm bệnh viện nhớ ngày sinh của thoa

sớm nay nắng rụng trăm miền
kính vô cùng đỡ ưu phiền vội tan
em về dưới lá thên thang
có nghe máu mọng vỡ tràn không
Thoa
thật rồi trắng chết hôm qua
tay liền thấp chút thiết tha lửa
người
vẫn tương tư một nụ cười
vẫn mong đêm thả xuống đời nghìn
sao
sớm nay nắng rụng xôn xao
em nguyên hình của chiêm bao trở về

đời đã vô minh

đêm năm thở mộng sương tan
tôi rơi chầm chậm theo ngàn đóa
mưa
sông sâu mấy nước cho vừa
và em, hồn của hoa xưa còn buồn?
mai về đuổi bóng hoàng hôn
để nghe trái đất vô cùng tiếc
thương
xa nhau nhạt tía phai hương
vẫn tương tư một mùi hương thuở
nào
mang tình lên chín tầng cao
hay dấu đời đã tan vào hư linh



nỗi buồn hái trái cấm

Làm sao « giải tỏa » nỗi buồn của bạn em khi nó yêu vị tu sĩ công giáo?

SỞ NGUYỄN

Trước hết, em phải làm cho bạn em... buồn cười. Thí dụ, đọc cho bạn em nghe những câu ca dao:

« Ba cô đội gạo lên chùa
Một cô yếm thắm bỏ bùa cho sư
Cô về, sư ốm tương tư
Ốm lẫn ốm lóc đề sư trọc đầu
Muốn ăn đậu phụ tương đầu
Mài dao đánh kéo gọt đầu đi tu »

Và dĩ nhiên giải rằng cái cô yếm thắm quái ác kia — và những cô yếm thắm quái ác trên cuộc đời tội lỗi — đã hại nhà tu hành, đã làm nhà tu hành bị chế riễu oan uổng. Người đi tu không còn tình yêu cho một người. Chỉ còn tình yêu cho chúng sinh, cho loài người khổ ải. Đức Thầy Huỳnh Phú Sổ, Giáo chủ Hòa Hảo đã nói lên cái tình đó:

« Ta có tình yêu rất mặn nồng
Tình yêu đất nước với non sông
...
Đâu chỉ riêng yêu khách má hồng

Nếu khách má hồng muốn được yêu

Thì trong tâm tưởng phải xoay chiều

Hướng về phục vụ cho non nước
Sẽ gặp tình ta trong khối yêu »

Yêu một người là làm cho người ấy có hạnh phúc. Hạnh phúc của một vị tu sĩ Công giáo hay Phật giáo là được trọn đời phụng sự Chúa, Phật và nhân loại. Đề quý vị ấy phải bỏ chùa, bỏ nhà thờ ra đi là phá hoại hạnh phúc của quý vị ấy. Và thế không phải là yêu, không hề biết yêu. Em nói vậy, bạn em sẽ tỉnh ngộ và sẽ nguôi nỗi buồn hái trái cấm.

cái hay nhất

Nhà văn, nhà thơ nào nổi tiếng nhất nước ta. Những tác phẩm của họ là gì?

NGAI VIN (?)

Nhà thơ nổi tiếng nhất nước ta (và nhất thế giới cỡ kim) là Nguyễn Du. Tác phẩm làm hãnh diện cho dân tộc ta là *Truyện Kiều*. Còn nhà văn thì ngay cả văn học sử cũng chưa định rõ ngôi thứ. Theo Ngọc,

ta thích nhà văn nào nhất là nhà văn ấy nổi tiếng nhất. Chẳng hạn: Ngọc thích truyện ngắn của Thạch Lam nhất, có nghĩa là Thạch Lam nổi tiếng nhất. Nhưng ai đó có thể thích bà Lan Phương nhất thì tiểu thuyết đăng ở Sài Gòn Mới của bà sẽ nổi tiếng nhất. Cái nhất nhì theo sự thưởng ngoạn của từng người, em ạ! Tiêu chuẩn chung: Cái gì làm ta say mê, thích thú, nhớ mãi, cái đó nhất.

tình đầu và hôn nhân

Tình cảm đầu tiên giữa hai người khác phái có phải là tình yêu không? (Xao xuyến và nhớ nhung ghê đi, Ngọc ạ!) Tình đầu có thể đi đến hôn nhân không? Và Ngọc nghĩ thế nào về tiết trinh của một người con gái.

NGUYỄN (Binh Dương)

Xao xuyến và nhớ nhung là dấu hiệu dẫn đến tình yêu giữa đôi người trái gái. Tại sao tình đầu không thể đi đến hôn nhân nhỉ? Có nhiều người yêu ai lần đầu là lấy người ấy làm vợ (hay làm chồng) bằng bất cứ giá nào. Và họ đã sống hạnh phúc với nhau đến thuở răng long đầu bạc. (Lúc răng long đầu bạc, nhìn nhau chán ghê lắm đấy nhỉ?) Câu cuối cùng của em, xin mượn hai câu thơ của Nguyễn Bình trả lời: « Chữ trinh đáng giá nghìn vàng. Mà em nở để qua làn sóng yêu »...

ngày cưới em

Chị Ngọc ơi, Thanh mười tám tuổi, sắp mặc áo bông theo người ta vợ cùng xa lạ. Nhưng con bé chẳng biết quái gì về son phấn... Thế thì mặt mũi « cô dâu » phải làm sao trong ngày cưới hở, chị? Thực tình, Thanh không có mẹ đang ở với má hai nên chẳng

dám hỏi chuyện ấy đâu. Còn bạn bè thì Thanh lại tự ái. « Người ta » của Thanh bảo để người ta về hỏi mẹ người ta xem sao nhưng Thanh sợ kỳ kỳ làm sao ấy. Ngọc thân ái chỉ hộ Thanh nhé.

LÃNG THANH (?)

Có hai câu thơ của Vũ Anh Khanh (hình như thế) khá hay:

« Hỡi cô con gái đô thành nội
Ai điểm tô mà em phấn son »

« Người ta » của em có vẻ không cần em phấn son trong ngày cưới, thì em chú trọng nó làm gì? Ta thử « cách mạng » một chút, làm cô dâu không thêm phấn son xem sao. Nếu em thấy cô dâu rất cần phấn son thì cứ để mặc các cô phù dâu giúp em, tại sao lại tự ái? Bồn phận của các cô phù dâu là phải bằng mọi cách, làm cho cô dâu nổi hơn họ cơ mà. Hoặc em ở Sài Gòn, muốn khỏi « kỳ kỳ sao ấy » em cứ đến một mỹ viện. Họ sẽ giúp em có khuôn mặt son phấn cô dâu điểm lệ trong ngày cưới. Chúc em về nhà chồng được nhiều hạnh phúc.

mùi hoa hồi

Khi mà « chàng » tặng Kim quyền Phương Vĩ thì Kim phải hiểu « chàng » như thế nào hở chị? Có phải « chàng » chỉ « mến » Kim như hai chữ « mến về » chàng ghi trong sách không hở chị?

KIM (An Giang)

Đúng rồi. Và hơn thế nữa, chàng muốn mãi mãi mùi hoa hồi còn thơm. Chàng không muốn hết mùi hoa hồi. Cho nên, suốt đời, chàng mộng tưởng. Những cuộc tình mộng tưởng là những cuộc tình đẹp nhất trên đời.



MỘT THỜI PHÙ TRẦM

Con dốc đồ xuống thoải thoải. Những hàng cây thấp vàng ủa hai ven lè um tùm. Tiếng chim kêu đầu đó trên những ngọn cây đầy bóng chiều, tiếng kêu buồn lạc lõng và chứa nhiều màu sắc âm đậm của một hoàng hôn lả xuống đầm đằm sự vang vọng tĩnh lặng của quá khứ, của kỷ niệm. Bên trái tôi là khu vườn rộng lớn của bà Tiếng, màu xanh của lá đã ngả đến chim khuất sau hút bên trong, tiếng gió nhẹ thổi luồn qua khoảng trống cùng tiếng rì rào của những chiếc lá chạm nhau, sự êm dịu và ru ngủ của một tiếng động hiếm có nơi thành phố tôi sống, thành phố với những giấc ngủ trẻ nãi và những sớm mai ồn ào tiếng chân ngựa gỗ lóc lóc vào mặt nhựa khô khan như muốn đánh thức tất cả tỉnh dậy, tiếp nối là tiếng người gọi réo nhau, tiếng kéo lật sạt của những giỏ cần xé đựng rau cải non, phiên chợ họp sáng chiều, gần đó. Tiếng xe hàng rở máy ồm ồm, tiếng la hét của một người điên ngủ lảo lảo đầu đó nơi góc chợ mỗi sáng vẫn bộ đồ sơ mi xám tả tơi đứng nhảy múa, mệt lả, rồi cười khóc. Đời sống mấy năm của tôi tỉnh như thế, đầy tiếng động ồn ào và muôn vàn những những tiếng động nhỏ trộn lộn lại thành một thứ quen thuộc không thể dứt bỏ. Nơi đó, tôi sống, cha tôi, mẹ tôi, một lũ anh em quay cuồng trong một căn nhà không còn chỗ trống để đóng một cái tủ sách cỡ nhỏ. Sáng, khoảng không gian còn trong suốt, đó là thời gian tốt nhất trong ngày để tôi cảm thấy dễ chịu trong đầu cùng sự rung động nghĩ về Vy, nhớ đến gương mặt nàng, gương mặt thánh thiện với mái tóc dài không xoắn, đôi mắt buồn hướng lên cao như hướng về một bóng dáng nào, đôi môi nhỏ mọng căng như da mận chín, chiếc áo dài trắng cùng chiếc áo len xám khoác vào người nhỏ nhắn. Người yêu của tôi đó. Nàng dễ thương quá phải không?

Tôi đứng lại trước một cánh cổng. Cây sấu to lớn bên cạnh những hàng trúc đan chặt lấy nhau nom có vẻ gì cô độc. Mấy năm rồi, nó vẫn không thay đổi. Vẫn đứng đó, không cao lớn thêm chút nào. Tuổi nhỏ ở đó,

hũn ngày hè quanh quẩn nơi đó với một cô bạn nhỏ, chạy đi qua con dốc nhỏ có một cái miếu tại một ngã đường, chạy và sợ hãi với sự tưởng tượng trẻ con mang theo những lời kể lại của người lớn đầy đe dọa, nhặt những cánh sao trong một khu rừng, nhặt đầy hai nắm tay rồi lại cầm cổ chạy về, mặt tái xanh tái mét. Cô bạn nhỏ đứng chờ ở đầu dốc, cười thật tươi khi thấy tôi chạy về, hai đứa nắm tay trở lại nơi sinh hoạt của hai đứa là gốc sấu, những trò chơi cũ si, những giận hờn bỏ về, để rồi hôm sau lãng quên qua nhà rủ gọi nhau đi hái những đóa hoa lục bình màu tím dọc theo bờ rạch sau khoảng vườn của bà Tiếng, cười nói, rượt bắt.

Tôi mở cổng. Qua một khoảng sân đất ẩm ướt, cơn mưa ban nãy còn đọng lại những vũng nhỏ lấp loáng, nhảy qua một con mương tự ý thích từ nhỏ, gặp ngoại đang đứng trước thềm, bóng tối từ mái hiên tạt xuống che mờ mặt bà, tôi thấy hình như đầu bà lắc lắc, cái vẩy tay, cùng với tiếng nói thốt ra đầy thương yêu từ đó:

— Con đi đâu lâu thế?

Tôi mức nước từ cái lu để cạnh đó rửa chân:

— Con đi vòng vòng chơi thôi. Khoảng vườn bên trên nhiều cỏ mọc quá ngoại nhỉ?

— Nói kêu ông Tám đẩy dùm rồi đó, ông còn mắc bận việc ở nhà ông Ty nên chưa làm.

Ngoại vào nhà. Cây đèn dầu để trên bàn soi mù mờ xuống sàn cau khô để trên đó, những hạt cau chẻ đôi khô tóp nằm im lặng, bóng tối nằm lần khuất trên bàn thờ, những đốm nhang cháy lập loè cùng bức ảnh của người cậu dựng trên đó không còn trông rõ. Tôi ngồi xuống bộ ván đặt cạnh cửa sổ, nhìn ra cái giếng xi măng trắng nhờ nhờ, nghe đêm sâu hút như một hang động trong những giấc chiêm bao bị lạc vào, đi mãi đi mãi mà vẫn không thoát ra được. Tỉnh dậy mở hơi ướt nhẹp dưới lưng, trong lòng tay và lồng ngực tim đập liên hồi.

Tôi nhớ lại những giấc chiêm bao vẫn thường gặp, những hang động. Tôi ngó bóng của ngoại trên tường chuyển động với hai bàn tay ngoáy trầu. Ngoại lừa trầu vào miệng, nhai chậm rãi.

— Hôm về, nhớ nhắc tao gói cho má mày gói cau khô.

Tôi ngó về sàn cau khô trên bàn, những hạt cao nhòa lẩn.

— Cau ngoại đem bán ở đâu hả ngoại?

— Bán buôn gì, có mấy cây, tao để ăn với sang lại cho mấy người quen ở gần đây thôi, có chút xiu, làm gì...

— Nhớ hồi xưa...

Tôi nghe tiếng tôi như khác lạ. Tôi nhìn ngoại. Trong bóng tối, đôi mắt ngoại như sáng lên, rồi lại tắt. Tôi ngồi không dám cử động. Quá khứ quanh quẩn đầu đây, trên từng chiếc cột, trên từng viên gạch và bay đầy trong bóng tối. Quá khứ và kỷ niệm, vết dao khắc sâu xuống đá, vết sẹo trên cánh tay, ngàn đời còn đó, mãi mãi còn đó. Căn nhà, sân cát, cái giếng, đàn gà vịt, tiếng chày đập xuống những lát chuối xắt tròn, lũ heo kêu ồn

áo trong cái chái nhỏ, bên hông nhà bếp, tiếng cậu hát vọng co những đêm trăng sáng, tiếng gọi cửa nửa khuya, cậu vẽ vôi một thùng cá ở trên tay, bó cần câu vắt xuống... Đêm thanh bình trong tiếng nô đùa. Lũ nhỏ đuổi bắt, trốn sâu vào những lùm cây đầy đặc bóng tối, trò chơi mở ra với tiếng la hét, tiếng chân chạy nện đất, tiếng cười ròn tan... Đêm sâu và gió mát phảng phất mùi đất nồng nàn, mùi hoa bưởi thoảng nhẹ và mùi lá mục mơn trơn trên gỏi.

— Bây giờ mày còn muốn đi về với má mày nữa hết ?

Người cậu đứng đó, trợn mắt, trên tay cầm một tàu lá chuối đã tước hết lá chực như quất xuống đứa bé đã bị cột vào gốc mận trước sân đang vùng vẫy khóc lơn. Đứa bé xa nha lần đầu tiên để về quê ngoại theo học lớp năm trường làng, sự dỗ dành của người mẹ, lời hứa hẹn của ngoại, đứa bé đã ưng chịu, trước đó, và bây giờ thì đang nhất quyết đòi trở về theo người mẹ đã bước ra khỏi cổng, và đang đi vội vã tránh tiếng khóc của đứa con cùng đề kịp chuyển xe cuối cùng về tỉnh. Trước cái tàu chuối trên tay người cậu đe dọa, đứa bé nín khóc nhưng vẫn thút thít đưa mắt lên nhìn ra con đường mà mẹ vừa đi khỏi. Sau đó, người cậu bỏ đi, bà ngoại trở ra mở dây trói, an ủi và dỗ dành. Ngoại mở tủ, đưa cho đứa bé những lát chuối khô như xoa dịu một mắt mát, dẫn ra giếng rửa mặt mày cho đứa bé bởi mặt mày của nó đã lem luốc những giọt nước mắt. Ngày đầu tiên xa nhà như thế, từ đó đứa bé lớn lên, qua những lớp học ở trường làng, những phần thưởng cuối năm đứa bé sung sướng nhận lãnh, với gương mặt hãnh diện của ngoại cùng cái xoa đầu của người thầy dạy dỗ, đã là những cái gì làm cho nó thấy mình quan trọng hơn những đứa bạn cùng lớp, cùng tuổi. Nó nhìn những đứa bạn đang đứng sấp hàng giữa sân nheo mắt nhìn lên trên hàng ba trường, nơi đó nó đứng với những đứa khác, những đứa học trò xuất sắc chờ đợi lãnh phần thưởng cuối năm sau bài diễn văn cảm ơn do cô bạn cùng lớp với nó đứng trước cái mi cô đọc lên, đứa bé hơn hờ khi nghe xướng danh nó cùng một chút run rẩy trong hai bàn tay nhận lấy một gói giấy đỏ từ tay thầy trao gửi với lời nhấn nhủ khen thưởng. Đứa bé noi lời cảm ơn lí nhí trong miệng, hấp tấp trở lại chỗ đứng riêng của mình trước những khâm phục của lũ bạn cùng tiếng vỗ tay đôm đốp như chia vui. Tuổi thơ đẹp dễ như thế đi qua, đứa bé về tỉnh học nốt những lớp học còn lại, người cậu cũng không còn ở nơi chốn cũ, cậu đi lính sau đó một năm. Chỉ còn bà ngoại ở lại, sống lủi thủi với một vườn cây rộng lớn và căn nhà quá rộng, nhiều bóng tối. Những ngày hè, về thăm cây rộng lớn và căn nhà quá rộng, nhiều bóng tối. Những ngày hè, về thăm ngoại, thấy tóc ngoại bạc hơn trước và đôi mắt thâm quầng hơn, buồn bã hơn. Ngoại xúc động nói về những ngày cũ trong giọng ngậm ngùi tưởng tiếc. Tiếng ngoại run rẩy và đôi mắt rung rung, những giọt nước mắt già nua chảy xuống, buổi chiều thoi thóp hơi thở cuối đời, ngoại ngồi nhặt những chiếc lá chết vàng rụng trên mặt đất trong bóng tối nhá nhem. Và trong bóng bóng tối nửa chừng đó, tôi nghe được tiếng thở dài buồn bã của ngoại buông ra lặng lẽ.

Tiếng thở dài của ngoại càng buồn bã hơn sau ngày cậu tôi mất đi. Ngoại tôi bán mảnh vườn phía sau nhà, mảnh vườn quá rộng, sức ngoại không thể chăm sóc, những cây sầu riêng, chôm chôm, cam, bưởi và nhất là những cây cao ốm khẳng khiu nhiều trái. Những quả cau hái xuống chất đầy trên hàng ba, những tiếng tách vỏ giòn từ chiếc dao bầu ấu xuống, bật ra, những hạt cau tròn trắng lặn xuống chiếc nia để cạnh bên, ngồn ngàng sau đó là chẻ đôi rồi phơi khô, rồi sấy trên một chiếc lò để vừa củi và lửa... Sau giai đoạn phơi sấy hạt cau cứng lại, ngoại đem ra chợ cân bán, trong những chuyến đi đó, tôi thường đi theo ngồi coi ngoại bán với những người xa lạ. Những lời kéo nài, tiếng động hỗn tạp xung quanh, vậy mà tôi rất thích ngồi coi như thế với những cái bánh cam Ngoại mua cho, vừa nhai ngon lành vừa nhìn ngắm xung quanh khu chợ, những dáng người ngồi đứng đi lại trông vui mắt, thỉnh thoảng tôi còn gặp những đứa bạn cùng lớp đi chợ với mẹ nó, tôi thường cười với chúng nó rất tươi...

Một thời như vậy mà mất, bần bật lời kêu gọi trở về. Quá khứ, cánh cửa đóng im ỉm đầy rêu phong màng nhện, vẫn không lay chuyển dưới cái động lay ráo gào của tôi, những lần trở về đi trên những con đường cũ, kỷ niệm sống dậy, nhưng vĩnh viễn tôi không thể chạm tới.

— Nguyên còn ở đây không ngoại ?

— Con gái bà Tiếng đó hả, à, nó học ở đâu dưới Saigon lận, lâu mới về. Về lần nào nó cũng qua thăm ngoại hết, nó cũng có hỏi thăm con nữa, con nhỏ càng lớn càng trông ngộ ghê.

Nguyên, Nguyên. cô bạn bé nhỏ ngày xưa của tôi, bây giờ thế nào ? Gần mười năm rồi, chắc hẳn Nguyên bây giờ đã lớn, khác xưa nhiều lắm. Mười năm, Nguyên đã là thiếu nữ, cô bé ngày xưa, còn lại trong hai bím tóc và đôi mắt tròn mở lớn vui cười đón tôi ở đầu dốc từ rừng sao về, giọng nói thanh tao nũng nịu. Tôi hình dung ra gương mặt Nguyên bây giờ, gương mặt mơ hồ với nét quen thuộc có từ thuở ấu thời, bây giờ lớn, biết Nguyên có thay đổi ?

Tôi nằm bên ngoại, mùi thơm cũ kỹ len nhanh vào khứu giác, mùi trâu, mồ hôi, mùi tóc của ngoại, lâu lắm rồi tôi mới bắt gặp lại nỗi xúc động nhẹ nhàng vỡ ra trong lòng tôi, tôi thấy mắt mình cay và muốn khóc. Có phải sự quen thuộc, hơi hướm cũ luôn luôn là nỗi xúc động làm người đã bị mất, quên lãng, khi tìm thấy trở lại chúng, tỉnh cơ ?

Vy,

Anh đã từng nói với Vy, về tuổi thơ anh. Một tuổi thơ đẹp, và tuổi luôn luôn anh ngẩn ngơ mỗi khi nhớ lại. Anh chỉ nói với Vy như thế, hình như anh chưa nói cho Vy nghe tuổi thơ anh như thế nào, quãng đời thần thánh đó anh đã sống ở đâu, phải không ? Bây giờ anh đang ở tại nơi đó, sống lại, nhớ lại tất cả kỷ niệm, quá khứ, hồi tưởng lại với nỗi rung động xao xuyến êm đềm trong từng nhịp tim mạch máu. Có lúc anh tưởng mình như còn nhỏ dai khi nghe lại mùi hương cũ, thấy lại cảnh vật cũ, anh đã xúc động và anh đã bật khóc... Vy có tin rằng anh đã khóc thực không ?

Vy, anh sẽ kể cho Vy nghe tuổi thơ của anh, chúng ta chỉ có một thời để sống hòa nhiên và nhớ lại một cách rất xúc động, phải không ?

Vy, anh bắt đầu kể đây, như thế này...

PHÙ TRẦM

buổi chiều hạ lan • hoàng ngọc tuấn

(Tiếp theo trang 16)

Ấy trở thành người yêu thì đẹp biết mấy. Cuối cùng tôi sẽ kết luận rằng nếu người yêu ấy là... Hạ Lan thì không còn gì đẹp bằng.

Nhưng không bao giờ tôi ăn nói đến nơi đến chốn. Hạ Lan luôn luôn làm tôi cụt hứng. Có khi tôi đang say sưa kể cho nàng nghe thời thơ ấu của tôi, tôi rất hay nói về quá khứ vì bây giờ tôi không có chuyện gì đáng nói cả, nàng bỗng đứng ngắt lời, trách tôi con trai đã lớn rồi mà không lo chăm chỉ học hành, lại không có được một nghề ngỗng gì cả. Và tất cả những ai nói về điều này làm tôi buồn hết sức. Tôi là một thằng ăn bám gia đình, công việc duy nhất của tôi là mỗi ngày đầu tháng đợi thư bảo đảm có kèm theo ngân phiếu gửi đến.

Có lần tôi và Hạ Lan đứng gần sát bên nhau trên tầng lầu ba không một bóng người. Mỗi nàng hồng mấp má như một cánh hoa anh đào, tôi đã suýt ôm lấy nàng thì nàng bỗng đứng xa ra, miệng toét cười và đưa tay vẫy chào một thằng cà chớn nào đó đang đi vào trường. Nàng rất thích tỏ ra là nàng quen biết hết tất cả bọn sinh viên ở trường, và ngoại trừ trường hợp nàng cười với tôi, những nụ cười của nàng đối với người khác trông rất xấu và vô duyên như một con mẹ bán vé số mời khách mua.

Cũng như tôi, Hạ Lan thích nói về chính mình hơn :

— Anh có thấy cái áo Lan đang mặc không ? Lan tự may ở nhà đó.

Nàng bao giờ cũng cho biết là nàng may vá rất giỏi như một bà hiền thực Á Đông chính truyền. Và chưa hết đâu...

— Anh có *cours* ông X không ? không hả ? đi mượn giùm Lan đi, năm nay không biết ông nào ra đề thi, ông Y ông R ông L hay ông T ? *Cours* ông L nhiều quá, học hoài không thuộc, còn *cours* ông M khó quá trời, không hiểu gì cả. Cuốn sách ông N bảo phải đọc, tìm khắp các tiệm sách mà không thấy...

Dĩ nhiên là bao giờ tôi cũng thờ ơ với những chuyện chán ngắt như thế này.

Nàng tiếp tục :

— Gần thi rồi mà không thấy anh học gì cả vậy ? Con trai mà thi rớt, dở lắm.

Đầu óc tôi thay vì được vuốt ve bằng những lời êm dịu lại bị chất đầy với những tiếng giáo sư, bài học, thi cử. Tôi ghét những tiếng ấy kinh khủng.

Tôi gạ nàng chiều nay hay chiều mai đi xem xi nê với tôi. Phim « Ái tình kiều Ý Đại Lợi » do một thằng tài tử đẹp trai và rất đều đặn. Tôi đã xem phim này hôm qua và khám phá ra suốt cuốn phim có ít nhất là một trăm lần hai vai chính ôm nhau hay hôn nhau. Một trăm lần đủ để nhắc nhở tôi nhớ rằng đưa một cô con gái đi xem xi nê không phải là chỉ để xem xi nê không thôi. Nhưng Hạ Lan nói :

— Thứ bảy đông người, Lan không đi được đâu. Còn chiều mai Lan bận nhiều việc ở nhà lắm. Học bài, may mấy cái áo cho thằng em, lại còn đi chợ nấu cơm nữa.

Tôi chán nàng chết được. Tôi muốn chửi thề hết sức nhưng tôi cố gắng kìm giữ được. Tôi đề nghị với nàng một chiều khác, như thứ hai chẳng hạn. Nàng tỏ vẻ suy nghĩ ngần ngừ một lúc lâu rồi cũng bằng lòng. Nhưng không có điều gì chắc chắn cả và điều chắc chắn nhất là thứ hai tôi sẽ đợi dài người cả buổi chiều cũng không thấy bóng dáng nàng đâu. Nàng sẽ cho tôi leo cây chừng ba lần như thế và nếu tôi đủ kiên nhẫn và hèn hạ chịu đựng được ba lần, lần thứ tư có lẽ nàng đứng hẹn.

Tôi nghĩ đến chuyện gần hơn, tôi đề nghị đưa nàng về chiều nay. Con đường về nhà nàng rất dài và khá thơ mộng nhờ những tàng cây hai bên đường, tôi nhủ nhăm là sẽ cho chiếc xe gắn máy của tôi đi với tốc độ chậm nhất, nếu cần tôi sẽ cho nó tự động tắt máy chừng mười lần trên con đường buổi chiều vắng vẻ làm hăng hái những thằng ăn nói nhát gan nhất như tôi. Nhưng Hạ Lan lại lắc đầu nói nhiều nay có ông anh của nàng đến đón rồi. Lại thằng anh không biết giả hiệu hay ruột thịt thực sự này nữa. Hắn rất siêng năng đến đón cô em gái của hắn với chiếc xe gắn máy thật mới và dĩ nhiên là lúc nào cũng bóng loáng hơn xe tôi. Mặc dầu là người nhân đạo nhất thế giới, có khi tôi phải lay trời cho xe nhà binh mười bánh cán chết cái thằng anh kỳ đà này đi.

— Anh gì mà rảnh việc quá vậy ? Lan phải nói với ông anh đó thôi đón Lan về nữa, có anh đưa về mỗi ngày rồi mà.

— Đừng nói bậy. Anh ấy mà nghe vậy đánh Lan chết, không chừng lại gây sự với anh nữa.

Hạ Lan kể ra cũng có lý, tôi vừa sợ nhớ đến bộ mặt hung thần và thân hình lực sĩ đồ vật của ông anh nàng.

Nghĩa là rốt cuộc chiều nay không có mục gì đẹp để cả. Tôi quá chán, tôi buồn kinh khủng, tôi muốn lao đầu xuống đất tự tử ngay nhưng tiếc là chiếc ghế tôi đang ngồi rất thấp, nhào xuống không thể chết chóc gì cả mà chỉ làm trò hề cho thiên hạ thôi. Tôi muốn chửi thề, và lần này tôi không ngăn lại được. Hạ Lan giật mình rồi đỏ mặt giận dữ, nhưng tôi bất cần. Tôi bỗng bất gặp được gần một triệu tấm bản treo trên tường đề mấy chữ : « Cấm hút thuốc », điều này chỉ khiến tôi nhớ ra rằng tôi là một thằng chuyên môn chống đối lời cấm kỵ này, và bây giờ tôi đang có một vài điều thuốc lẻ trong túi áo. Tôi lấy thuốc, châm lửa và hút. Trái với Hạ Lan, khói thuốc bao giờ cũng làm tôi khoan khoái dễ chịu.

Tôi thấy Hạ Lan nhìn điều thuốc với vẻ mặt khó chịu bức mình. Tôi bất cần, nhớ ngày đầu tiên quen nhau, khi nàng chỉ hơi nhú mày nhìn điều thuốc trong tay tôi là tôi đập dí lập tức mầu thuốc đang cháy dở mặc dù tiếc đứt ruột. Hai cái thằng ngồi chung bàn ngược lên nhìn tôi nghiêm trang như muốn nhắc nhở một cách rất lịch sự về sự hút thuốc trong thư viện của tôi.

Tôi ghét cái bản mặt của chúng. Thằng thứ nhất đang có trước mặt một

cuốn sách ngoại ngữ dày cộm, tôi liếc nhìn được cái tựa của nó: *L' être et le Néant* của J. P. Sartre. Cái thằng hề, tôi cam đoan là nó không hiểu một chữ, cuốn sách như một thử son môi để nó làm dáng thôi. Thằng thứ hai làm tôi buồn cười muốn chết được. Dầu tóc nó chải rẽ láng mượt, cổ thắt *cravate* đen, sơ mi trắng tinh tay cài *manchette* cầu thận, nó đang lục soạn một đồng sách vở từ trong cái cặp da ngoại quốc thật tốt và thật lớn mà các nhà chính khách thường dùng. Nếu người ta tuyển chọn giáo sư đại học bằng cái vẽ bề vệ thì tôi đề nghị chọn thằng này ngay, trông nó oai ghê gớm.

Tôi ghét tất cả những người nào không thích tôi. Tôi chứng tỏ bằng cách hút thuốc đủ kiểu, nhả khói ra bằng lỗ mũi, bằng miệng, thổi khói hình tròn vo hay thành một luồng dài như khói xe hỏa. Chỉ một chốc, hai tên học giả non choẹt chuẩn gấp vội tất cả sự nhàn nhõ trên khuôn mặt của chúng. Hạ Lan có vẻ cũng sắp sửa chuẩn. Nàng đứng lên nói với tôi một câu gì đó rồi đi nhanh với dáng điệu giận dỗi. Tôi mặc kệ nàng, nếu muốn ngày mai tôi sẽ xin lỗi nàng và nàng sẵn sàng quên ngay.

Cuối cùng tôi cũng chuẩn ra khỏi thư viện. Đứng một mình trên một hành lang dài vắng lạnh, trời chiều lại rất xám, tôi buồn. Có lẽ tôi yêu Hạ Lan thực tình, nhưng tôi tán gái thật dở. Hình như tôi chỉ ăn nói có duyên đối với những thằng bạn trai mà thôi. Hình như nếu tôi có một đầu tóc chải chuốt láng mượt, áo sơ mi luôn trắng tinh sạch sẽ, hai bàn chân có móng dài của tôi chịu khó dút vào một đôi giày da bóng lộn. Hình như nếu tôi có khá tiền để lặt vặt quà cho nàng đều đều hay mời nàng đi ăn cơm mỗi ngày ở những tiệm ăn sang trọng có gắn máy lạnh. Hình như nếu tôi cũng làm như phần đông mọi người, vừa nói vừa cười vừa nịnh hót với nàng như một tên hề hay một tên kép hát thì có lẽ Hạ Lan sẽ chịu tôi gấp. Chẳng mấy chốc mà tôi sẽ được ôm hôn nàng trong vòng tay mà thằng Caulfeild đáng yêu nó gọi là « các thứ ».

Nhưng dầu tôi là một thằng vô tài bất tương, một thằng vô công rồi nghề, nhưng chắc chắn không bao giờ tôi là tên hề hay tên kép hát được...

Bây giờ mới có trận gió lớn như đã mong đợi, lá trên cây rơi xuống thành một tấm lụa mềm. Vài ngọn lá uá vàng báo hiệu mùa thu sắp tới.

Suốt cả một mùa hạ, tôi có những buổi chiều như thế. Hạ Lan và những khi cười duyên, cười tình hay ngậm chặt miệng cương quyết không cười. Cứ một ngày giận dỗi rồi đến một ngày thân mật, rồi lại giận dỗi, như thế mãi làm tôi chán chết được.

Năm học kết thúc bằng một kỳ thi cuối mùa hạ. Dĩ nhiên là tôi thi rớt, điều làm tôi buồn cười hết sức là Hạ Lan cũng rớt. Thật tôi nghiệp, chắc nàng cũng không học hành gì được vì phải bận tâm về sự theo đuổi của tôi.

Rời mùa hạ bỏ đi mất như tất cả bọn sinh viên bỏ trường về nhà hay đi chơi lang thang khắp các đường phố. Hạ Lan cũng thế. Tôi không còn gặp lại nàng nữa. Có lẽ bây giờ nàng đang ở mái nhà gia đình nơi một miền quê thật xa. Có lẽ nàng đang mặc một chiếc áo bà ba thật dễ thương và bận rộn nấu cơm cho cha mẹ. Đôi khi tôi nghĩ rằng có lẽ nàng hiền thực thật.

Tôi có một cái bật lửa nhỏ, và tôi không ngần ngại vút mấy chục đồng cho bọn thợ khắc lên chiếc bật lửa của tôi hai chữ Hạ Lan. Dầu sao thì Hạ Lan và những buổi chiều mùa hạ cuối năm cũng là một hình ảnh đẹp ít khi bắt gặp được trong đời.

(1967)

HOÀNG NGỌC TUẤN



truyện dài ĐÌNH TIẾN LUYỆN

tám

Nếu tình yêu là một bông hoa thì hôn đôi là những giọt sương. Bông hoa cần những giọt sương, ngọt ngào có, đôi khi buốt lạnh, để nở ra và tươi thắm. Tình yêu mới hôm qua ta còn chụm đầu nhau chuyện trò, nụ to nụ nhỏ và nhìn nhau yêu thương mong đầy hai mắt, những ngón tay đan nhau thật chặt. Tình yêu hôm nay ta ngó nhau làm thinh, cúi xuống bặm môi. Tủi buồn mặn đắng như những giọt nước mắt. Ta giận nhau đổ trời đổ biển, vung vãi kỷ niệm, tung hê hện hò.

Người giận hờn bây giờ là Hạnh. Kẻ đổ dành bây giờ là Uy. Ưc ghê lắm khi mình giận mà người ta không biết là mình giận, hay cực lòng ghê lắm khi người ta giận mình mà mình không biết có gì người ta giận. Uy đã biết Hạnh đang giận Uy và Uy cũng biết vì có gì mà nàng giận. Biết gút thắt ra sao là có thể gỡ được. Em hay giận anh ghê đi Hạnh ơi, Hạnh ơi.

Buổi chiều Uy tới trường tìm Hạnh ở giảng đường 3 rồi giảng đường 4, suốt hành lang lầu nhất rồi lầu nhì. Không có Hạnh. Giận anh đến không đi học nữa sao em. Uy thấy buồn buồn khi nhìn xuống bông hồng đang bị « nhốt » ở trong chiếc phong bì lớn chàng mang theo. Em đau sao Hạnh, em hay đau lắm sao. Thương anh nhiều không Hạnh, thương anh bằng trời bằng biển không? (một lần Hạnh đùa, thương anh à, thương anh bằng cái đầu móng tay, móng tay em cái để vương vất dưới đất) Hiền nghĩ, bây giờ có lẽ anh sẽ tới nhà thăm em, Hạnh à. Hiền đã ra chỗ dựng xe nhưng nghĩ sao chàng lại lê gót tới cửa thư viện và thò đầu vào. Hạnh đang ở đó, chiếc

bàn phía trong cùng. Người con gái dáng nhỏ nhắn, mặc chiếc áo nâu, mái tóc dài quay lưng ra phía cửa. Làm sao Uy có thể lẫn được nàng với mọi người, dù nhìn từ đằng sau, dù chỉ là một ngọn tóc, một bàn tay, một gót chân. Em là Hạnh, em đứng riêng ở một nơi. *Em như vì sao, vì sao sáng một mình ở góc trời.* Uy nhận ra mình đang thở trong hơi thở đầy của tình yêu. Uy đang bước đi, với bước chân dai của tình yêu, đến bên Hạnh.

Uy bước vào thư viện và ngờ người không biết tìm một chỗ nào ngồi để Hạnh có thể nhìn thấy. Cử chỉ ấy làm mọi người nhìn Uy và Uy chỉ lo nhờ ông quản thủ già đến hỏi thể thì thật là lăm chuyen. May quá, lúc ấy nơi bàn Hạnh ngồi có một chàng bỏ chỗ đi ra, cơ hội vừa đúng, Uy tới trạm chỗ liền. Uy lam Hạnh giật mình, rõ ràng, nàng đang viết gì bỗng ngừng bút ngó sững rồi lại vờ như không, cầm cúi viết tiếp. Uy đặt chiếc phong bì lớn trong lòng, dưới găm bàn, chàng lật đôi cuốn sách chàng mang theo, bất cứ một trang nào, và dĩ nhiên là chỉ vờ đọc cho có vẻ giống với mọi người thôi. Chàng lo liếc chừng Hạnh. Ta quen nhau đã mấy năm rồi Hạnh nhỉ, bao nhiêu lần thay vở cũ vở mới, bao nhiêu lần giận hờn đổ dành nhau, ấy thế mà anh vẫn còn khờ khạo như chú bé mới lớn, biết nói gì bây giờ. Chàng chẳng đọc được gì trong sách cả và chắc Hạnh cũng chẳng viết được gì trên vở cả. Rồi hai người cùng ngước lên nhìn nhau.

— Anh tới đây để kiểm ai thế nhỉ.

— Em ngồi đây không biết có phải muốn đợi anh.

Mắt họ nói với nhau thế đấy, chứ chẳng ai mở miệng nói câu gì cả. Lặng lặng, Hạnh gom bụi bỏ vào ví, tnu sách vở cầm trên tay rồi rời chỗ đi ra. Đợi Hạnh ra tới cửa, Uy cũng vội xếp cuốn sách lại đứng lên đi theo. Thiên hạ ngó mặc thiên hạ. Hạnh nơi cúi đầu đi vòng hành lang rồi lên lầu. Uy theo sau cách nàng mười bước, bằng khoảng cách giận hờn của họ và hai người chưa nói với nhau câu nào. Hạnh lang lang nhất đang giờ ra chơi đồng dao, ồn ào. Mặc nhiên hạ, Hạnh lách đám đông cứ đi, Uy lách đám đông cứ theo. Em là một thanh nam châm cực lớn, anh nằm trong từ trường ấy và anh biết làm gì khác đâu là cứ bước theo hấp lực của em. Theo Hạnh Uy cảm thấy có một chút gì hạnh phúc, ấm áp và thơ mộng. Một chút gì đó hiếm hoi, kho tìm làm trong những tiếng động hằng ngày, xô dạt đời sống chúng ta. Nếu chúng ta không khờ dại, không ngờ ngẩn thì chúng ta sẽ chẳng còn gì để mơ mộng nữa cả.

Hết hành lang lầu nhất Hạnh bước lên lầu nhì. Thôi chứ bạn, coi bộ leo lên mấy thang lầu bạn mệt lắm rồi, cho xin đi. Uy lăm lăm một mình thế và khi theo Hạnh lên hết cầu thang, Hạnh đi hành lang phía trước, Uy đi học hành lang phía sau và hai người đã đối diện nhau ở hành lang phía hông, nhìn xuống cổng trường. Hạnh đứng lại ở một khoảng cách vừa đủ để Uy sửa soạn một câu nói nào đó mà phần Uy phải trước. Các giảng đường lầu nhì đều không có giờ, chỉ có đám ba sinh viên chăm tìm nơi tĩnh chơi đầu vào sách. Cũng có vài cô cậu đem nhau lên đây... bàn chuyện van

chương nữa, trông thật tình. Uy biết mình nên làm gì bây giờ, chàng vào lớp trống mang ra một chiếc ghế đặt gần chỗ Hạnh đang đứng. Uy nói :

— Ngồi xuống đi Hạnh.

Hạnh ngoan ngoãn ngồi xuống ghế, nhưng nàng vẫn không hề nói gì với Uy. Và Uy nghĩ rằng mình cũng chẳng nên nói gì hơn là im lặng. Uy xoay lưng lại phía Hạnh để gỡ chiếc phong bì lấy bông hồng ra, bông hồng kín gió vẫn còn tươi nguyên, một vài cánh vừa mới nở ra, có lẽ vừa đúng lúc.

— Cửa Hạnh.

Hạnh đưa tay đón lấy bông hồng mà mắt nàng chớp nhanh không dấu được những cảm xúc. Trong đôi mắt ấy mà anh đã bao lần chết đuối rồi đó, em yêu ạ.

Uy nói :

— Sáng qua anh tới trường không thấy Hạnh.

Hạnh mân mê bông hoa :

— Em không đi học.

— Chiều qua anh cũng tới nữa.

— Em không đi học.

Uy kêu lên khế :

— Chúa ơi, dám bỏ giờ cha Lãng.

Hạnh bật cười :

— Ai cho thuộc thời khóa biểu của người ta vậy ?

— Tự nhiên.

Thế là huề rồi nhé bạn. Uy vào lớp học mang ra một chiếc ghế nữa ngồi bên Hạnh. Hạnh nói, con trai trường lạ tới đây tự nhiên quá nhỉ, tự nhiên thuộc thời khóa biểu, tự nhiên vác ghế ra khỏi lớp.

— Hồi nãy con trai trường Luật tự nhiên vào thư viện trường người ta làm gì vậy ?

— Tôi cần tra cứu một cuốn sách mà ở trường tôi không có.

— Lạ nhỉ, khó tin quá.

— Thật như thế.

— Cuốn sách gì vậy ?

— Cuốn sách nói về cách thức trồng ớt sao cho ớt cay và làm sao giải được khi bị cay ớt.

Hạnh mỉm môi nguyệt Uy. Anh thông minh ghê đi ấy, nhưng coi chừng anh đó anh biết không. Hạnh giả bộ giận khi trao bông hồng trở lại cho Uy. Uy biết thế và thay vì chàng cầm lấy bông hoa thì chàng nắm lấy bàn tay Hạnh :

— Đời ta sống được mấy thuở mà cứ bày ra giận nhau hoài.

Hạnh phụng phịu :

— Ai bày ra, em không được cái tự nhiên như anh.

— Thôi mà.

— Vâng, có gì đâu chẳng thôi mà, từ nay anh thích trò chuyện với ai anh cứ tự nhiên.

Không cần ớt mà cay là thế, tưởng tượng tới lúc nhìn thấy Uy đứng chuyện trò với cô này cô nọ là Hạnh muốn... điên lên. Hạnh rút phất tay ra khỏi tay Uy rồi quay mặt đi như chực khóc. Uy nhún vai đứng lên và biết rằng giờ khắc này là giờ khắc của ta. Rồi ta sẽ thắng, trước sau tui vẫn chỉ là vấn đề thời gian. Uy tìm cách để Hạnh quay mặt trở lại và câu chuyện bình thường trở lại được. Uy đã nhìn thấy cảnh cô cậu đổ dành, giận đối nhau và Uy tưởng tượng thiên hạ nhìn mình, chắc họ cũng buồn cười ghê lắm.

— Hạnh ơi, hôm qua ấy mà, tên Trục gặp anh đang lơ ngơ ở hành lang dưới nhà hần bảo, lúc nào cậu cũng như kẻ thất tình, anh tội ghê.

— Các ông mà biết thất tình là chuyện lạ.

— Thôi chứ, Hạnh không đọc quyền tấn công được đâu. Độ này anh thấy Hạnh là lạ đấy nhé.

— Là sao ạ?

— Ưa ăn kẹo chanh thì phải.

Hạnh cười:

— Em không chanh chua đâu anh ơi, có một chút chẳng là cũng do anh dạy đó thôi.

— Thật sao?

— Trong hai người, con gái bao giờ cũng chịu thiệt.

Nãy giờ Uy mới nghĩ là mình thêm một điều thuốc. Quẹt lửa xong chàng bắn que diêm bay xuống sân, que diêm cháy được nửa đường rồi tắt mang theo một vệt khói mỏng.

— Chẳng ai lời lãi gì đâu Hạnh ơi.

— Cái ông gì đó nói đúng, tình yêu đối với con trai là một đoạn tình sử còn đối với con gái là một thiên tình sử.

Uy cố cười đùa để cho câu chuyện bớt nặng nề đi một chút:

— Coi bộ ở trường Hạnh có nhiều sách vở mà anh cần phải tham khảo tới nơi tới chốn.

— Hạnh hỏi anh, thế chứ cuốn sách anh vừa đọc anh có thu lượm được kết quả gì không?

— Tóm tắt một điều là con gái tay ai cắt Ớt cũng cay cả.

— Thư viện trường Hạnh còn nhiều cuốn sách hay nữa, xem chừng Hạnh sẽ để anh tới lui hoài.

— Một lần tôi đã Ớn rồi. Nếu không có ông con trai ngồi trước mặt cô nhường chỗ cho tôi có lẽ tôi còn quê mặt nữa. Cui bộ Hạnh thích ngồi học ở thư viện dữ.

— Thích chứ.

— Ngồi đá lông nheo với thiên hạ hay đá chân nhau dưới gầm bàn cũng thú ra trò.

Hạnh đang cúi miệng xuống đóa hồng bỗng ngừng lên nhìn Uy. Nàng mỉm cười khi nhận ra tiếng nói Uy có lần gì khác lạ.

— Bàn tay con trai mà cũng biết cắt Ớt nữa, Ớ xấu lắm anh Uy ơi. Uy hơi giật mình với chính mình và rồi chàng cũng cười theo cho đỡ ngượng.

— Ớ hay, anh thử vớ Ớn lại trang sách mới vừa đọc được trong thư viện trường Hạnh vậy mà.

Hạnh cúi xuống trên đóa hồng:

— Sách này chỉ có một ấn bản duy nhất nên đọc quyền đó nha anh.

Uy chăm chú ngắm Hạnh với bông hoa, bỗng chàng reo lên, nói một câu thật xa lạ với cái hành lang này:

— Ngồi yên Hạnh, tiếc quá anh không mang cái máy ảnh theo, một « pô » đẹp tuyệt vời.

Hạnh đổ mặt và với tay đập vào vai Uy một cái:

— Cái anh này nữa, kỳ cục chưa.

Uy đến trường đón Hạnh vào giờ tan học chiều. Trời tháng 6 có những cơn mưa lạ như chiều nay, bất chợt tung nước xuống rồi bất chợt lại nắng to, Hạnh ra khỏi sân trường hai mắt đỏ hoe, chiếc khăn tay nhỏ giữ chặt trên mũi. Uy nhìn Hạnh hoảng hốt:

— Em sao thế Hạnh?

Hạnh nhăn mặt:

— Anh cho em đi mau thôi.

Và Uy đã nhận ra mùi hăng nồng của khói cay. Còn phảng phất ở sân trường. Vừa có vụ lộn xộn xảy ra ở đây có lẽ, sinh viên lùa thua ở các hành lang và đây đó bóng lính tráng, súng ống, Uy phóng xe ra khỏi khuôn viên Văn Khoa. Hạnh nói: Nhanh một chút đi anh và Hạnh thở mạnh trong không khí mới, tưởng như rất ngọt. Hạnh dựa cả đầu vào lưng Uy.

— Anh tới chậm chút nữa dám em xỉu lắm anh ạ.

— Ngày mai em tới trường không?

— Lộn xộn thế này chưa biết sao.

— Nghỉ ở nhà đi. Anh không muốn em ở trong cái không khí này một chút nào hết.

— Vâng.

— Chuyện gì xảy ra ở trường vậy em?

— Sinh viên đốt hồ sơ quân sự học đường.

— Lại chuyện đó nữa.

— Nói là sinh viên mà chính mắt em chỉ thấy mấy đứa con nít.

Uy rẽ phải, đưa Hạnh ra gió xa lộ:

— Quên chuyện đó đi em, chẳng hợp với em một chút nào.

Hạnh vâng và nhắm tịt hai mắt, má nàng vẫn đậu trên lưng Uy:

— Em còn cay mắt quá anh ạ.

Uy xót xa:

— Để anh ghé quán nước tìm cho em một miếng chanh.

— Uống nước nữa nha anh, tự dưng em thêm nước dứa quá.

(Còn nữa)

tuổi ngọc

và bạn ngọc

● **TUỞNG NHƯ (?)** : — Thường thì chờ sau 4 số báo mới biết bài được đăng hay không. Nhưng đôi khi cũng có vài trường hợp ngoại lệ, hoặc vì bài ứ đọng nhiều quá hoặc ít bài. Cứ viết đi. Cứ gì mà quên hồ, Tường Như?

● **VŨ HẠ (Vĩnh Long)**. — Các số báo em hỏi đã hết Em có thể mua bộ VI vừa đóng xong. Những bài thơ em gửi còn đang đọc. Tòa soạn định làm số đặc biệt mùa thu xôm tụ hơn năm rồi nhưng chưa biết sẽ là số nào. Và nếu làm sẽ loan báo trước mấy số để bạn ngọc kịp viết bài gửi về chứ, dĩ nhiên.

● **NGUYỄN THỊ KIM YẾN (Hiếu Thiện)**. — Có gì gọi là hào hiệp. Sao lo sợ và mong cho thư.. lạc? Cám ơn món quà nhỏ của Yến. Gọi bác nghe già ghê quá! (PBT)

● **NGUYỄN LÂM THUY DU (Thị Nghè)**. — Dứt được bệnh lười đeo đẳng để viết thư cho chú làm chú cảm động quá. Chuyện chỉ phải tức cho mệt, cũng đừng thêm biết lý do của một sự ra đi, dù là sự ra đi của ai đi nữa, cháu nhé. Cám ơn lòng lo lắng của cháu dành cho Tuổi Ngọc. TN sẽ cố gắng mãi để khỏi giống ai (mà Tuổi Ngọc đã giống ai), còn ai giống mình làm sao trách TN

được. Trả lời sớm rồi đó, chịu chưa cô bé?

● **THÙY DƯƠNG**. — Đọc TN là đã thành bạn ngọc rồi cháu ạ. Bây giờ chú nói thêm. «Thuyền Dương là bạn Ngọc của tuần báo TN». Cháu cứ viết văn làm thơ, nếu thích, và gửi về TN. Bài cháu đang đọc. Nếu được sẽ đăng. Đừng thêm chờ dài cổ cho mệt, nhé!

● **HOÀI DI MỘNG (Sài Gòn)**. — Vâng, thư từ về nhiều quá trả lời không kịp (vì không đủ «đất»), dù rất muốn trả lời. Bài vở do thư ký tòa soạn đọc qua rồi chú xem lại. Hết thắc mắc chưa. Cám ơn lời chúc của cháu.

● **MẶC TUYỀN LINH (KBC 3693)**. — Tuổi Ngọc là tuần báo của yêu thương mà. Người viết Tuổi Ngọc không phân biệt là ai, miễn hay thì đăng. Vậy thì ai bảo lính không viết được.

● **BÙI DIỄM THẠCH (Pleiku)**. — Có gì mà hoang mang và trống trải. Chú không rõ lắm. Hình như ông ta bận làm báo mưu sinh nên viết ít đi chứ không phải không viết.

● **NG. THỊ BÍCH HOA (Sài Gòn)**. — Tuổi Ngọc «văn bình thường» cháu ạ. «Người ta» ai họ nghĩ trường Tây là nhất thì mặc họ, để cho họ mang đầu óc nô lệ. Nghĩ như cháu thì tốt quá. Người Việt mà không được học

nhiều tiếng Việt không phải chỉ buồn thời đầu mà họ nữ giới - bị đi - của còn nhỏ không nói như thế phải lắm.

● **THU (Lê Văn Duyệt)**. — Nếu ai cũng là «hạt gỗ trong cây gây Tuổi Ngọc» thì... sức mấy Tuổi Ngọc chết. Không có gì phải run hết. Cứ viết như cháu đã nói.

● **SA QUỲNH (Sài Gòn)**. — Chú cũng không rõ là đúng hay không. Khi chọn bài, bài nào hay thì đăng chứ đâu cần tên quen. Cháu đa nghi quá. Nhà chú không phải ở chỗ cháu nói. Còn bạn cháu chắc nói đùa chơi đấy thôi. Vậy thì cháu nhắm nhà ai là nhà chú rồi. May là cháu nhất không dám vào.

● **NGỌC (Thủ Thừa)**. — Có thể thư trước cháu bị lạc chứ bác không bao giờ bỏ sót một lá thư nào. Bác hiểu tâm trạng của cháu lắm chứ. Mong nỗi buồn của cháu dịu bớt đi phần nào. Đọc thư cháu bác áy náy ghê quá. Nếu nhận được bác sẽ ghi hộ cái đề như cháu đề nghị.

● **TRƯỜNG THOẠI (Long Xuyên)**. — Sẽ gửi cho cháu số báo đó. Chờ nhé.

● **NGHIÊM NGÃNG (Quảng Ngãi)**. — Mục đó đó đã đẹp tiệm như ý kiến bạn ngọc trong kỳ Phỏng Vấn Nuôi Dưỡng, trong đó có ý kiến em. Bây giờ TN đã thay đổi. Thành thạo sẽ có một bài không ngắn quá, đại khái như em nói. Anh ghi nhận ý kiến tiếp theo của em. Tuổi Ngọc sẽ cố gắng mãi để khỏi phụ lòng tin cậy của bạn ngọc. Cám ơn lời chúc của em.

● **UY HẠ (Saigon)**. — Em nói đúng. Mất một cơn ớn mùa xuân vẫn là mùa xuân. Đã chuyển lời khen của em tới người chủ bút tài hoa ĐTL. Hẳn nó mũi ghê quá về câu «mấy

hình bìa sau này succès lắm lắm». Mấy số báo em hỏi rất tiếc đã hết. Hàng gửi tiệm چاپ phó chắc còn ứ đọng. Em yên chí sẽ mai dần dần. Hàng để lâu sẽ có giá, lo gì. Đừng trách con nhà Kiến Vàng tội nghiệp hần, nhé.

● **NGUYỄN ANH CUNG (Gia Định)**. — Anh em trong tòa soạn rất cảm động về lời khen của cháu dành cho sự thay đổi từ số 62. Sẽ, nếu có thể, có loạt bài phỏng vấn các nhà văn nữ trong đó có nhà văn cháu thích. Ký tên thật cũng được Tên cháu hay rồi cần gì lấy bút hiệu. Tâm trạng cháu là tâm trạng chung của những ai bắt đầu viết. Cháu đọc loạt bài *Làm văn nghệ* thì rõ.

● **THUY NGUYỄN (Đà Nẵng)**. — Thế thì nhờ trời mưa nên anh mới được đọc thư Nguyên nhĩ. Làm thơ cần nhiều rung động chân thành chứ đâu kể gì trẻ già. Dầu sao cố gắng thế rất tốt. Chịu, anh không đoán ra được. Thành ra không thể có xi muội rồi. Cám ơn em nhiều lắm.

● **TRẦN THỊ VĂN QUỲNH (Saigon)**. — Về việc bài viết trong tạp chí ấy chú không được đọc nhưng đọc thư cháu chú cũng hiểu phần nào. Cháu đừng thêm tức chi cho mệt. Hãy lo ăn, ngủ, học đi, nhé. Giá trị của một tác phẩm văn chương không nằm ở sự phê phán ồn ào vô lối đó, mà ở sự thưởng ngoạn và phê bình của độc giả và cái giá trị trường cửu của nó. Nếu ai cũng như cháu thì các báo nhắm nhĩ ở góc hè phố đó đã chết từ lâu, cháu nhĩ.

● **VŨ THỊ XANH (Bình Đại)**. — Đọc thư bạn tôi thấy mắc cỡ ghê lắm vì những lời khen tặng quá nồng nàn của bạn. Và tôi cũng xin minh xác:

không bao giờ tôi ngu xuẩn cho rằng vẫn mình là khuôn vàng thước ngọc. Rất tiếc bạn quá nên không thể biên thư riêng được. Chắc bạn, và như những bạn ngọc khác cũng thông cảm cho.

● NGÔ CANG (Huế).— Tất cả bài ông gửi về tòa soạn có nhận đủ cả. Tuy nhiên, vì lý do nào đó, người phụ trách đã không ghi tên ông trong mục Bài nhận được. Mong ông hiểu. Và, như vậy kể từ nay, sẽ ghi ở mục Bài nhận được như ông muốn. Cảm ơn thịnh tình ông dành cho Tuổi Ngọc.

● TỪ THƠ (Đà Nẵng).— Bút hiệu cháu không trùng với ai cả. Bài cháu đã nhận được đủ cả. Cháu cứ gửi tiếp.

● ĐÔNG THY (Gia Định).— Em cứ viết và gửi về đã, nhé. Nếu ai cũng như em, nhà có sạp báo mà phải mua đọc để dành thì Tuổi Ngọc không thể nào không vất gậy vào xỏ được. Cảm ơn lời chúc của em.

● LÊ THỊ PHƯƠNG KHANH (Bình Đông).— Chuyện thay đổi đó không quan hệ ghê gớm như cháu nghĩ đâu. Tuổi Ngọc vẫn sống và sống mạnh, vàng lên mãi để khỏi phụ lòng bạn ngọc, trong đó có cháu. Chú Côn đã về rồi. Chú ấy gửi lời cảm ơn cháu.

● HOÀI MẶC NIỆM (Biên Hòa).— Rất cảm động khi đọc thư em. Vẫn nhớ, và nhớ nhiều là khác, « những ngày xưa thân ái » với các búp bê mà, có người bây giờ đã lớn đã đi xa. Cảm ơn những cảm tình em, một búp bê cũ, dành cho anh. Bây giờ em đọc Tuổi Ngọc cũng như về thăm khu vườn ngày xưa vậy, nhé. (Đ.T.L)

● PHAN LONG (Phan Thiết).— Chuyện gì phải nản, cháu ? « Thất bại là mẹ thành công » kìa mà. Nhưng chắc gì chắc đã thất bại. Cứ cố gắng nữa cái đã, nhé. Cảm ơn lời chúc của cháu.

● CẨM NGỌC (Quảng Ngãi).— Thư em làm anh cảm động ghê gớm. Tuổi Ngọc không bao giờ quên (hay «ler») những miền quê hương thân yêu đâu. Anh mong có dịp ra thăm quê hương của mạch nha và đường phôi.

● ĐÔNG (Tân Định) : Tên NKH sao lại lui vào dĩ vãng ? Buồn nhỉ. Em yên trí, Tuổi Ngọc sẽ cố gắng càng ngày càng phát triển. Anh cũng tạm được hoãn dịch rồi nên sẽ lo cho Tuổi Ngọc nhiều hơn. Ý kiến em về trang thơ anh sẽ nói thư ký tòa soạn coi lại.

● GIANG LUÂN (Phú Lâm) : Chú cũng vẫn tất tưởi trả lời cháu nhé. 1) Bìa Tuổi Ngọc từ nay sẽ có nhiều người vẽ thành ra chuyện « na ná nhau » sẽ bớt đi. 2) Mục viết ngắn đã được thay thế theo ý kiến đa số bạn ngọc trong cuộc Phỏng Vấn Nuôi Dưỡng rồi. 3) Từ số này về sau, nhất là từ số 70, Tuổi Ngọc sẽ có những mục nặng nề hướng dẫn giáo dục. Cháu đón xem. Sau hết chú cảm ơn những lời chê thành thật của cháu. Không ghét cháu đâu. Đợi đọc những lời chê khác của cháu và bạn ngọc.

nhắn tin

TRẦN THỊ MẠNH KHA

Kha hãy về nhà đi. Ba má Kha đang khổ sở lắm vì sự ra đi của Kha. Ba má Kha có đến tòa soạn và rất ân hận về việc rầy la đó. Thi rớt thi học lại. Nhớ trở về kéo ba má nóng ruột sống buồn thảm trông chờ Kha đó.

BÀI NHẬN ĐƯỢC

từ bạn ngọc

thơ

Hồ Thị Nguyệt Thanh, P.C.V.C, Xuân Hoa, Nguyễn Công Tân, Nguyễn Thái Hải, Sương, Giao My, Nguyễn Ngọc Hoàng, Quang Minh, L. Quang, Dương Nguyệt Thu, Nguyễn Mạnh Sơn, Đỗ Ngọc Hoành, Nguyễn Hoàng Hát Ka, Trần Hoàng Vy, Nguyễn Thị Thương Thương, Phạm Ngọc Hạ, Ý Tường Nguyễn Thái Liêm, Huỳnh Minh Lệ, V.V. Th, Võ Ngôn Ân, Duyên Thu, Trà Lý, Đông, Việt Tuấn, Hoài Minh, Phạm Thiên Thu, Thương Mến, Lê Cung Thùy, Song Thiên, Nguyễn Thị Tuyết Trinh, Thi Huyền Êm, Nguyễn Đình Lưu Luyến, Giang Thanh Bình, Tinh Sương, Nguyễn Sơn Trúc Xanh, Nguyễn Ngôn Ngừ, Phạm Nguyễn Châu Trần, Truyền Thảo, Phương Mai, Buồn Xơ, Nguyễn Tú Phương Trang, Ngô Văn Hùng, Trang Quỳnh Hương, En Nờ Bê Dê, Uyên Ương, Quỳnh Đan, Thế Linh, Nguyễn Ngọc Vân, Vân Phương, Châu Uyên, Nguyễn Hoàng Thục, Phan Thị Hà, Trần Thanh Vy, Nguyễn Ngọc Anh, Trần Ô Rý, Nguyễn Văn Vinh, Ngọc Minh, Việt Tường, Huỳnh Anh Quốc, Nguyễn Trần, Nguyễn Ngoan, Nguyễn Mạnh Sơn, Trần Anh, Thương Hoài Văn Xưa, Tương Như, Trần Văn Nghĩa, Phạm Màu Tím, Thế Phiệt.

văn

Hồ Triều, Mai Vũ Trầm Ca, Tống Chiêu Doãn, Nguyễn Thị Chiêu Thu, Vương Hữu Thái, Thủy Tiên, Thy Thảo Sương, Nguyễn Thúy Ái, K. Anh, Tuyết Hồng, Nguyễn Hoàng Hát Ka, Đông, P. Misty, Đặng Ngọc Tường Chi, Trương Thị Kim Chi, LM, Kim Vân, Trần Việt Dung, Lân Trầm, NTKL, Duyên Thu, Đông, Phạm Tuy Ly, Kim Vân, Ngô Vy Thụy, Thy Hoài Nhân, Vũ Thụy Phan Thía, Trương Thị Anh Đào, Jalau, Đoàn Phương Mai, Giang, Phan Long, Nguyễn Gia Khanh, Xuân Thiều, LM, Trần Thanh Thoại, Mất Cận Chiền Mưa, Đ.T Minh Hiền, Nguyễn Ngọc Anh, Mông Tỳ Khuya, Trương Thi An Đào, Ngọc Minh, Huỳnh Trang, Nam Trân, Đoàn Nam Giao, Hồ Đắc Nguyễn Phước, Trần Chấn Trí, Tương Như, Cỏ May, Trần Huỳnh Ny, Hoàng Văn Tuy Hòa, Phạm Thiên Thu, Trần Thiên Sơn, Vũ Hữu Nghiễm, Trần Công Thành, Thi Sang, Trần Khê Bích, T.B.L, Mai Nghiễm, Hạ Quốc Nguyên, Ái Vy, Phạm Vũ Mai Ngân, Trần Huỳnh Bảo Tính, Trần Thanh Vy.

DUYÊN ANH

thăng **KHOA**

